DZIENNIK HANDLOWY Y EKONOMICZNY

Zawieraiący wszelkie Okoliczności Pisma, Uwagi i Myśli Patryotyczne, do Handlu, Fabryk i Ekonomiki ściągaiące się.

ROKU TRZECIEGO CZĘŚC IV. V. i VI.

TOM II.

KWIECIEN, MAY, CZERWIEC.

1788.

w WARSZAWIE

NAKŁADEM i STARANIEM AUTORA *Dziennika Handlowego.*

KWIECIEŃ.

— Trakt

M A Y.

— Targ

VIII.

CZERWIEC.

DZIENNIK
HANDLOWY i EKONOMICZNY.

Zawieraiący wſzelkie Okoliczności, Piſma; uwagi Patryotyczne, do Handlu, Fabryk i Ekonomiki ściągaiące ſię.

ROKU TRZECIEGO CZĘŚĆ IV.

KWIECIEŃ 1788.

I.

O *Targach i Handlu Kraiowym.*

= Targi Prowincyi Wielko Polſkiey.

TArg Miaſta *Warſzawy*, iaki był 25. Kw: zaświadcza *Wieſiołowſki* Inſtygator Taxowy Juryzdykcyi Marſzałkowſkiey Koron: — I oprocz Gatunkow w Tabelli umieſzczonych, te ieſzcze donoſi.

		Zł:	gr:	Zł:	gr:
Mąki Zytney -	*Korzec* -	20.	-	-	-
Grochu Cukro: -	*Czwierć* -	5. -	15.	-	-
Ditto zielonego -	Dito -	5. -	7½.	-	-
Prosa - - - -	dito -	4. -	15.	-	-
Anyżu - -	dito -	14.	-	-	-
Kartofli - -	dito -	10.		-	-
Słodu 3 pół-korce na	*Korzec* -	19.	-	-	-
Chmielu -	*Wantuch* -	234.	-	252. -	-
Włosow - -	*Kamień* -	22.	-	-	-
Kleiu - -	dito -	12.	-	-	-
Tytuniu Bakonu -	dito -	8.	-	-	-
Dito z Węgrowa -	dito -	5.	-	6.	-
Stali Hollenderskiey -	dito -	32	-	-	-
Mosiądzu -	dito -	96.		-	-
Masła - -	*Faska* -	30.		-	-
Séra Workowego -	*Kopa* -	24.		-	-
Jay - -	dito -	3.		-	-
Gęsi - -	*Para* -	5.		-	-
Kapłunow -	dito -	3.		-	-
Kaczek - -	dito -	2.	16.	-	-
Kur - -	dito -	2.	15.	-	-
Wołu podleyszego -	*Sztuka*	126.	-	144.	-
Cieląt dobrych -	dito -	18.		-	-

Dito

Dito podleyſzych - *ſztuk* - 12. - -
Wieprzow dobrych - dito - 144. - -
Dito podleyſzych - dito - 72. - -
Skór Wołowych po- - - - -
dleyſzych - - dito - 12. - - - -
Tyle tylko, i z temi co w Tabelli, było gatunkow na tym Targu.

Tey tak znacznie zniżoney taniości Zboża, *Dziennik* upatruie przyczynę z dowozu znacznego; ſpławem z Nurſkiego, i Brzeſkiego Lit: do *Buga*, à z Bugu w górę *Wiſłą*, doſtawiło kilku Obywateli, kilka tyſięcy korcy zboża do *Warſzawy*; na co z podziwieniem Stolica ta patrzy, że iuż Obywatele do niey, nie tylo z wodą, ale i przeciw wodzie dodaią żywności, którey tak ieſt doſtarczono do tey Stolicy, że iuż czasby był Piekarzom tuteyſzym, tańſzy i większy Chleb wydawać, czego że nie czynią, muſi byż iakaś temu na przeſzkodzie ważna przyczyna.

Targ Miasta *Poznania* w Tabelli znayduiący się, że był w ostatkach Miesiąca Marca, zaświadcza *Magistrat Poznański*, przy przesłaniu takowego doniesienia do Departamentu Policyi.

Targ Miasta *Łęczycy* w Tabelli znayduiący się, że był w ostatkach Lutego; zaświadcza *Magistrat Łęczycki*, przy przesłaniu takowego doniesienia do Departamentu Policyi— Nadto ieszcze donosi o przyczynie Drożyzny tameczney, iak następuie.

Drogość tuteysza zboża pochodzi z wielości Przekupniow, tak w Mieście, iako i za Miastem, tudzież po pobliższych Wioskach na skupno iegoż czuwaiących— Legumin zaś do żywności wcale dóstać nie można, o czym iak nayrzeciwiściey Departamentowi Policyi donosiemy— *Dat z Łęczycy 26. Lutego 1788.*

Targ

Targ Miasta *Szczucina* w Ziemi Wizkiey, Powiecie Wąsowskim, pół mili od Granicy *Pruskiey* sytuowanego, J. W. J P. Potockiego Starosty Brzostowickiego dziedzicznego, że był w Miesiącu Kwietniu, zaświadczą *Mateusz Wisznieuski* Prezydent Miasta tegoż— I oprocz gatunkow w Tabelli umieszczonych, te ieszcze donosi.

		Zł:	gr:
Prosa - - -	*Korzec* -	12.	-
Rzepaku - -	dto -	12.	-
Maku - - - -	dito -	18.	-
Kartofli - -	dito -	3.	-
Miodu Czarnego -	*Kamień* -	6.	-
Smoły - - -	*Garniec* -	1.	-
Jay - - -	*Kopa* -	2.	-
Cebuli - - -	*Wieniec* -		24.
Wołow podleyszych	*Sztuka* -	72.	-
Krow - - -	dito -	50.	-
Jałowic - -	dito -	36.	-
Cielat dobrych -	dito -	12.	-
Baranow - -	dito -	12.	-
Wieprzow karmnych -	dito -	54.	-

Dito

Dito chudcow	- *ſztuk*	- 18.	-
Kur - - -	dito	-	24.
Kapłónow - -	dito	- 1.	-
Skór Baranich ſurowych	dito	- 1.	- 6.
Dito dito wyprawnych	dito	- 1.	24.
Dito Wołowych dito	dito	- 18.	-
Płutna Lnianego	- *Łokieć*	-	18.
Dito Konopnego	- dito	-	- 15.
Dito Zgrzebnego	- dito	-	- 10.
Drew Soſnowych dobra	*Fura*	- 3.	-
Dito dito mierna	- dito	- 1.	- 18.
Dito Olſzowych	- dito	- 3.	-
Siana paro-konna	- dito	- 18.	-
Słomy - -	- dito	- 6	-
Dito proſtey	- *Snop*	-	- 4.

— *Targi Prowincyi Mało-Polſkiey.*

Targ Miaſta *Krakowa* w Tabelli znayduiący ſię, że był 29. Mieſiąca Kwietnia, zaświadcza *Jan Henryk Zeidler* Kons: J. K. Mości, Piſarz Prowen: Stołecznego Miaſta Krakowa przyſięgły i Exaktor — I oprócz

Gatun-

Gatunkow w Tabelli umieſzczonych, te ieſzcze donoſi.

			Zł:	gr:
Anyżu	-	*Korzec* -	48.	-
Szczeciny	-	*Kamień* -	36.	-
Soli lodowatey	5. dito	-	10.	- 15.
Dawniey zaś przed Zakontraktowaniem przez Kompanią *Pruſką*	5 dito	-	7.	- 15.

— Targ Miaſta *Sandomierza* w Tabelli znayduiący ſię, że był w Mieſiącu Kwietniu, zaświadcza *Andrzey Rogowſki* Radca i Woyt Miaſta J. K. Mci *Sandomierza*— I oprocz gatunkow w Tąbelli umieſzczonych te ieſzcze donoſi.

			Zł:	gr:
Jay	-	- *Kopa* -	1.	- 10.
Kapłunow	-	*Sztuka* -	1.	—
Kur	-	. dito -		18.
Gęſi	-	- dito -	2.	—

Poſiewy Ozime dość piękne w Okolicy *Sandomierza* okazuią ſię; aby tylko Bog zacho-

zachował od iakowego przypadku, taniości ſpodziewać ſię trzeba.

— Targ Miaſta *Kurowa* w Woiew: Lubelſkim leżącego, w Tabelli znayduiący ſię, że był w Mieſiącu Kwietniu zaświadcza *Dęcki* Uczeń ſzkoły Parafialney *Kurowſkiey* — i Oprocz gatunkow w Tabelli znayduiących ſię te ieſzcze donoſi.

			Zł:	gr:
Pſzenicy Jarey	*Korzec*	-	16.	15.
Koń goſpodarſki dobry	*ſztuka*	-	126.	—
Dito dito, śrzedni	dito	-	90.	—
Dito dito podleyſzy	dito	-	65.	—
Wołu śrzedniego -	dito	-	80.	—
Dito podleyſzego	dito	-	56.	—
Krowa dobra -	dito	-	48.	—
Wieprz chudziec 2letni	dito	-	30.	—
Dito dito roczniak	dito	-	16.	—
Kożuch dobry -	dito	-	20.	—
Dito podleyſzy -	dito	-	16.	—
Butow Goſpodarſkich	*Para*	-	6.	—
Sadła topionego -	*Funt*	-	-	15.

Targ

— Targ Miasta *Kamieńca Podolskiego* w Tabelli znayduiący się, że był w początkach Kwietnią zaświadcza *Piotr Wałański* Radca Miasta tegoż — Nadto donosi ieszcze to, że teraz w bliskości Kamieńca, Zboże niżey złotym iednym od dawnieyszey ceny spadło, w dalszych zaś miasteczkach dla palenia przez żydow Gorzałek, i przechodzącego Woyska Rossyiskiego w Kordon Cessarski, drożey się przedaie niżeli tutay.

— Targ Miasta *Radzina* w Ziemi Łukowskiey leżącego, że był w Miesiącu Kwietniu zaświadcza *Buczyński* Burmistrz tameczny — *Dat z Radzynia 18. Kwietnia.*

— i Oprocz gatunkow w Tabelli znayduiących się, te ieszcze donosi.

		Zł:	gr:
Prosa - -	*Korzec* -	24.	-
Rzepaku - -	dito -	14.	-
Anyżu - -	dito -	43.	-
Kartofli - -	dito -	8.	-
Masła - -	*Garniec* -	6.	-

Wina

		Zł:	gr:
Wina Francuzkiego -	*Gar;* -	6.	-
Wodki Alembikowey	dito -	6.	-
Piwa Dubeltowego	- -		16.
Dito ordynaryinego	dito -		8.
Jay - -	*Kopa* -	2.	-
Wołu podleyſzego	*Sztuka* -	60.	-
Krowa doyna dobra	dito -	72.	-
Dito Jałowa -	dito -	40.	-
Ciele dobre -	dito -	12.	-
Wieprz karmny -	dito -	90.	-
Ditto chudzieć -	dito -	15.	-
Indykow karmnych	*Para* -	12.	-
Gęſi tłuſtych -	dito -	6.	-
Kaczek -	dito -	1.	- 18.
Kur - -	dito -	1.	- 18.
Kapłónow -	dito -	2	-

Targ Miaſta *Białego-Stoku* w Tabelli znayduiący ſię, że był w oſtatkach Marca zaświadcza *Topolſki* Poczmiſtrz J. K. M. Białoſtocki.

Tar-

— *Targi Prowincyi Litewſkiey.*

Targ Miaſta *Wilna* w Tabelli znayduiący ſię, że był od 28. Lutego do 30. Marca zaświadcza *Przemieniecki* Woyt Wileńſki — i Oprocz gatunkow w Tabelli wyrażonych te ieſzcze donoſi.

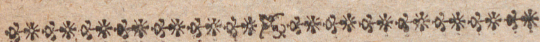
		Zł:	gr:
Miodu Przaśnego -	*Miara* -	48.	-
Chmielu ſzczypanego	*Kamień* -	10.	-
Oliwy Zieloney -	*Funt* -	1. -	12.
Soli ſzarey Francuzk:	*Beczka* -	36.	-
Sledzi Gotemburſkich	dito -	44.	-
Zelaza Szwedzkiego od fun: 40. -	*Sztaba* -	11.	-

Targ Miaſta *Brześcia Litt:* w Tabelli znayduiący ſię, że był w oſtatkach Kwietnia, zaświadcza *Tarnawiecki* Landwoyt Miaſta tegoż — I oprocz gatunkow w Tabelli wyrażonych, te ieſzcze donoſi.

		Zł:	gr:
Słodu -	*Szanek* -	9.	-
Mafla -	*Garniec* -	3. -	10.

Mio-

Miodu przaśne: Emefny	*Gar:* -	10.	-	
Szczeciny czyftey -	*Kamień* -	26.	-	
Soli Rozchodki -	*Beczka* -	13.	-	15.
Soli Rozniatowki -	dito -	15.	-	

II.

O Targach i Handlu Zagranicznym.

POnieważ żadney wiadomości zafięgnąć nie można o Targach Zagranicznych dla niedoftatku Konfulów Polfkich po Miaftach Portowych z Polfką handluiących, przeto kładzie fię tu tym czafem naftępuiąca wiadomość Handlu Zagranicznego.

— *Specyfikacya wefzłych Okrętow do Gdańfka od początku tegoroczney Wiofny.*

N°.	*Z kąd przybyły—*	*Czym ładowane.*
1--	z Królewca - -	Ufzkodzony.
2--	z Szwecyi - -	Sledziami.
3--	z Anglii - - -	Ballaftem

4--

TABELLA TARGOW CAŁO-KRAIOWYCH NA MIESIĄC KWIECIEN ROKU 1788.

Gatunki, Zboża, Produktow i Towarow.	Wagi. Miary.	Miasta Prowincyi Wielko-Polskiey.						Wagi. Miary.	Miasta Prowincyi Mało-Polskiey.										Wagi. Miary.	Miasta Prowincyi Litewskiey.						
		Warszawa. Zł: Gr:	Kalisz. Zł: Gr:	Poznań. Zł: Gr:	Łęczyca. Zł: Gr:	Szczuczyn w Mazo: Zł: Gr:	Zł: Gr:		Krakow Zł: Gr:	Sandomirz. Zł: Gr:	Kurow w Lubelsk: Zł: Gr:	Kamien: Podol: Zł: Gr:	Zytomierz. Zł: Gr:	Mohilow nad Niestr: Zł: Gr:	Radzin w Lubelsk Zł: Gr:	Tulczyn Zł: Gr:	Bohusław. Zł: Gr:	Białystok. Zł: Gr:		Wilno. Zł: Gr:	Pinsk Zł: Gr:	Zł: Gr:	Brześć Litewski. Zł: Gr:	Mińsk. Zł: Gr:	Zł: Gr:	Zł: Gr:
Zyta lepszego.	Korzec.	15 -		13 -	16 -	10 - 24		Korzec.	21 -	16 -	16 -	13 -			13 -			12 -	Beczka	64 -			36 -			
Ditto podleyszego.	Ditto.							Ditto.	19 -	15 -									Ditto.	56 -						
Pszenicy lepszey.	do	18 -		22 -	25 -			do	23 - 15	18 -	19 -	14 -			18 -			17 -	do	90 -			56 -			
Ditto podleyszey.	do							do	21 -	17 -	18 -	12 -							do	76 -						
Jęczmienia.	do	12 -		9 -	12 -	8 -		do	16 -	13 - 10	11 -	6 -			8 -			9 -	do	50 -			28 -			
Owsa.	do	8 -		6 - 15	8 -	8 -		do	7 - 15	6 - 10	7 -	4 - 15			6 -			6 -	do	24 -			20 -			
Grochu.	do	18 -			25 -	12 -		do	21 - 15	20 -		12 -			13 -			14 -	do	64 -			40 -			
Gryki.	do	11 - 15				8 -		do		12 -	12 -	9 - 6			6 - 15			8 -	do	44 -			32 -			
Jagieł.	do	32 -				24 -		do	30 -	28 -		18 -							do				72 -			
Krup Jęczm: Ordyn	do	18 -						do	20 - 8	26 - 10		14 -							do	76 -			56 -			
Dit: drobnieyszych.	do	20 -						do	22 - 12										do							
Dit: Gryczanych ordyn:	do	26 -						do		24 -		20 -							do	80 -			60 -			
Dit: ditto drobniey:	do	36 -						do	25 - 18										do							
Siemienia Lnianego.	do					14 -		do	19 - 15	16 -					20 -				do	64 -			52 -			
Ditto Konopnego.	do	14 -				6 - 18		do	9 - 14	13 - 10		11 -							do	36 -						
Oleiu Lnianego.	Garniec					4 -		Garniec	6 -	4 - 8					6 -				Garniec	6 -			4 -			
Dit: Konopnego.	do							do		4 -		3 - 15			6 - 20				do							
Wodki lepszey.	do	6 -						do	5 - 10	7 -		5 - 15			6 -				do	4 - 24			3 -			
Dit: ordynar.	do	3 -						do	3 - 15	5 - 10								2 - 22	do	3 - 24			2 - 15			
Masła.	Funt							Funt.	1 - 15	- 22		- 16							Funt	- 24						
Słoniny.	do					- 22		do	- 24	- 20	- 15	- 18			- 18				do	- 18			- 15			
Szczeciny.	do							do	1 - 6										do	- 16						
Saletry.	do							do	1 - 7	2 -									do							
Mięsa świeżego.	do	- 6				- 6		do		- 7		- 3			- 4				do							
Dit: solonego.	do	- 7						do											do							
Makaronu Włos: Kraiow:	do	1 -						do											do							
Dit: ditto Zagrani:	do	2 - 15						do											do							
Kawy.	do	2 - 15						do		2 - 10		2 - 20			2 15				do							
Cukru.	do	2 -						do		1 25		2 -			2 -				do							
Wosku żołtego.	Kamień	64 -				64 -		Kamień	72 -	70 - 12		72 -			64 -			67 - 6	Kamień	66 - 20			72 -			
Dit: białego czyli iarzę:	do	90 -						do			106 - 20								do							
Miodu praśnego.	do							do	17 -	18 -									do							
Anyżu.	do							do				18 -						19 - 6	do	10 -			16 -			
Kminu.	do							do											do							
Łoiu topionego.	do	18 -		20 -		20 -		do	20 - 15	22 -	19 - 6	18 -			19 - 6				do	18 -			20 -			
Dit: nietopionego.	do	11 -		16 -		17 -		do	12 -	16 -	14 -	16 -			16 -			18 -	do	14 -			16 - 15			
Wełny lepszey.	do	30 -				34 -		do	41 -						35 -				do				32 -			
Dit: podleyszey	do	15 -				30 -		do	30 -									36 -	do				24 -			
Lnu.	do					16 -		do	16 - 15			7 -							do	18 -						
Konopi.	do	7 -				13 -		do	14 -										do	12 -			11 -			
Chmielu.	do					12 -		do							10 -			10 -	do	5 -			16 -			
Tytuniu.	do							do		34 - 4									do							
Zelaza Kraiowego.	Cetnar	31 - 15				53 - 10		Cetnar		36 -									Cetnar							
Dit: Moskiewskiego.	do							do											do							
Dit: Pruskiego.	do					53 - 10		do											do							
Miedzi Kraiowey	do							do											do							
Dit: Zagraniczney.	do	234 -				384 -		do											do							
Potaziu Węgierskiego.	Szaffunt							Szaffunt											Szaffunt							
Dit: Kotłowego.	do							do											do							
Dit: korytowego Koron:	do							do											do							
Dit: braku.	do							do											do							
Soli Austryackiey.	Beczka					30 -		Beczka.		48 - 10									Beczka							
Dit: Pruskiey.	do							do											do	40 -						
Ditto Moskiewskiey.	do							do											do							
Smoły.	do	12 -						do		24 -									do	12 -						
Wołu lepszego.	Sztuka	180 -				108 -		Sztuka		144 -	108 -	72 -			126 -				Sztuka							
Skor Wołowych suro:	do	18 -				12 -		do	18 -	18 -		18 -			12 -			11 -	do							
Dit: ditto wypraw:	do							do		24 -					16 -				do							
Skor Kozłowych suro:	do							do				3 -							do							
Dit: ditto wypraw:	do							do							12 -				do							
Skor cielęcych suro:	do							do	1 - 6	1 -									do							
Dit: ditto wypraw:	do							do							5 -				do							

Informacya.

1mo. Podpisy zaświadczaiące pewność Targow w Tabelli wyrażonych znayduią się na początku Tomiku pod Artykułem Targow Kraiowych.

2do. Gatunki nieumieszczone w Tabelli dla odmienności tak Miar, iako i Wag, z nayduią się także pod Artykułem Targow Kraiowych.

Miary.

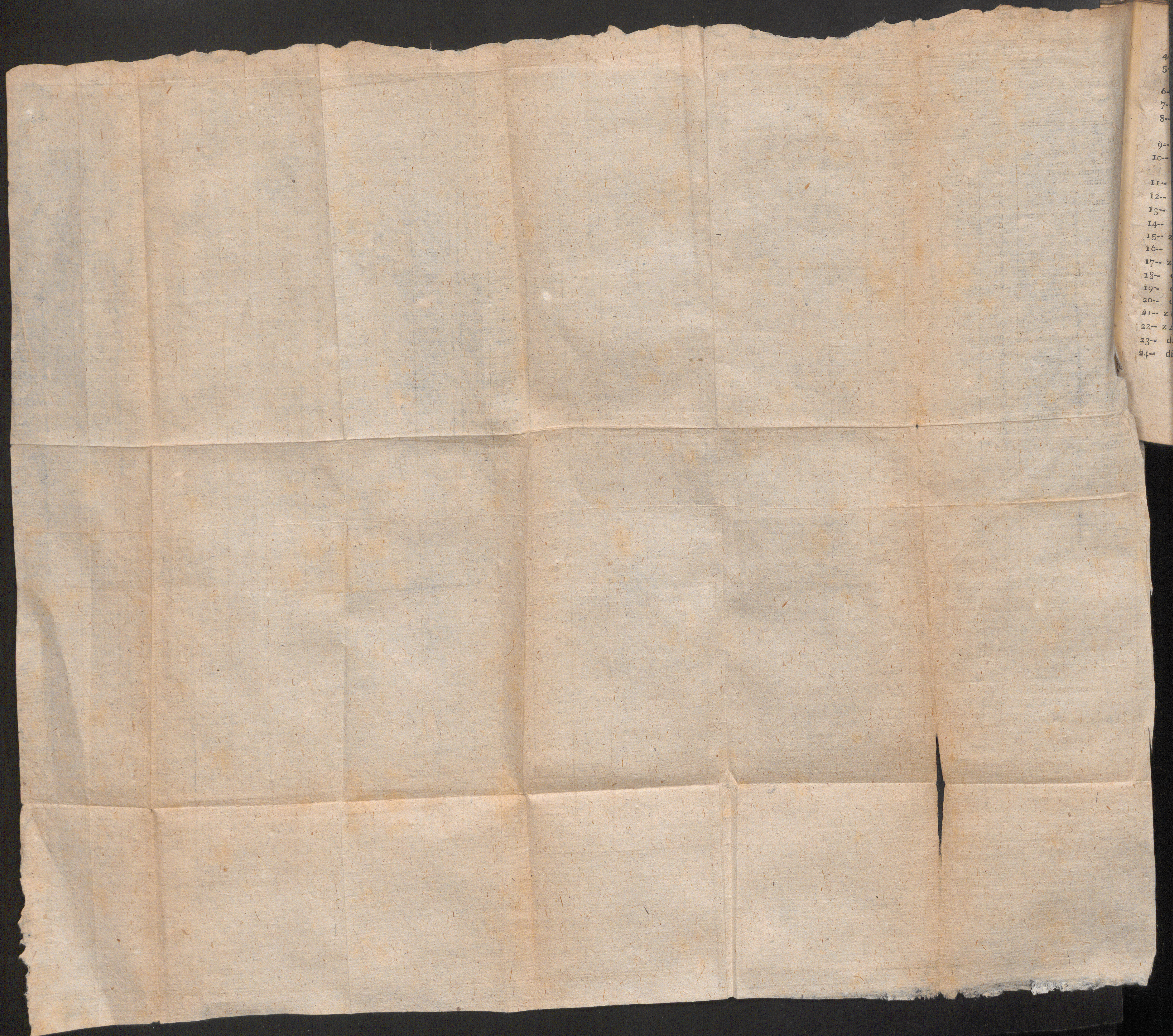
Korzec Warszawski ma Garcy, - - - 32
Beczka Litewska ma Garcy, - - - 144
Szanek *Brzeski Litt:* ma Garcy Kom: Litt. - - - 36
Ale w Tabelli iest z redukowany na Beczki.
Garniec dubeltowy *w Mińsku* wiele zaymuie niedoniesiono.
Garniec Kom: *w Grodnie* wedle Skali ma Kwart, - - 4
NB. *Ktoby o innych Miarach doniost, tedy w tym mieyscu w następuiących Miesiącach będą drukowano.*

Wagi.

Kamień w Koronie od Funtuw, - - - 32
Kamień w Litwie od Funtow, - - - 40
Cetnar Polski ma Funtow, - - - 160
Szaffunt Pruski Funtow - - - 333
Szaffunt Polski Funtow 353 i Łot: - - - 26
Kamień *w Mińsku* od Funtow, - - - 50
NB. *Ktoby o innych gatunkach Wag doniost tedy w następuiących Miesiącach będzie wydrukowano.*

Proporcya Funtow Warszawskich do Funtow Miast Portowych.

100 Fun: Warsza: czyni.
90. Ryskich.
100. Krolewieckich dawney Wagi.
80. Ditto nowey Berlińskiey.
86. Gdańskich.
92. Chersońskich.
89. Elbląskich.

4
5
6-
7-
8--
9--
10--
11--
12--
13--
14--
15-- z
16--
17-- z
18--
19--
20--
21-- z
22-- z
23-- d
24-- di

4--	z Anglii - - -	Solą.
5--	ditto - - -	Towarami w pakach.
6--	ditto - - -	Ballaſtem
7--	ditto - - -	ditto
8--	z Hiſzpanii - -	Towarami w pakach.
9--	z Danii - - -	Ballaſtem.
10--	z Anglii - - -	Kamienemi węglami.
11--	ditto - - -	ditto
12--	ditto - - -	ditto
13--	ditto - - -	ditto
14--	ditto - - -	Ballaſtem
15--	z Hollandyi - -	ditto
16--	ditto - - -	ditto
17--	z Anglii - - -	ditto
18--	ditto - - -	ditto
19--	ditto - - -	ditto
20--	ditto - - -	Piwem.
21--	z Portugalii -	Towaramiw pakach
22--	z Anglii - -	Ballaſtem.
23--	ditto - - -	ditto
24--	ditto - - -	ditto

25--	z Bremen - -	Ballaſtem
26--	z Hollandyi - -	ditto
27--	z Anglii - -	z Towarami w pakach.
28--	ditto - - -	Ballaſtem
29--	ditto - - -	ditto
30--	ditto - - -	ditto
31--	ditto - - -	ditto
32--	z Hollandyi - -	ditto
33--	z Anglii - - -	Towarami w pakach.
34--	ditto . - -	ditto

— *Specyfikacyi wyſzłych Okrętow z Gdańſka*

N°. Gdzie odeſzły	*Czym ładowane.*
1. do Szwecyi - -	Ballaſtem
2. do Pomeranii -	ditto
3. do Danii - - -	Drzewem
4. do Francyi -	ditto
5. do Hiſzpanii -	Linami Okrętowemi
6. do Holandyi -	Popiołem i Linami
7. do Portugalii -	ditto

8.

8	do Francyi - -	Sztabami
9.	do Holandyi -	Popiołem
10.	ditto - - -	ditto.

Z tey Specyfikacyi odeszłych Okrętow uważać można, iak z Zagranicy nie potrzebuią naszego zboża, gdy żaden odeszły Okręt zbożem nie był ładowany, a gdy z Zagranicy nie biorą zboża, iakżesz możem spodziewać się, aby dobrze nasze zboże płacono w Gdań: ieżeli więc na oślep bez zastanowienia się nad tak ważną przyczyną powieziemy zboże, zapół darmo przedamy, albo i wcale nie kupią.

Kontrakt Soli między Kompanią Pruską, a Dyrekcyą Solną Cessarską, że zaszedł o Sol Zagraniczną, przeto iako o Materyi Zagraniczney, pod Artykułem tym II. Handlu Zagranicznego kładzie się, iak następuie,

---

Donie-

— *Doniesienie Obywatela Krakowskiego względem Kontraktu Soli Austryackiey.*

WYczytawszy w Dzienniku Handlowym tegorocznym na kar: 94. żądanie u powszechności kommunikowania do Dziennika, ieśliby kto miał, lub dostać mogł, Kontraktu soli między Kompanią Handlową Pruską, a Dyrekcyą Solną Cesarską zawartego, natychmiast starałem się, wszelkiemi sposobami o dostanie onego, iakoż szczęściem acz przy wielkiey trudności dostałem kopią autentyczną, i zaraz na żądanie Dziennika w celu przysługi Kraiowey kommunikuię, z prozbą, aby w Dzienniku bez zawodu został publikowany, z którego wiele mogą Obywatele czerpać wiadomości potrzebnych, w różnych okolicznościach, i spodziewam się, że Dziennik, Zapytaniami swoiemi, naprożno niezechce Obywateli na odpowiedzi wyciągać, gdyby ich niemiał umieszczać w swym Dziele, ieśli więc zobaczę kommunikowany przezemnie ten Kontrakt, umieszczony w Dzienniku, żałować nie będę

dal-

dalszych prac moich w odpowiadaniu na inne zapytania— Datt z *Krakowa* 15 Kwietnia 1788. *Krakowianin.*

—*Kopia Kontraktu o Sól zawartego między Kompanią Pruską z iedney, a Dyrekcyą Soli Cesarskiey z drugiey strony Dnia 18. Februarii 1788.*

Dla zapobieżenia wszelkim przykrościom, któreby wyniknąć mogły z zbytnie bliskiego związku konkurrencyi w Handlu Polskim, stanęła ugoda między Dyrekcyą Solną Jego Cesarsko-Królewskiey Mości w Gallicyi z iedney, a Generalną Dyrekcyą Kompanii Handlowey Morskiey Króla Jmci Pruskiego w Berlinie z drugiey strony; to iest: z strony Dyrekcyi Jego Cesarsko-Królewskiey Mości przez Dyrektorów dwoch; Franciszka Xawerego *Neblingera*, i Adama Albrychta de *Henigstein*: zaś z strony Kompanii Pruskiey przez Karola Wilhelma *Noeldechen* Dyrektora teyże Kompanii; którzy po uczynioney wzaiemney kommunikacyi Plenipotencyi, sobie in optima forma danych, ułożyli się między sobą w następuiących punktach. Których to Punktów Ratifikacya od Zwierzchności swoich nastąpić powinna będzie, to iest:

1mo. Że przez ugodę nineyſzą wolny Handel w Króleſtwie Polſkim i w Wielkim Xięſtwie Litewſkim mocą Traktatu z tąż Rzecząpoſpolitą zawartego, w żadnym ſpoſobie tamowany, lub też w Monopolium obrocony nie zoſtanie, oraz rodzay Handlu tego zabronionym nie będzie Obywatelom Gallicyi, i Króleſtwa Polſkiego, i wolno im będzie, gdzie Im ſię podoba w Magazynach Solnych lub też na Targach, Sól ſobie potrzebną zakupywać, iednak unikaiąc wſzelkich z obu ſtron wyniknąć mogących Sporów, uſtępuię.

2do. Dyrekcya Solna Ceſarza Jmci, Kompanij Morſkiey Handlowey, Magazyny ſwoie *w zdłuż w dole Wiſły od Warſzawy excluſivè* założone, wraz z Handlem w czaſie do oddania udeterminowanym, oraz i Partyą Soli tamże znayduiącą ſię, wyiąwſzy Magazyn *Grodzieńſki i w Mostach*, które *na Conto* Dyrekcyi Solney Ceſarza Jegomości zoſtaną.

Magazyny zaś, które wraz z Partyą Soli do Handlu uſtąpione będą, w zdłuż Wiſły: *Toruń*, *Dybów*, *Nieſzawa*, *Wrocławek*,

Dobiegniów, *Kamiona*, *Tokary Bobrowniki*, *Płock Zakroczym i Modlin*

Nad Bugiem i Narwią są te: *Pułtusk*, *Ostrołęka*, *Piątnica*, *Goniądz Dwugły*, *Augustów*, *Sabin* i *Granne*.

W Wielkiey Polszcze są: *Poznań*, *Gniezno*, *Sieraków*, *i Kleczow*

Wyżey wyrażone Magazyny, ile należą do Nayiaśnieyszego Króla Jegomości Pgo, a w użytku zostaiące Dyrekcyi Solney Cesarza mci, zostawuią się *gratis*: Kompanii Pruskiey od Dnia 19. Marca *Anni currentis* na Rok cały; a po upłynionym Roku, Kompania z Nayiaśnieyszym Królem Jmcią Pim w tey mierze ugodę uczyni, a zatym i Arędę z Pomieszkań opłacać będzie. Jednak powinna będzie kompania w tey mierze z Dyrekcyą Solną utrzymać Korrespondencyą dla zachowania iednomyślności. Co się zaś tycze Magazynów do Dyrekcyi, lub do prywatnych Obywatelów należących, od tych Kompania zaraz od Dnia 19. Marca An: currentis Arędę płacić będzie. Do czego Dyrekcya Solna Kontrakty swoie w tey mierze

zawarte ustąpić, i do rąk oddać przyrzeka. Podobnie ustępuie Kompania.

3tio. Kompania Handlowa Morska Króla Jmci Pruskiego, Dyrekcyi Generalney Solney Cesarza Jmci, trzy Magazyny swoie w górę od Warszawy nad Wisłą sytuowane, wraz z Solą i Handlem swoim, to iest:

Magazyn *w Rykach*, *Witkowicach*, *i Kazimierzu pod Puławami*, takim sposobem ustępuię: że Magazyn w *Rykach* i *Kazimierzu* na użytek Dyrekcyi aż do końca Roku 1789. *gratis* pozwolony zostanie. A co się tycze Magazynu w *Witkowicach*, z którego się Aręda nie płaci, tylko od każdey pół Beczki uprzedaney Gro: 7. ½. daie się, to będzie mogła Dyrekcya względem dalszey opłaty z właścicielem w tey mierze ugodę uczynić.

4to. Co się tycze Soli na wzaiem przyimować się mianey, ustanawia się Cena następuiącym sposobem, to iest: od Soli: którą Kompania Morska Handlowa przyimuie po Magazynach *wciąż Wisły aż Modlina*, płacić tak kompania będzie, za Beczkę Soli *Szybikowey kamienney*, 560. Funtów ważącey, po 10. Zło: Cesarskich.

Za beczkę takieyże *zieloney* po 9. Zł: Cesa:

A za Skarbową beczkę Soli warzoney alias *Samborſkiey* ważącey 140. Funtów Wiedeńſkich po 2. Zło: Cesar: i Grayca: 30.

Co ſię tycze Soli złożoney po Magazynach wzdłuż Bugu, i Narwy, to ſię będzie płacić za Beczkę Soli *Szybiko:* po 11. Z. Ceſ: i Gray: 30.

Za Beczkę Soli *zieloney* po 10. zło: Ceſ: i Grayca: 30.

A za Beczkę Skarbową Soli *warzoney* po 3. Zł Ceſar:

Sól zaś złożona w Magazynach Wielko-Polſkich płacona będzie w Cenie, iaka w Magazynach nad-Wiślanych ieſt uſtanowiona, do ktorey iednak oſobno będzie należało bonifikować Frocht na Tranſport łożony od Wiſły aż do Magazynu, i który z Xiąg Dyrekcyi okaże ſię przy zamianie Soli kamienney Gallicyiſkiey.

Reſpective, Sól twarda zwana, to ieſt: w *Bałwanach* i *w Kruchach*, ſprawiedliwie za Beczkę o 560. Fun. Wiedeńſkich rachowaną bydź powinna.

Bierze także na swoie Conto Dyrekcya Solna Cesarska, Sól Kompanii Handlowey Morskiey w Magazynach wyżey od Warszawy w zdłuż Wisły złożoną, płacić będzie za skarbową Beczkę ważącą Funtów 140 Wiedeń: wzaiemnie po 2. Zł: Cesarskie i Grayca. 30.

Także za Soli *Angielskiey Kamienney* *1mæ Sortis* pół Beczkę 280. Funtów ważącą po 3. Zł. Cesar. i Grayca. 45. *2dæ* zaś *Sortis* po 3 Zł. Dto — —

A za Beczkę Soli *St. Ubes* czyli *Morską* zwarey ważącą więcey iak 180. Funtów Wiedeńskich po 2. Zł. Cesar. Grayca: 30.

Jednak takiey Soli Angielskiey więcey iak 600 Pół-Beczek w Składzie znaydować się nie będzie powinno.

Pięć Procentu szczegulnie na Soli *Warzoney* i *Morskiey* bonifikacyi Podatku, strony na wzaiem sobie przyrzekaią. Beczki zaś wszelkiego gatunku bez nakładu, czyli nadsypki, i tak tylko iak leżą na składzie, odbierać się będą. Gdyby się zaś w Beczce którey oczywista deialka okazać miała, na ten czas zważywszy onęż, bonifikacya szkody na wadze naśtępić powinna będzie.

5to. *Warſzawa* iako śrzodek odbytu Solnego w Polſzcze, wolną zoſtanie do Handlu dla ſtron kontraktuiących zobopolnego, takim iednak ſpoſobem; że Kompania Handlowa Morſka Króla Jmci Pruſkiego, nie będzie mogła więcey wyprzedać rok rocznie iak Soli *warzoney* rownney wielkości, iak ſą Beczki Skarbowe *Samborſkie.*

Beczek - - - 4000.

Tudzież pół-Beczek Soli *Kamienney* 2000.

Beczka cała Wiedeńſkich Funtów 560. ważąca.

A że odbyt teyże Kompanii Handlowey Morſkiey, nierownie ieſt większy, zatym obowiązuie ſię taż Kompania, Sól do wyprzedania potrzebną z Magazynów Warſzawſkich, Dyrekcyi Ceſarſkiey, lub też że Statków tamże odbierać. Zatym od Beczki Skarbowey Soli *warzoney*, nie mniey od pół Beczki Soli *Kamienney* z Magazynu wziętey (do czego iednak pięć pro Cento na bonifikacyą należeć nie będzie) płacić ſię będzie po 4. Zło: Polſkie mniey, iak Cena w Magazynie uſtanowiona (Naprzykład gdyby w Magazynie płacono po Zło:

Pol: 16. to się spuści Kompanii za Zło: 12.) którą to Sól ile razy Kompania z Magazynu na przedaż wybierać będzie, natychmiast za każdy raz Dyrekcyi Solney płacić przyrzeka, i onęż w rowney Cenie; iak w Magazynie Dyrekcyi przedawać będzie.

Ze zaś kompanii Handlowey Morskiey Króla Jmci Pruskiego więcey nie będzie wolno w Warszawie wyprzedać Soli własney rokrocznie, iak tylko kwotę wyżey wymienioną, zatym Sól, którą miała taż Kompania na składzie Warszawskim do Dnia 19. Marca, iuż na przyszły dowóz rachowaną bydź nie powinna; ażeby także Strona Kontraktuiąca przekonaną była, iako większey Partyi Soli przybyłey i wyprzedaney nie ma. Zatym Kompania aktualną Partyą, oraz każdą, która w dalszym czasie sprowadzana będzie, Dyrekcyi Generalney przyiacielskim sposobem okaże.

6to. Ponieważ zaś Dyrekcya Solna Cesarza Jmci, znaczną część Dystryktu do odbytu Handlu Solnego sobie służącego, Kompanii Handlowey Pruskiey ustępuie, zatym obowiązuie się taż Kompania od Dnia 19. Marca 1788. Roku, aż do Dnia 19. Marca 1791. Roku,

i tak w przeciągu lat trzech, zakupić od od Dyrekcyi Cesarskiey 85,000. całych Beczek Soli *Kamienney*, Beczka po 560 Funtów Wiedeńskich, która to Sól aż do Lądu Magazynów nad-Wiślanych *inclusivè* do *Modlina* przystawiana będzie. Remanenta iednak, które Kompania od Dyrekcyi przyimuie w Soli *Kamienney*, od tey kwoty potrącone zostaną; które to potrącenie nie w pierwszym Roku, lecz dopiero w dwoch przyszłych latach nastąpić powinno; z przyczyny: że Kompania w pierwszym Roku 30,000. Beczek przyiąć, a zatym resztę w następuiąch dwoch latach rownemi ratami wybierać obowiązuie się. W Pierwszym zaś Roku przystawiono będzie Kompanii w kwocie 30,000. dopiero namienioney; w trzeciey części Soli *Zieloney* a w ⅔. Soli *Szybikowey*. W przystawieniu zaś dalszym w następuiących dwoch latach, zamawia sobie Kompenia wolność obstalowania, wiele *Szybikowey*. lub *Zieloney* Soli brać zechce. Na wzaiem warunie sobie Dyrekcya, że gdyby w Roku pierwszym trzeciey części w Soli Zieloney przystawić nie mogła, tedy wolno iey będzie resztę w Roku przy-

ſzłym doſtawić— Od Beczki zaś Soli *Kamienney* na Brzegu przyſtawioney, płacić będzie Kompania Pruſka iak naſtąpi, to ieſt:

Za *Szybikową* Sól 10. Zł: Ceſerſkich.

A za *Zieloną* 9 Zł: Dto.

Lecz za to żadney Bonifikacyi pięcio-procentowey żądać nie będzie można.

7mo. Obowiązuie ſię Dyrekcya Solna Ceſarſka, Kwotę Soli namienioną przyſtawić Kompanii Pruſkiey, podług daney ſobie Dyſpozycyi, do Lądu wymienionych Magazynów nad-Wiślańſkich, albo w Beczkach dobrze opatrzonych, i należytą wagę maiących, niemniey bierze na ſiebie Expens wſzelką aż do Lądu ſamego, oraz *riſico* wſzelkie. Także obowiązuie ſię zalecić Officialiſtom ſwoim dozór, aby w czaſie Defluitacyi, żadney kradzieży lub oſzukania iakiego nie było. Kwotę zaś namienioną, iaka będzie obſtalowana, przyrzeka Dyrekcya przyſtawić dokładnie i rzetelnie aż do Brzegu; i ſzczegulnie *caſus fortuitus* mógłby przeſzkodzić temu, przyrzeczeniu, iako to: mała woda w Roku którym, lub też niedoſtatek Statków do tranſportu. A w takim razie ułoży ſię Dyrekcya z Kompanią wzglę-

dem kwoty należytey zgodnym ſpoſobem. Beczki zaś ſkoro na Ląd wytoczone będą, do czego Officialiſta Magazynowy, Szyprowi z Ludźmi ſwemi ma bydź do pomocy: natychmiaſt bez żadnego depakowania odbierane i zakwitowane zoſtaną. Gdyby zas nieſpodzianie na Beczce lub Bałwanie iakim defalka oczewiſta miała ſię okazać, zatym gdy będzie odważona, Kompanii Defalkę bonifikować będzie; w takim iednak przypadku należyty Dokument, Kompania Dyrekcyi dla wiadomości, do kogo regres ma uczynić, wyda.

8vo. Ponieważ namienione 85,000. Beczek w rożnych gatunkach Soli, i po rożnych Magazynach maią bydź przyſtawione, iako to: w pół i całych Beczkach, także w Bałwanach i Kruchach; Zatym obowiązuie ſię Kompania Handlowa Morſka, do obſtalowania w Mieſiącu Nowembrze Soli, w przyſzłym Roku przyſtawić mianey, ażeby można Gatunki do Defluitacyi przyſpoſobić.

Co ſię tycze Repartycyi, to ieſt do których Magazynów Sól ſię ma przyſtawić; Ta dopiero in Januario naſtąpić będzie mogła. W Roku zaś teraz bieżącym, obowiązuie ſię

Kompania Pruſka przy Ratyfikacyi Kontraktu w Dyrekcyi Generalney zamówić, i Dyſpartyment uczynić na 20,000. Beczek Soli, a to dla łatwieyſzego ſprowadzenia znaczney Części za pierwſzą wodą, względem zaś reſztuiących 10,000. Beczek, Repartycya onych zaraz po uſtąpieniu Magazynów, Dyrekcyi podana bydź ma. Także obowiązuie ſię Kompania Statki z Rekwizytami,któryćhby Dyrekcya przedać, lub w gurę prowadzić nie mogła, przez Officialiſtów ſwoich onęż na przedaż przyimowáć, a ſprzedawſzy, Pieniądze za Aſsygnacyami od Dyrekcyi wydanemi, wypłacać.

9no.Należytość zaśRemanentu Solnego odDyrekcyi Ceſarſkiey uſtąpionego, oraz za Partyą Soli rocznie ugodzoną, wypłacać będzie Kompania Handlowa w Generalney Kameralney Kaſſie, Monetą Kurrencyi Wiedeńſkiey, i to naſtępuiącym ſpoſobem; to ieſt: w ſześć Niedziel od Daty Ratyfikacyi ninieyſzego Kontraktu, zapłaci taż Kompaia, a Conto uſtąpionego ſobie Remanentu Solnego w Magazynach, Złotych Wiedeńſkiey kurrencyi 60,000. Reſztę zaś na drugie Niedziel ſześć od Daty pierwſzego nadeſzłego Terminu do,

zapłacenia 60,000. przypadłęgo; od którey iednak reszty kwotę sobie potrącić będzie mogła, którą Dyrekcyi Kompania winna będzie bonikować za wzaiemny Remanent Soli sobie ustąpioney. Za nową zaś Liwrancyą tegorocznych 30,000. Beczek; obowiązuie się Kompania zapłacić na następuiące Termina, to iest: 1ma. Junii, 15. Augusti, 3. 7bris. na Terminie każdym po 75,000. Zło. Wideńskiey kurrencyi, reszta zaś ultra 9bris— Ze zaś w następuiących dwoch latach, mnieysze kwoty Kompanii będą przystawione, zatym w pierwszych trzech Terminach namienionych, Kompania corok tylko 60,000. Złotych Cesarskich płacić będzie, resztę zaś na Terminie ostatnim dopłacać obowiązuie się.

10mo. Obowiązuie się także Kompania wypłacać Raty za przystawioną sobie Sól na wyżey wymienionych Terminach, gdyby nawet Kontrak nininieyszy w przeciągu tych trzech lat, od któreykolwiek z Stron kontraktuiących był niedotrzymany, lub iakimkolwiek sposobem przerwany; tak dalece, iż gdyby Kompania skrzywdzoną się bydź sądziła, i zrzucić się chciała z Kontraktu, iednak nie

tylko obowiązana będzie, dotrzymania Terminów, ale nawet odłożyć też Termina, Kompanii nie będzie wolno. Zatym przyrzeka też Kompania, raz na zawſze namienione Termina, podług wyżey uczynioney Ugody, dopełnić.

11mo. Zeby zaś Cena w Polſzcze po Magazynach będących w przedaży nie przewyżſzyła Ceny, która dawniey była po Magazynach Króla Jmci Pruſkiego, zatym uſtanawia ſię w tey mierze, co naſtąpi:

Kompania Handlowa Króla Jmci Pruſkiego, uſtanowi przy zawarciu ninieyſzey ugody, w Magazynie *Fuchſswaſer* pod *Gdańſkiem* i *Elblągiem* wartość.

Beczki Soli *warzoney* do Zł. Pol. 14. Gr. 15.

Soli zaś Galicyiſkiey na Kokturach Beczka *Skarbowa* po Zł. Pol 8. — —

A Soli *Zieloney Kamienney* w Wieliczce doſtać będzie można Beczkę całą za Zł. Pol. 48.

Taniey zaś ani w Wieliczce, ani w innym mieyſcu Dyrekcyi Ceſarſkiey przedawać nie będzie można.

W równey także Cenie przedawać będzie

Kompania Pruſka Sól *Kamienną* z Gallicyi, Angielſką zaś Sól Złotym iednym drożey, od pół-Beczki iak w Magazynie pod Gdańſkiem.

Beczkę zaś Soli warzoney także przedawać będzie po Zło: Pol: 14.

A co ſię tycze Soli Morſkiey, tę przedawać będzie po Złot: Pol: iednym drożey, zatym po Zł: Pol: 15.

Obie Strony kontraktuiące obowiązuią ſię, iż bez zobopolnego znieſienia ſię, w niżſzey Cenie Towaru przedawać nie będą, oraz iż Depaktu żadnego czyli doſypki nie dozwolą, ani też Towaru za Sól zamieniać będą, tylko Sól za gotowe Pieniądze przedawać będą.— Drożey przedać wolno będzie każdemu. Po Magazynach zaś Wielko-Polſkich, tudzież nad Bugiem i Narwią leżących, dołoży ſię ieſzcze Expens Tranſportu dalſzego aż do Składu; i chociaż Dyrekcya w Dyſtrykcie odbytu ſwego, także w Woiewództwach Chełmſkim i Lubelſkim do Taxy regularney nie ieſt obowiązana, iednakże Beczkę Skarbową Soli *warzoney* w Włodawie i Brześciu Litewſkim taniey, iak Zło: Pol: 15. przedawać nie będzie.

12mo. A ponieważ Kompania Handlu Morſkiego, Magazynów dwoch Litewſkich w *Grodnie* i w *Mostach* założonych nie przyimuie: wolno zatym będzie Dyrekcyi Ceſarſkiey, tak drogo, i zaiaką Cenę będzie mogła, Sol ſwoią tamże przedawać. Z tym iednak warunkiem, że wolno nie będzie teyże Dyrekcyi Soli więcey do Magazynu przyſtawić; i ſkoro Sol wyprzedana będzie, natychmiaſt te dwa Magazyny uſtać maią.

13tio. Nie będzie wolno Kompanii Handlowey Morſkiey między *Krakowem* i *Kaliſzem*, także nad *Bugiem* wyżey *Grannego*, nowych Magazynów zakładać. Żadna albowiem Strona, nie będzie mogła Soli à Conto ſwoie w obcym Dyſtrykcie odbytu ſwego ſprowadzać lub przedawać. Żeby zaś Sól Angielſka w Dyſtrykcie odbytu Dyrekcyi ſprzedawaną nie była; zatym obowiązuie ſię Kompania Handlu Morſkiego, iż na ſkładzie w *Kamieniu* nad Wiſłą, w *Krotoſzynie* i w *Kaliſzu* w Wielkiey-Polſzcze, Soli *Angielſkiey Kamienney* na ſkładach trzymać, i ſzczególnie Sól z *Wieliczki*, i właſną Sól *Warzoną*, mianowicie zaś na

dwoch

dwoch oftatnich fkadach w *Krotofzynie* i *Kalifzu*, tylko Sól z *Wieliczki*, po zbyciu małey Partyi ieszcze pozoftałey, przedawać nie będzie— Na wzaiem zaś Dyrekcyi Generalney, zakładania nowych Magazynów między *Brześciem* i *Grannem*, także w głąb Kraiu ku Kalifzu wolno nie będzie. Jednakże nie zabrania fię teyże Dyrekcyi założenia Magazynów Solnych w *Polfzcze* w Gurze *Wifły* ku *Sląfku*. Handel zaś z Slafkiem Prufkim wcale do Kontraktu ninieyfzego należeć nie będzie.

14to. Będzie zależało od woli Kompanii Handlowey Morfkiey i Dyrekcyi Generalney, potwierdzić lub nie Officyaliftów po Magazynach na wzaiem fobie ufłąpionych. Zatym ci, którzy w flużbę Stron Kontraktuiących przechodzą, uwolnieni zoftaną od obowiązwiązku Funkcyi fobie przepifanych i Kaucyi, ieżeli iakie maią za fobą, wydane tymże będą. A ieżeliby nad fpodziewanie, Officialifta iaki Stronie Kontraktuiącey był zadłużony, tedy obowiązkiem będzie Strony, wfzelkiego ftarania dołożyć, żeby taki dług zoftał zafpokoiony.•

15to. Rok rocznie przed początkiem Zimy, lub kiedy tego potrzeba wymagać będzie, między Stronami Kontraktuiącemi przez Nominowanych Plenipotentów Ziazd nastąpić powinen będzie, dla konferowania między sobą względem odmiany Ceny nastąpić mogącey, lub też względem pożytku zobopolnego, tudzież dla uprzątnienia przyiacielskim sposobem zdarzyć się mogących omyłek.

16to. Lubo ninieyszy Kontrak moc swoią dopiero od Dnia 19. Marca mieć, a do Roku 1791. trwać będzie, iednakże ustąpienie i odbieranie Soli na Składach zaczynać się ma dopiero od czasu, w którym po nastąpić mianey Ratyfikacyi, Kommissarze na mieyscu sobie wyznaczonym będą mogli stanąć. Zatym bez zwłuki Kompania Handlowa i Dyrekcya Generalna, na wzaiem sobie wyszlą Osoby do odbierania i oddania Składów, i Instrukcyami należytemi Tychże upoważnione.

17mo. Przy nowey w dalszym czasie nastąpić mianey Liwrancyi, obowiązkiem będzie Officialisty Kompanii Handlowey, który Sól odbierać ma, i który przy Repartycyi zalecony i wymieniony Dyrekcyi zostanie, kwi•

ſtowania z odebraney Partyi Soli. Dyrekcya zaś za każdą Expedycyą Solną, Inſpektora Kompanii Handlowey w Warſzawie uwiadomić będzie powinna, ażeby, mógł oſtrzedz Officyaliſtów, żeby ſię mieli w gotowości do odbierania Soli ſobie powierzoney.

Z Partyi od 85,000. Beczek Soli *Kamienney*, nie będzie w Warſzawie wyładowano, tylko wſzyſtko na Składzie niżey Warſzawy złożono i wyprzedano zoſtanie.

28vo. Gdyby ſię Stronie któreykolwiek nie podobało prolongować Kontraktu ninieyſzego po upłynionych trzech latach, tedy Awizacya naſtąpić powinna będzie Rokiem przed kończącym ſię Kontraktem, to ieſt w Roku 1790. która to Awizacya ieżeliby nie naſtąpiła, tedy Kontrakt na dalſze trzy Lata moc ſwoią mieć będzie. Kompania Pruſka Awizować będzie Dyrekcyą Generalną we *Lwowie*, z Strony zaś Dyrekcyi Generalney naſtąpić powinna Awizacya w Kompanii Handlowey Morſkey w *Berlinie*. A ieżeliby Strona którakolwiek ninieyſzemu Kontraktowi w iednym lub niektórych Punktach ſprzeciwić ſię miała, tedy Stronie ſkrzywdzoney wolno

będzie w przeciągu trzyletniego Kontraktu, z tegoż Kontraktu ſię zrzucić, i Kontrakt ten od daty wypowiedzenia Kontraktu za Rok ważność ſwoią utracić ma. A ieżeliby ninieyſzy Kontrakt moc ſwoią kiedykolwiek miał utracić, tedy obowiązuią ſię ſtrony obydwie, oddać Magazyny mocą Kontraktu ninieyſzego ſobie na wzaiem uſtąpione.

19no. Ninieyſzy zaś Kontrakt przez Plenipotentów Dyrekcyi Generalney Sòlney Jego Ceſarſkiey Mości z iedney, a przez Plenipotentów Kompanii Handlowey Morſkiey Króla Jmci Pruſkiego z drugiey Strony ułożony, i na dwa Exemplarze dla Stron Kontraktuiących przepiſany zoſtał, końcem podania onegoż do Ratyfikacyi Zwierzchności ſwoich— Działo ſię w Wiedniu Dnia 18. Februarii 1788. Roku.

Franciſzek Xawery *Neblinger.*
i Antoni de *Heniglein* Dyrektorowie
Jego Ceſarſko-Krolewſkiey Mości
iako Plenipotenci Dyrekcyi Generalney.

Noeldechen Dyrektor K. Z. P.
Kompanii Handlowey iako Pleni-

potent Ganeralny Dyrekcyi Handlowey Morſkiey.

—*Ratyfikacye od Dworów Wiedeńſkiego i Berlińſkiego takowego Kontraktu.*

— *Ratyfikacya Kontraktu z Strony Zwierzchności Ceſarſkiey.*

Wyżey wyrażony Kontrakt między Dyrekcyą ſolną Ceſarza Jmci, a Kompanią Handlową Morſką Króla Jmci Pruſkiego zawarty, ratyfikuie ſię za Zezwoleniem Kancellaryi Nadworney Kamery Jego Ceſarſkiey Mości, oraz Miniſteryalney *Bamo* Deputacyi, pod warunkiem dotrzymania wzaiemnie przyrzeczonych ſobie Kondycyi.— Wydano w *Wiedniu* przy wyciśnieniu Pieczęc Jego Ceſarſko-Królewſkiey Mości Dnia 29. Februarii 1788. Roku.

(L.S)

Jan Rodolf Graff *de Cholek.* Wacław Graff *de Ugarte* Baron *de Degelman.*

— *Ratyfikacya z Strony Króla Pruſkiego.*

Nayiaśnieyſzy Król Jmć Pruſki P. N. M. niniey-

ſzy Kontrak Oryginalny, między Dyrekcyą Generalną Solną à Kompanią ſwoią Handlową Morſką zawarty pod Datą Dnia 18. Februarii 1788. potwierdza, i mieć chce, ażeby co tylko w nim z Strony Kompanii obwarowano zoſtało, iak naydokładniey było dotrzymano. — Wydano przy przyciśnieniu Pieczęci N. Króla Jmci Pruſkiego.

(L.S.)

Z rozkazu Nayławſzego N. K. Jmci Pruſkiego.

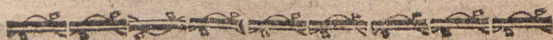
Schullenberg.

mp.

Z przyczyny takowego zawartego Kontraktu, Sól iak poſzła w gurną Cenę, widzieć można z naſtępuiącey Specyfikacyi.

Specyfikacya.	Ceny dawniey przedawaney Soli.				Ceny przez Kompanią Pruſką nałożoney.			
	Cetnary	Beczki	Złote	Grosze	Cetnary	Beczki	Złote	Grosze
Sól *Szybikowa* - -	--	1	48	4	--	1	64	--
Samborſka - - -	--	1	13	19	--	1	19	-
Warzona, tey dawniey w Zupach nie było.	--	--	--	--	--	--	--	--
W *Bałwanach*.	1	-	8	12	1	--	10	20

Która to Cena wzwyż oznaczona, z zostawioney Pisarzowi Zupy przez Kommissarza Kompanii Solney Pruskiey oryginalney Instrukcyi iest wypis.

III.

O Fabrykach Kraiowych.

—*Uwagi pewnego Obywatela, biegłego w Nauce Górniczey, względem Wód słonych w Kraiu naszym znayduiących się, i sposobu onych wywarzania.*

Ze w Polszcze nie zbyt głęboko w ziemi, płynie rozmaitemi i po wielu dość mieyscach Kanałami woda słona zdatna i dostateczna do wyrabiania z niey Soli i opatrzenia nią rożnych Województw, iest to prawda iuż stwierdzona nie tylko wielorakiemi, a wiadomemi poznakami, ale tym bardziey samemi doświadczeniami przez Osoby biegłe w Mineralogii, czynionemi. Czyli ta woda początek swóy bierze od wielkich Opok Soli twardey, które przechodząc liże,

a które idąc ciągiem Gur Karpackich rozciągaią się na więcey iak na 140. mil w długość, i zasięgaią pewnie proporcyonalną swoią szerokością i Strony nasze? czyli ta słoność iest od Jezior bliskich, lub od Morza? czyli nakoniec iest od Soli Kamienney osobno gdzie w wnętrznościach ziemi naszey ukrytey? iakożkolwiek bądź uznać winniśmy Dobrodzieystwo Opatrzności nad Kraiem naszym, i z niego pożytkować. W dawnieyszych czasach, gdy obfitość Soli własney tak Kamienney iako też i Warzoney, aż nadto potrzebom naszym wystarczała, i małym kosztem, który się w Kraiu zostawał nabyta bydź mogła, nie mieliśmy przyczyny obracać troskliwość naszą, i natężać przemysł do wyszukiwania i dobywania z wnętzności ziemi tego daru Opatrzności, ukrytego, mogąc z otwartych przez Przodki nasze Gur, Zrzódeł, czerpać sami i drugim udzielać. Ale kiedy to, co naszą własnością było, kto inny posiada, kiedy ta strata już z siebie bardzo wielka, powiększa się ieszcze co raz bardziey podwyższeniem ceny, którą przymuszeni iesteśmy, opłacać dogodzenie nieuchronney potrzebie naszey, i co raz bardziey ogołacać Kray z szczupłego dość, gotowego maiątku, nie można nie bydź na tak oczywistą a znaczną szko-

dę swoią nieczułym, i nie iąć się z wszelką usilnością i gorliwością tych wszystkich sposobów, któreby ią nadgrodzić mogły.— Już teraz i ten dawny a niesprawiedliwy zapewne Przesąd ustać powinien, iakoby na Skarb odbierać miano, Sól na dziedzicznym gruncie wyszukaną, lub zrzodła słone odkryte. Jeżeli zaś Rząd Kraiowy nigdy w tey myśli nie był, ażeby sobie cudzą należność, choć celem większego Dobra Publicznego, miał iakimkolwiek sposobem przywłaszczać, tedy tym bardziey w teraźnieyszych okolicznościach (co iuż nawet i Uniwersał Rady przy Boku J. K. Mci Nieustaiącey głosi) nie tylko nie iest przedsięwzięciem Rządowym takowy Skarb na gruncie czyim Dziedzicznym znaleziony, na swóy pożytek obracać, ale owszem wszelką dać pomoc do porządnego takowego Skarbu dobywania, i obracania go na zysk Właściciela, a użytek całego Kraiu.— Po takowym oświadczeniu, a przy tak gwałtowney prawie Kraiu Potrzebie, obiecywać sobie niepłonnie można, że gorliwi Obywatele staranności swoiey i kosztu żałować nie będą końcem powzięcia iak nayobszernieyszych i naydokładnieyszych wiadomości o poznakach tak Soli Kamienney, iako też i Warzonki, i ze Strony swoiey to wszystko poprzednicza uczynią,

cokolwiek przeświadczyćby Rząd Kraiowy mogło, o niezawodności takowych poznaków, i ſkłonić do dania dzielney pomocy, w przyprowadzeniu robót zaczętych w tey mierze, do iak naypomyślnieyſzego ſkutku. — Jako zaś nayuboższa Klaſsa Mieſzkańców Polſki naywięcey ponoſi z niedoſtatku Soli Kraiowey, a drogości obcey; tak zdało ſię ſzczegulniey dla takowych ubogich ludzi przyłączyć tu łatwy tym czaſem do wykonania ſpoſób, opatrzenia ſię iakożkolwiek a prawie bez koſztu w Sól na potrzeby domowe; który to ſpoſób ieżeli nie zupełnie zaſpokoi takowe potrzeby, nie przeto mniey go ſię chwycić należy, bo ten wielki razem użytek przynieść może, że pomnoży pewnieyſze wiadomości o nowych coraz w tym gatunku wynalazkach; po których wiadomościach odebranych, podadzą ſię znowu inne ſpoſoby rownie proſte, do założenia Fabryk Solnych, które każdy z łatwością w domu ſwoim, małym nakładem będzie mógł uſkutecznić. Spoſób zaś ten ieſt naſtępuiący.

1. Chcąc ſię przeświadczyć czyli woda źrzódlana lub ſtudzienna Sól w ſobie zawiera, trzeba nią napełnić garnek wielki, i poty ią w nim gotować, aż zupełnie wyparuie, a ieżeli to co na ſpodzie garka zoſtanie, mieć

będzie ſmak ſłony, iuż tym ſamym woda ta, Sól w ſobie zawierać muſi.

2do. Jeżeli woda tym ſpoſobem doświadczona, tak dość obficie Solą ieſt napuſzczana, żeby ſię pożytku w niey ſpodziewać trzeba, w takim razie, naylepiey ieſt gotować ią w garku żelaznym albo przynaymniey glinianym wewnątrz polewanym, ażeby odrobiny ſłone weń nie wchodziły.

3tio. Wywarzanie takowe bydź powinno przy ogniu iaki może bydź naymocnieyſzy; ażeby zaś woda tym łatwiey była oczyſzczona z partykuł ziemnych i innych brudów, leie ſię do niey cokowiek krwi wołowey.

4to. Gdy woda iuż tak wywre, że ſię w niey partykułki Solne zaczną ukazywać, dolewa ſię garnek takowąż wodą, i to ſię puty powtarza, puki ſię tyle iey nie wywarzy, że ſię nakoniec przyidzie do kryſtallizacyi, czyli odrobin ſolnych po wierzchu wody pływaiących.

5to. Znakiem będzie doſyć iuż wywarzoney wody, gdy ſię na niey zrobi iak ſkurka, z małych ziarnek ſłonych.

6to. W probach małych po pierwſzym lub drugim wywarzeniu, nim ſię doydzie do Kry-

ſtalizacyi, można zwolna przecedzić wodę przez płutno; tym zaś prędzey ta woda kryſtalizować ſię zacznie, im obwòd garka będzie miał więcey obſzerności.

7mo. Aby ſię na wodzie zebrały małe kryſztałki, czyli ziarka Soli, przez wolne wyparowanie wody, doſyć będą do tego ſłużyć węgle rozpałone, lub popioł gorący. Doſtateczny ſtopień gorąca okaże ſię, gdy ledwie palec w wodzie utrzymać będzie można. Naybardziey zaś przeſtrzegać należy w takowym wywarzaniu, aby ſię woda ni burzyła, i nie przewracała, boby to przeſzkadzało do zebrania ſię Soli na wierzchu w małe odrobiny.

8vo. Gdy naoſtatek Sòl oſiądzie na ſpodzie garka, zlekka ztamtąd zebrać ią trzeba, i na płotnie rozłożyć, a przy ogniu potym wyſuſzyć.

9no. Z pozoſtałey wody można ieſzcze wyciągnąć Sòl, ktòra ſłużyć będzie dła bydła; ale co potym pozoſtanie wody gorzkiey; ta ſię iuż iako cale nieużyteczna, z garka wyleie.

Ponieważ wyparowanie wody ieſt zaſadą całey tey roboty, więc można kilka razem

garków przystawić do ognia, który wszelako w Gospodarstwie zawsze się prawie utrzymuie, i niech w tych garkach z wolna woda wyparuie; a takowy sposób zastąpi mieysce graduacyi, czyli parowania wody przez Machiny; a wyparowana w znaczney części woda zrobi się słońszą, i zdatnieyszą potym do gotowania.

Obfitość lasów Kraiu naszego dostarczaiąca Drzewa i po chałupach, że go prawie całą noc palą po wielu mieyscach na kominach, zamiast świec, będzie służyć wygodnie do tego użytku; a Kobiety i Dzieci rośleysze pospolicie próżnowaniem się bawiące, mogłyby bydź obrócone do zatrudnienia się około tey roboty.

Artykuły IV. O *Transporcie Spławnym*, VII. O *Opisaniu Miast*, lubo maią dosyć materyi, iednakże w tym Miesiącu, dla szczupłości mieysca zaiętego Materyą Solną, nie mogą bydź teraz wyszczegulnione, ale chyba w następuiącym Miesiącu.

V. O *Trans-*

V.

O Tranſporcie Lądowym.

W Poprzedzaiącym Tomiku na karcie 212, znayduie ſię opiſanie Traktu troiſtego z Sandomierza do Warſzawy, teraz kładzie ſię opiſanie Traktów z Sandomierza do Lublina i Krakowa.

Trakt z Sandomierza do Lublina.

Mile		Mile	
	Sandomierz miaſto:		Wułka Gościeradowa
	Doracz.		Liśnik.
1.	Dwiekozy.	4.	Olbiecin.
	Słupcza.	5.	*Kraśnik.* m.
	Wieniany.	6.	Wiłkołaz.
	Wieniarki.	7.	Sabieſzczany.
2.	*Zawichoſt* m.		Niedrzwice.
	Rz: *Wiſła.*	8.	Niedrzwica.
	Koſin.	9.	Trzaſkowice.
	Mniſzów.	10.	Konpnica.
3.	Goscieradów.	11.	*Lublin* m.

Trakt z Sandomierza do Krakowa.

Mile			
	Sandomierz Miaſto.		Szewce.
	Strocheice.	2.	*Koprzywnica* m.
	Jędryſzkowice.	3.	Łoniów.
	Złota.		Zawidza.
1.	*Samborzec.*	4.	*Oſiek* m.

5. Niekrafów.
Ofala.
Jufzyca.
6. *Połaniec* m.
Zdzieci.
7. Befzowa.
Pacanów mia;
Biechów.
Swiniary.
9. Oftrów.
Wełnin.
10 *Nowemiafto* m.
Winiary.
11. Opatowiec.
Rogów.
12 Ławy.
Przemyków.
13. Kofzyce.
Jafice.
Dolany.
14. Sierofławice.
Stare Brzefko.
15 *SłomianeBrzefko* m.
Wawrzeńczyce.
16. Złotniki.
Bigołonica.
Cło.
17. Branice.
Grabów.
18. Plefzów.
19. Mogiła.
Syrzyny.
20. *Kraków* m.

Trakt z Lublina doSandomierza ieft świeżo wyporządzony dla N Króla Nafzego; z Sandomierza zaś do Nowego-Miafta ledwie gdzie potrzebuie poprawy.

Ze Trakt ten nowy byłby prawie famemi Polami, i gęftemi Dobrami, kiedy w *Dzienniku Handlowym* znaydzie każdy opis Taktów między Miaftami Polfkiemi, pewnie fię okażą nowe i krotfze i wygodnieyfze, co nie mało pomoże do ułatwienia Handlu, i inni podroże odprawuiący, wdzięcznie takie Doniefienia przyimą— *Sandomierzanin.*

VI.

O Jarmarkach i Kontraktach.

—*Jarmarki Miasta Jaraczewa.*

MIasto *Jaraczew* leży w Woiewodztwie Kaliſkim Powiecie Pyzdrkim, na wielkim Trakcie Furmańſkim z Warſzawy do *Berlina* idącym, me Auſteryą murowaną ze wſzech miar wygodną, wſzędzie Drogi wyſadzone, Moſtami i Groblami wielkiemi powyporządzane, *Dziedziczne* J. W. *Jaraczewſkiego* Staroſty Soleckiego, ma Jarmarków 6.

1. W Poniedziałek po Niedzieli Starozapuſtnę
2. Na Nayś: Pannę Zwiaſtowania.
3. W Poniedziałek po Niedzieli *Exaudi*.
4. W Dzień S. Maryi Magdaleny.
5. W Dzień S. Łukaſza.
6. W Dzień S. Tomaſza.

Jarmarki Miaſta tego, ſą nie tylo na wſzyſtkie Towary, ale też i na bydło wſzelkiego Gatunku, Targowe ani Grobelne żadne nie wybiera ſię.

VIII. O Do-

VIII.

O Dobrach do Przedaży, Zastawy, Arędy, Summach i różnych Negocyacyach &c.

— *Dobra Maścibrody i Białki, w Woiew: Lubelſkim, Ziemi Łukowſkiey leżące do przedaży.*

OBie te Wſie Dziedziczne, w iednym położeniu ſytuowane, żadnemi długami nieoberowane, mil 12, od Warſzawy a od Siedlec pół mile leżące, maiące w ſobie oſiadłości do czterdzieſtu Goſpodarzy ciągłych maientnych, z dwóma Karczmami na Trakcie Lubelſkim z Podlaſia idącym położone; z Zabudowaniem cale nowym, tak co do Goſpodarſkiey potrzeby, iako i Rezydencyą piękną wygodną i Meblowaną; z Officyną porządną, ze Sklepami, Lodownią; z Ogrodem Włoſkim i Fruktowym; z Oranżeryą, Kanałami, Stawem, Młynem, Sadzawkami, owo zgoła zguſtownym i ozdobnym całym pomieſzkaniem, czyniące rocznego docho-

du czystego, złotych dziewięć tysięcy; iest do sprzedania na Dziedzictwo za Summę Złł: 160,000. którey summy połowa może bydź na prowizyi (byle pewney) ukupuiącego tę wieś, lokowana — *Referencya* dla kupna tey Wsi do Dziennika Handlowego, który dokładniey obiaśni o Aktorze sprzedaiącym tę Wieś.

— Woytowstwo Sólnikowo z Ziemi Zakroczymskiey do przedania.

TE Woytowstwo w Ziemi Zakroczymskiey mila od *Pułtuska* a 6. mil od *Warszawy* leżące, Chłopow 5 założonych maiąca procz komornic, w Gruntach urodzaynych, Łąkach, i Pastewnikach żyznych, opał swoy dostatni, a do Budowy Drzewa wyborne go z Lasow pobliskich bez opłaty dostać łacno można, wygodne— Prawo dożywotnie na 2. Osoby służące, do zbycia za Czerw złł: Półtora tysiąca, zresztą do potargowania się— W czym *Refferencya* w Warszawie do

do W. Jakuba *Pęczkowſkiego* Podczaſzego Przaſnyſkiego i Regenta Kommiſſyi Skarb: zaś na Wſi do Zakliczewa pod miaſtem Makowem mieſzkaiącego JW. *Karſkiego* Podkomorzego Rożańſkiego.

Wieś Ruda w Woiew: Lubelſkim, w Ziemi Łukowſkiey leżąca do przedania.

Ta Wieś ieſt do przedania za 58,000, Dziedzictwo W. Tretera Kapitana Regim: Gwardyi Litt: z Młynem, Łąkami, i Oſiadłością Chłopow 24— Ktoby ſobie nabydź życzył, ma ſię adreſować do Dziennika Handlowego, lub Dziedzica teyże Wſi, mieſzkaiącego w Warſzawie na Koſzarach Litt:

—*Dobra w Ziemi Zakroczymſkiey do przedania.*

Dobra te o mil 5. od Warſzawy leżące w Gruntach dobrych, Laſach, Łąkach, bez dłużne do przedania za 100,000.— *Refferencya* do Ur: Iwanickiego przy Podwalu, na Ulicy Zawrot mieſzkaiącego *Nro.* 302.

W 2 *Dobra*

— *Dobra w Ziemi Ciechanowſkiey do przedania.*

Dobra te o mil 8. od Warſzawy leżące, w Gruntach dobrych, Laſach, Łąkach, bez dłużne do przedania, za 100,000. złł:— *Refferencya* do Ur: Iwanickiego przy Podwalu, na Ulicy Zawrot mieſzkaiącego *Nro.* 302.

— *Kamienica na Krakow: Przed; wychodząca na Senatorſką Ulicę do przedania.*

KAmienicy tey Inwentarz pomieſzkań wraz z intratą ieſt takowy.

od Krakowſkiego Przedmieścia.

Sklep od Ulicy po prawey ſtronie, Izba wielka dolna z kuchnią i z trzema piwnicami czyni do Roku - - - - - - Złł. 1,800.

Sklep od Ulicy po lewey ſtronie, a drugi z Senatorſkiey Ulicy też po lewey ſtronie, z całym trzecim piętrem i piwnicą, czyni do Roku - - - - - Złł. 1,800.

Pier-

Pierwfze piętro z tyłu i z przodu, i z Piwnicą czyni - -	Zł.	1,800.
Drugie piętro z tyłu i przodu i z piwnicą, czyni - - -	Zł.	1,188.
Czwarte piętro z przodu i z tyłu, czyni - - - - -	Zł.	288.

Od Ulicy Senatorfkiey.

Szynkownia z całym pierwfzym piętrem, czyni do Roku i z dwiema Piwnicami - - - - -	Zł.	1,584.
Drugie i trzecie piętro z iedną piwnicą, do Roku czyni - - -	Zł.	936.
In Summa całey intraty roczniey - - -	Zł.	9,396.

Cena Kamienicy oftatnim ftowem Zł. 135,000. na którą można będzie teraz dać *plus vel minus* Zł. 36,000. A refzta zoftałaby fię na teyże famey kamienicy podhipoteką zapifana, z prowizyą po 7. od fta i z terminami — *Referencya* do Dziennika Handlowego.

Kamie-

— *Kamienica na Ulicy Rybaki, do przedania.*

Kamienica ta leży przy Ulicy Rybaki zwaney nad Wisłą *Nro.* 2555. którey opisanie z intratą iest takowe

1mo. Od Ulicy ze trzema dolnymi izbami, maiąca obszerne podworze, na około którego Szpichlerzow 3. Staynie, Wozownia, i Izba do szynku ze sklępem i piwnicą, wszystko to murowane, czyni roczniey intraty - - - - - - Zł. Pol. 1,440.

2do. Ogrod z tyłu teyże Kamienicy do spaceru Publicznego bardzo wygodny, drzewem fruktowym obsadzony, i zewszystkich stron swoich murem opasany, zawieraiący w sobie Officyny do mieszkania i dla gości, tudziesz Kręgalnią, Altanki, Figarnie, Inspekta &c. czyni intraty roczney - - - - Zł. Pol. 1,080.

In Summa całey intraty roczney - - - - - Zł. Pol. 2,520.

Ke-

Referencya o cenę iey do właściciela mieszkaiącego pod tymże Numerem.

— *Dworek na Ulicy Rybaki nad Wisłą do przedania.*

DWorek ten *Nro 2568.* że 4. Izbami maiący przed sobą od Ulicy podworze z Bramą, przy którym szopą do maglowania, i różne do chowania drew i innych rzeczy wygodne komorki znayduią się, czyni intraty 432. Zł:— *Referencya* do tegoż samego właściciela co i Kamienica powyższa.

— *Dworek na Ulicy Rybaki, nad Wisłą do przedania.*

Dworek ten nad samą Wisłą, maiący 12. Izb. mieszkalnych, zdość obszernym podworzem, przy którym staynie są postawione, a w czasie na skład różnych rzeczy, ile przy wodzie bydźby mogły użyte— Grunt tey całey Possessyi iest Dziedziczny— *Referencya* do tegoż co i Dworek powyższy?

Dwo-

—Dworek na Ordynackim przy Ulicy Szczygley do przedania.

Dworek ten z 2. Izbami, maiący podworze obszerne z bramą, także Szpichlerze, Staynię i Wozownie, czyni intraty roczney - - - Zł Pol 360.

Ogrod przy tym Dworku do spaceru Publicznego z drzewem fruktowym, i Altanką dla gości wygodną czyni intraty roczney - - - Zł. Pol. 270.

Summą intraty roczney - Zł. Pol. 630.

Referencya do właściciela tegoż co powyższe Dworki.

—Kamienica na Ulicy S. Jańskiey Nro. 16, do przedania.

Kamienica przechodnia pod N° 16, na Ulicę S. Jańską iedną połową, a drugą zaś na Piwną stoiąca, ze dwiema sklepami na towary, dwiema do szynku, z Izbami mieszkalnemi 20. o czterech piętrach, z gruntem dziedzicznym, od podatkow mieyskich Prawem uwolniona, do przedania, ktoby

iey

iey sobie życzył nabydź, ma się udać do teyże Kamienicy na piętro drugie, do zawiaduiącego tąż kommienicą— NB. Kamienica ta iest bezdłużna, czyniąca intraty roczney przeszło Zł. 3,600.

— Dworek w Mieście Stołecznym Łukowie do przedania.

Znayduie się w Mieście J. K. Mości Łukowie, w Ziemi Łukowskiey w Woiewodz: Lubelskim Dworek drewniany Dziedziczny W. Tretera Podkom Nadw: J. K. Mości do przedania—. Taxa onegoż Dekretem *potioritatis* uczyniona, wynosi 3,200. Zł. Lecz taniey go nabydź można wszedłszy w ugodę z samym Dziedzicem.— Dworek ten wrzeczonym Mieście Łukowie sytuowany tuż pod Szkołami Piarskiemi, wygodnym dla szkołakow staie się mieszkaniem; a że oraz targowisko Końskie iest onemuż przyległe, pewną w czasie Jarmarkow sławnych Łukowskich przynosi intratę— Plac rzeczonego Dworku iest dosyć obszerny, zewsząd ogrodzony, zawieraiący w sobie rzeczony Dworek o kil-

ku

ku izbach, podmurowany, nowo pobity, z Staynią wielką, Podworzem, Ogrodem, i Łąką— *Referencya* do właściciela w Łukowie.

— *Dworki 3. na Ulicy Zieloney Nº 2059. do przedania.*

Te Dworki w iednym podworzu w Warszawie do przedania bez dłużne na Ulicy Zieloney pod Nº 2059. ze Stayniami, Wozowniami, Szpichlerzem do zsypu, Ogrodkiem przy rogu Targowiska tam bydź maiącego sytuowany— *Referencya* do Ur. Iwanickiego, Chorążego Gwar: Piesz: Koron: tamże mieszkaiącego.

SUMMY NOWO PODANE.

— *Summa 252,000. na kupno lub Zastawę Dobr.*

Ktoby sobie życzył takowey summy, a miał Dobra do przedaży lub Zastawy, korresponduiące oney o mil kilka lub kilkanaście odległe od Warszawy, niech się zgłosi

do

do Dziennika Handlowego, a odbierze zupełną wiadomość o takowey ſummie.

— *Summa od 30- do 70. Tyſięcy na zaſtawę Dobr.*

Summa ta ieſt determinowaną na Zaſtaw Wſi iakiey bliſko Warſzawy; albo ieśli odległą od Warſzawy, to przynaymniey bliſko ſpławney wody do Wiſły wpadaiącey, lub na kupno, gdyby i drożſzą była; naywięcey iednak do ſtu Tyſięcy, w grunta dobre i łąki byle miała obfitość, choćby nadpuſtoſzała w Budynkach— *Referencyą* do Dziennika Handlowego.

— *Summa 50,000. na Zaſtawę lub Arędę Dobr.*

Summa takową oświadcza ſię na Arędę lub Zaſtawę Dobr do przyzwoitey proporcyi Procentu, w którymkolwiek mieyſcu z Woiew: Lubelſkiego, Wołyńſkiego, i Xięſtwa Mazowieckiego, zaliczoną nieuchybnie po ugodzeniu ſię będzie *pro* 18. Junij *Anni Cur:*

Cur; w Lublinie, bądź w Warſzawie, zału-łożeniem ſię przed wcześnieyſzym na pięć dni — *Referencya* o też Summę do Autora Dziennika Handlowego.

— *Summa 18,000. Zł: na Arędę Dobr.*

Pewny maiący Summę wyżey wyrażoną, żąda do Dzierżawy Wſi na lat 3 w Xięſtwie Mazowieckim, lub Woiew: Rawſkim, z Offerencyą trzechletnich pieniędzy zgóry *Referencya* do Dziennika Handlowego.

— *Summa 9,000. Zł; na Arędę Wſi.*

Pewny życzy ſobie mieć w okolicy Warſzawſkiey Wieś na Arędę od trzech tyſięcy intraty, za którą za lat trzy, to ieſt 9000. Zł: wyliczyć oświadcza ſię — *Referencya* do Dziennika Handlowego.

— *Summa 80,000. Zł: na kupno lub Zastawę Dobr.*

Summa ta ieſt determinowana na Dobra w Zaſtaw iść maiące lub kupno, ſytuowa-ne,

ne, albo w Woiew. Sandomirſkim albo w Ziemi Czerſkiey— *Referencya* do Dziennika Handlowego.

— *Summa 150 000. na kupno Dobr.*

Summa ta ieſt oświadczona na kupno Dobr w Sandomirſkim, bliſko Portu, ktoby miał takowe Dobra niech ſię *Referuie* do Dziennika Handlowego.

— *Summa 30,000 do przenegocyowania.*

Summa ta po 7. od ſta przyſądzona Dekretem Kommiſsyi Skar: Koron: maiąca funduſz na Dobrach Ziemſkich i Summach ieſt do przenegocyowania, lub zagotowiznę z uſtąpieniem; lub za Poſseſyikę iakową, bądź w Litwię lub Koronie, bądź w Kordonie Pruſkim lub Ceſsarſkim— *Referencya* do Dziennika Handlowego.

Zą-

— *Żądanie Summy 21,600. Zł: na Procent.*

Żądana ieſt Summa 21,600. Zł: na lat trzy na Kamienicę, zdopuſzczeniem wolney Intromiſsyi, i oſtrzeżeniem wſzelkiego beśśpieczeńſtwa; lub też podług umowionego Procentu, wypuſzczeniem komornika kilkoletnim Kontraktem dzierżącego i regularnie wypłacaiącego ſię — Ktoby więc takową Summę chciał lokować, odezwać ſię może do Expedycyi Dziennika Handlowego, a tam dokładnieyſzą odbierze informacyą.

— *Summa 7000. Czer: Zł: przenegocyowana.*

Summa ta w Dzienniku przeſzłorocznym na karcie 533. podana od pewnego Kurlandczyka chcącego w bliſkości Warſzawy kupić Dobra, iuż ieſt cofniona od Negocyacyi takowey nazad, z przyczyny zaſzłey śmierci Jego.

Sum-

— *Summa 150,000. na kupno Dobr w Sandomirſkim.*

Summa ta ieſt podana na kupno Dobr w Sandomirſkim, w bliſkości Portu i w dobrey Ewikcyi będących— Ktoby więc chciał Summy takowey, a miał Dobra w tym ſpoſobie żądane, niech ſię zgłoſi do Dziennika Handlowego.

— *Summa 38,000. na Zaſtawę Dobr.*

Pewny podał Summę 20,000. Zł: zaraz, a 18,000. na S. Jan, życząc ſobie Zaſtawy Wſi iakiey w Ziemi Czerſkiey, lub gdzie w gorze Wiſły, byle z Rezydencyą wygodną — *Referencya* o takową negocyacyą do Jmć X. Tarkowſkiego Prefekta ſzkoł Warſzawſkich Poiezuickich.

— *Summa 50,000. na kupno Dobr w Woiew: Mazowieckim.*

Pewy maiący maiątku ſwego Summę Zł: 50,000. gotową, w Ziemi Nurſkiey teraz mieſzkaiący, życzy ſobie nabycia Dobr iakich

kich w Woiew: Mazowieckim Dziedzictwem lub Zastawą— Wczym *Referencya* do Ur: Choieckiego Rewizora Czopowego Skarbu Koron: w Warszawie na nowym Swiecie N° 1296 mieszkaiącego.

—Summa do 70,000. na Zastawę Dobr.

Pewny życzy sobie od 40,000. do 70,000 Zastawy Dobr około Warszawy o mil kilka lub kilkanaście, byle nie za Wisłą, lub w Krakowskim— *Referencya* do Dziennika Handlowego.

—Wieś Dombrówka w Ziemi Liwskiey do przedania.

Wieś Dąbrowka stara i Niwka w Woiew: Mazowieckim, a Ziemi Liwskiey, na Trakcie Brzeskim Litewskim, z Warszawy mil 11. pod Siedlcami, z Lasami, Sosnowem, Brzozowem, Dębowem i Olszyną; między Rzekami, Swidnica i Kostrzyn Rybnemi, o mile od siebie leżącemi, Gruntu maiąca na 14. Chłopow, a teraz tylko 8.

znay-

znayduiącemi ſię, wartuiąca 24,000. Zł: Pol. a zoſtawiona we 12,000. maiąca grunt zdatny do wſzyſtkich Kreſcencyi, ieſt do przedania każdego czaſu, z okazaniem awantażu dla nabywaiącego.— *Referencya* do Dziennika Handlowego.

— *Sukceſsya znacznych Dobr na Podolu do przedania.*

Dobra na Podolu, między Kamieńcem Podolſkim i Dnieſtrem leżące, ſpadłe na Sukceſſora rodzoney Sioſtry Matki JW. Humieckiego Kaſztelana Kamienieckiego bez żennego, bez dzietnego, i bez Teſtamentu zeſzłego, czyniące intraty roczney 600,000. ſamey dorobkowey Subſtancyi (bo z Oyca i Matki tylko miał 60,000. Fortuny) ieſt do przedania— Ktoby więc z możnych chciał nabydź takową Sukceſſyą, niech ſię *Referuie* do Dziennika Haadlowego, a dowie ſię o Sukceſsorze tey Subſtancyi, który znayduie ſię w Warſzawie.

— *Pałacyk w Warszawie na Ulicy Francisz-kańskiey N°. 1802. do przedania.*

Ten Pałacyk zaiezny z Dziedzińcem obszernym na gruncie Dziedzicznym sytuowany zaymuie w sobie:

Na dole Przed--pokoy--Pokoiow 9.-- Gabinetow 3. Nizę do sypiania-- Alkierz-- Izbę szynkowną-- Sklep-- Piwnic 3.-- Kuchni 2.-- Piekarnię-- Spiżarnię-- Drwalnią-- Staynię-- Wozownią.

Na pierwszym piętrze Pokoiow 12.-- Gabinetow 2. Nizę-- w Facyacie Pokoiow 5. z Gabinetami-- Nizę-- do tego cały Korytarz z 4. Komorkami-- Składow wielkich pod Dachami na zboże 2.

W Officynie pierwszey na dole Izbow dla Liberyi i Kucharzy 2. z Alkierzem-- Izbow małych także dla Liberyi i Kucharzy 2.-- Składow na zboże i siano 2.-- Piekarni 2.-- Kuchni 2.-- Spiżarnię--- Staien 2.-- Wozowniow 4.--

W Officynie na pierwszym piętrze Izdebki z Kuchenką, i innemi wygodami.

W Officynie śrzedniey Pokoikow ieden

z drugiego 3.-- Gabinetow 5.-- Kuchenkę -- Spiżarnię -- i Góry zamykane nad tym mieszkaniem.

Podymne się z tego Pałacyku nie płaci, gdyż po taryffie wymurowany -- Podatek tylko Brukowego daie się zł: 32. gr. 12.

Cały ten Pałacyk z Officynami i Meblami czyniący roczney intraty, a czasem i więcey Czer: Zł 444. iest do przedania. -- *Referencya* o to do Dziennika Handlowego na Krakowskim Przedmieściu N°. 438. gdzie i Inwentarz z dokładnieyszym opisaniem tego Pałacyku znayduie się.

— *Dworek na Nowym Swiecie na Ulicy Mokotowskiey za Figurami pod N°. 1673. na Gruncie Miasteczka Bieliny zwanym sytuowany do przedania.*

W tym Dworku Drewnianym zaieznym maiącym Dziedziniec obszerny, znayduie się: Pokoiów ieden z drugiego 4. - Izbów 2.- Alkierz 1. - Sklep 1. narożny - Pod tym całym Pomieszkaniem Piwnic murowanych sklepionych 2 -- w Faciacie na Górze Pokoik 1. z Alkową i Gabine-

em-- Ganek na Ulicę z teyże Facyaty-- Gura zamykana do ſkładu-- Dach cały Gontami nie dawno okryty-- Brama do wiazdu z Furtką porządna-- Staień dużych 2.-- Wozowniów 2.-- z porządkiem przyzwoitym-- Kloaków dwie-- Studuia dobra-- Gołębnik dla rozmnożenia Gołębi-- Ogród zewſząd oparkaniony dobrze-- a od Podworza Sztachetkami ogrodzony; w którym ogrodzie ieſt Kręglarnia porządna z Altanną-- Altanek 4.-- Drzewa różnego Fruktowego kilkadzieſiąt ſztuk, iako to: Orzechy Włoſkie, Gruſzki, Jabłonie rożne przednich Gatunków, Sliwiny, wiſznie łotowe, Pigwy, Kwiaty różne, Róże, Maliny, Truſkawki, i Chmiel na około Ogrodu przy parkanach.

Brukowe nie płaci ſię-- Podymnego tylko daie ſię na Rok Zło: 21.-- Czynſzu rocznego Złotych 38.

Cały ten Dworek ze wſzyſtkim zabudowaniem czyniący Intraty roczney Czer: Złow: 60. ieſt do przedania-- *Referencya* o to do *Dziennika Handlowego*, gdzie i Inwentarz z obſzernieyſzym opiſaniem znayduie ſię.

—*Dalſze Summy nowo podane.*

—*Summa 35,000. na kupno Dóbr pod Wilnem.*

Pewny maiący takową Summę, życzy ſobie kupić Wieś iaką czy Ziemſką? czy Królewſzczyznę? nie daleko miaſta Wilna położoną. Ktoby miał takową Poſseſsyą do zbycia, niech ſię zgłoſi przez Pocztę do *Dziennika Handlowego.*

—*Summa 63,000. na kupno Dóbr pod Kownem.*

Pewny maiący takową Summę, życzy ſobie kupić Dobra pod Kownem, aby tylo miały ſwóy Brzeg, czy od Niemna, czy Wilii, y Laſy gdyby ſię znaydowały— Ktoby miał takową Subſtancyą do zbycia, nie ſię referuie przez Pocztę do *Dziennika Handlowego*

—*Summa 9,000. Zło: na kupno Poſseſsyi w Mieście Brześciu Litewſkim.*

Maiący takową Summę, życzy ſobie nabydź Poſsyi w Mieście Brześciu Lit: maiącą położenie nad Portem Bugu, z Ogrodem, zaiazdem, i gdyby można z Pichrzem do zſypu— Ktoby miał takową Poſseſſyą, niech ſię referuie do *Dziennika Handlowego* przeź Pocztę.

—*Dobra Klembowo y Dminin w Woiewodztwie Lubelſkim Ziemi Łukowſkiey do przedania.*

Te Dobra leżą od Warſzawy mil 12. w Gruntach Dobrych, Łąkach, z Laſem doſtatecznym i Pięknym, Spław bydź może Wieprzem o mil dwie płynącym--- *Refferencya* o kupno ich do *Dzienika Handlowego.*

—*Dobra Kuflów z czterma Fólwarkami w Ziemi Czerſkiey leżące do przedania.*

—Dobra te maiące Folwarków cztery w Xięſtwie Mazowieckim, Ziemi Czerſkiey, Folwark ieden w Ziemi Liwſkiey, ſytuowane, w odległości od Warſzawy mil 7. ſą do przedania --- Ktoby onych życzył ſobie, ma ſię *Referować* do Jmci Pana Pulkowſkiogo w Kuflowie mieſzkaiącego.

—*Kamienice dwie na Nowym Swiecie do przedania.*

Kamienice te ſą na gruncie Ziemſkim Dziedzicznym.-- *Referencya* o kupno ich do *Dziennika Handlowego.*

—Cegielnia na Ulicy Twardey do przedania.

Cegielnia ta ieſt z Officynami murowanemi, Stayniami, Szopą wielką, i dwoma Piecami murowanemi do palenia Cegły, Plac cały Parkanem obwiedziony--- *Referencya* o kupno iey do *Dziennika Handlowego.*

—Kamienica na Ulicy Dunay Nro. 134. do przedania.

Kamienica ta ieſt UUro: Smoniewſkich Sędzicowſtwa Wyſzogrodzkich, po niegdyś Sławetnym Meſſynku pozoſtała, czyniąca dochodu rocznego (procz dwoch Piętrów;) 1944. Zło: na Gruncie Dziedzicznym ſytuowana, do przedania za Summę 24,000. Zło.--- *Referencya* do Kancellaryi Wyſzogrodzkiey, lub do Xięży Franciſzkanów Wyſzogrodzkich.

—Summa 72,000. na zaſtawę Dóbr.

Pewny maiący tę Summę życzy ſobie dać onę na zaſtaw iakich Dóbr nad Portem Pilicznym, lub w górze Warſzawy Wiślanym, a nadewſzyſtko żeby były bezdłużne y z dobrą Ewikcyą--- Ktoby żądał tey Summy, niechay ſię *Referuie* do *Dziennika Hendlowego.*

—*Klucz Łyſobyki w Ziemi Stężyckiey leżący coſniony od Negocyacyi.*

Klucz ten podany w *Dzienniku* Roku przeſzłego na Karcie 304. do Zaſtawy lub Arędy, ieſt iuż od Dziedzica coſniony z takowey Negocyacyi, i nie będzie przedany nikomu procz Kredytorów.

—*Kilkanaście Summ do 100,000. Zło. wynoſzące na różne Arędy Dóbr.*

Kilkunaſtu Obywateli żądaiących Dóbr do Arędy, podało Summ różnych, wynoſzących do 100,000. Zło: ktoby więc miał Dobra gdziekolwiek bądź i iakieykolwiek wielkości do wypuſzczenia w Dzierżawę, niech ſię z onemi referuie do *Dziennika Handlowego* na Krakowſkim Przedmieściu Nro. 438. a znaydzie tam Informacyą, gdzie ſię takowe Summy znayduią.

—*Dworek z Kamienicami 2. przy Ulicy Koźley Nro. 1824. do przedania.*

Dworek ten z dwoma Kamienicami, z Ogrodem y ze Stayniami, ieſt do przedania za Sum. 72,000 Zło: na gotowe pieniądze, lub na za-

mian za Dobra iakie, ktoby ſobie w takim ſpoſobie życzył tego Pomieſzkania, ma ſię udać do mieſzkaiącego w tymże Dworku.

—*Królewſzczyzna Janów w Ziemi Łomżyńſkiey do przedania lub Arędy.*

Takowa Królewſzczyzna leżąca w Ziemi Łomżyńſkiey pod Kolnem, Mil 2. od Granicy Pruſkiey, od Narwy Rzeki mila, od Warſzawy 17.— Czyniąca rocznego Dochodu Złot: 3600. *Demptis Expenſis Fundi*, Emfiteuzym niemaiąca od nikogo, ieſt do przedania lub Arędy— Ktoby więc życzył ſobie takowey Królewſzczyzny, ma ſię referować do *Dziennika Handlowego.*

—*Dobra w Woiewództwie Sandomierſkim, Powiecie Radomſkim, Bieniędzice, Krzyſzkowice, do przedania.*

1. Wieś *Bieniędzice* Z przyległością Wſi Jaroſławice większe, maiąca Pługów 20.— Las piękny do Budowli— Obſzerności Włuk Chełmińſkich 30.— Zabudowanie nowe Budynków Folwarcznych— Młyn.— Łąki &c:

2. *Krzyſzkowice* przyległa pierwſzey— cała maiąca Grunta ſame Pſzenne, w ſwoiey rozle-

głości--- z Attynencyą *Jarosławice* mnieysze,maią wielką obszerność Łąk--- Lasów do wszelkiey Budowli--- Do tych dwoch Folwarków są dwa Młyny--- Wieś *Jarosławice* iest Kościelna na Trakcie z *Krakowa* i *Kielc* do *Warszawy*, po między Miasteczkami *Radomiem*, *Prytykiem*, *Szydłowcem*, i *Skrzynnem* Sytuowane--- o trzy mile od Pilicy--- 12 Mil od Warzawy--- Obydwie te wsie z Attynencyą *Jarosławic* są do przedania za Summę 150,000. Zło. Pol.--- Referencya do *Dziennika Handlowego*.

—Dobra Cmiszewo w Ziemi Sochaczewskiey do przedania.

Dobra *Cmiszewo* za *Sochaczewem* pół mili leżące, są do przedania za Summę Złoty: Pol: 100,000.--- Ktoby sobie życzył onych nabydź, ma się referować do Regenta Grodzkiego w *Wyszogrodzie* mieszkaiącego.

—Dobra pewne w Sandomirskim do Arędy trzyletniey,

W Woiew: Sandom: a Powiecie Radomskim o mil 11. od Warszawy na Trakcie z Krakowa do Warszawy Ruskim do Wrocławia i Piotrkowa

leżące. Dobra pewne, to ieſt część Miaſteczka z 2ma. Wioſkami zawieraiących w ſobie 16. Kmieciów, 27. Puł-Rolników. 14 Zagrodników, 7. Komornych, z wielkiemi obſzernościami Pól i Sianożęciami, tudzież znacznemi Paſtwiſkami leżącemi nad Rzeką Rybną, i Młyn ſwóy maiący, Co z Młyna, z Arędy i Czynſzow Zydowſkich do 9,700. zaś ſiana ſame za 6000. Zł: Pol: wyſiew kładzie ſię, ale że za mały, ponieważ przez połowę Egipſkim Zytem ſiane, Zyta Korcy 185. Pſzenicy Korcy 58. Jęczmienia Kor: 78. owſa K: 150. Grochu Kor: 4. Proſa Korz: 1. Cwierci 2. Ogrody i inne nie kładą ſię do umowy i zobaczenia. Ktoryby Dzerżawić trzechletnim Kontraktem życzył ſobie, ma ſię udać do Urodzonego *Dorſa*, Komornika Ziemſkiego Bielſkiego pod Numerem 184. na Ulicy Krzywe Koło zwaney.

—*Summa* 500,000. *Złotych na kupno Dóbr.*

Pewny maiący takową Summę, życzy ſobie nabycia Dóbr Dziedzictwem leżących, albo w Woiewództwie Brzeſkim Lit: albo Podlaſkim, albo w Powiecie Grodzieńſkim, ktoby więc miał w tych Pozycyach od takowey Summy, niech ſię Referuie do *Dziennika Handlowego.*

—*Tabella Dòbr i Summ.*

Ponieważ Doniesienia o Dobrach i Summach są po różnych Częściach *Dziennika* rozsypane, a każdy chciałby mieć Zbiór onych wiednym mieyscu, przeto kładzie się tu Tabella, zaymuiąca Zbiór wszystkich Dóbr i Summ podawanych od początku *Dziennika* aż dotąd, które nie są ieszcze przenegocyowane--- Gdyby zaś i Ci co nie trzymaią *Dziennika* mieli wygodę z takowey Tabelli, przeto dostanie każdy takową Tabellę za Groszy 10. --- A Prenumeratorowie *gratis* przy *Dzienniku* otrzymaią.

IX.

O Rozrządzeniach różnych Kraiowych Juryzdykcyi.

—*Czynności Kommissyi Skarbu Koronnego w Miesiącu Marcu 1788. Roku.*

Marca 5.

Kommissya Notę do J. Królewskiey Mci i Prześwietney Rady Niustaiącey, o zaniesienie insynuacyi do Ministrów Rzeczypospolitey u Dworów Zagranicznych będących, względem uwiadomienia o zdarzać się mogących Okolicznościach w Państwach Sąsiedzkich, tyczących się Handlu z Produktów Krajowych, napisała.

T A B E L L A

Dóbr do Przedaży, Zastawy, Arędy, Sum, i różnych Negocyacyi. Podawanych od początku Dziennika aż do *Kwietnia* 1788.

NB. Obszernieysze zaś opisanie tych Dobr iako i Summ znayduie się w samym Dziele Dziennika. Do którego gdyby łatwo każdy trafił, kładzie się na samym początku Tabelli Linia Karty, odsyłaiąca do Dziennika. Pierwszorocznego pod R. 1786. Drugorocznego pod R. 1787. Tegorocznego pod R. 1788.

Karta Dziennika Rok 1786.	Rok 1787.	Rok 1788.	w WOIE; MAZOWIECKIM.	Do Przedaży. Zl:Pol:	Do Zastawy. Zl:Pol:
			w Ziemi Warszawskiey.		
	230.		Dębina i Wulka	45,000	
	332.		3. Wsie pewne	236,000	
193.	46.		Bronisze z Przyległościami	do prze:	lub Zast:
192.			Wieś pewna	do prze;	
193.	389.		Szamoty	70,000	
	306.		Dobra pewne	za kil:kr	
	611.	69.	Folwark Grochow	do prze:	
			w Mieście Warszawie.		
	394.		Pewne Mieszkanie z Ogrodem na Ulicy Wieyskiey Nro. 1726.	126,000	
	395.		Magazyn Inflantski z Brow: i Rekwizytami na Ulicy Zakrocz: Nro. 1846.		
	396.			do prze:	—
	397.		Dworek na Ulicy Ogrodo: Nro. 875.	do prze:	
	tamże		Kamienica na Bielinach Nro 1381.	10,800	
	398.		Kamienica na Ul: Franci: Nro 1097.	do prze:	
	399.		Kamienica na Ul: Mokot: N. 1662.	18,000	
	400.		Kamienica na Bugaiu Nro. 2588.	—	na Zast:
	529.		Czynsz pewney Juryzdyki	do prze:	lub Zast:
	530.		Kamie: na Ul: Elektoral: N. 725.	do prze:	lub Zast:
	531.		Kamie: na Nowym Swie: N. 1265.	do prze:	
	613.		Dworek na Ul: Krochmal: N. 1,016.	do prze:	
	614.		Dwo: na Ul: Zieloney N. 2,071.	do prze:	
	689.		Kamie: na Ul: Dlugiey N. 586.	135,000	
			Kamie: na Ul: Piwney N. 115.	63,000	
		73.	Kamie: między Ul: Przeiazd i Nowolipki N. 645.	do prze:	
		74.	Kamie: na Ul: Nowomiey N. 159.	do prze:	
		75.	Pałac na Ul: Bonifr: N. 2162.	do prze:	
		tamże	Dworek na Solcu N. 2913.	do prze:	
		77.	Dwo: na Ul: Miley N, 2274.	do prze:	
		149.	Kamie: na Ul: Będnar: N. 2691.	do prze:	
		150.	Kamie: na Ul: Piwney N. 99.	do prze:	
		227.	Dwo: na Solcu N. 3032.	do prze:	
		316.	Kamie: na Krak: Przedm: N. 454.	135.000	
		318.	Kamie: na Ul: Rybaki N. 2555.	do prze:	
		319.	Dwo: na Ul: Rybaki N. 2,568.	do prze:	
		tamże	Dwo: tamże nad Wisłą	do prze:	
		320.	Dwo: na Ordynac: przy Ul: Szczygl:	do prze:	
		tamże	Kamie: na Ul: S. Jańskiey N. 16.	do prze:	
		321.	3 Dwor: na Ul: Zieloney N. 2,059.	do prze:	
		330.	Pałacyk na Ul: Francisz: N. 1,802.	do prze:	
		331.	Dwo: na Ul: Mokoto: N. 1673.	do prze:	
		334.	2 Kamie: na Nowym Swiecie	do prze:	
		335.	Cegielnia na Ul: Twardey	do prze:	
		tamże	Kamie: na Ul: Dunay N. 134.	24,000	
	693.		Wina Węgier: stare	19.296	
	395.		2. Dworki na Pradze za Rogatkami	do prze:	lub prze-
		150.	Dworek na Pradze na Skaryszewie:	do prze:	
		336.	Dwo: w War: na Ul: Koź: N. 1824.	do prze:	
			w Ziemi Czerskiey.		
136.			Ciechlin i Gnieiewicze	do prze:	
194.			Rukuszewszczyzna i Lechniszczyzna	do prze:	
	311.		Czaykow, Szostkow i Ruda	70,000	
	306.	146.	Trzylatkow większy i mnieyszy	150,000	
		334.	Dobra Kuflow z czterma Folwar:	do prze:	
			w Ziemi Wyszogrodzkiey.		
		77.	Wieś Gniewkowo	50,000	
			w Ziemi Zakroczymskiey.		
136.			Rombkowo	do prze.	
	389.		Wieś Gawłowo	75,000	
	75.		Wieś Prusinowicze	do prze:	
		314.	Woytostwo Solnikowo	27,000	
236.	317.	315.	Dobra mil 5. od Warszawy	100,000	
			w Ziemi Ciechanowskiey.		
240.			Chumieczyno, Sempiki, Marchwały, Stryiewo, Pisczołki, Modzele, Raki.	do prze:	
251.			Dobra pewne	500,000	
250.	153.		Miaste: Krzynowloga z Folwarkami	—	180,000
	466.		Wieś Wroblewo	—	25,000
		316.	Dobra mil 8. od Warszawy	100,000	
			w Ziemi Liwskiey.		
		328.	Wieś Dombrowka	24,000	
			w Ziemi Nurskiey.		
	608.		Wieś pewna	90,000	
		145.	Wulka	80,000	
			w Ziemi Łomżyńskiey.		
		337.	Janow Krolewszczyzna do Arędy	lub prze:	—

Karta Dziennika Rok 1786.	Rok 1787.	Rok 1788.	w WOIE: SANDOMIRSKIM	Do Przedaży. Zl:Pol:	Do Zastawy. Zl:Pol:	Do Arędy. Zl:Pol:
	232.		Sokolniki mokre	96,000.		
	526.		Dobra Czarnolas	do prze:		
	609.		Wsie rożne	do prze:		
	612.		Starostwo Sądowe	do prze:	Zasta:	Arędy
	613.		Szkuta	do prze:		
	694.		Dobra Lizow, Piaseczno, i Błotnica	do prze:		
		337.	Bieniędzice Krzyżkowice	190,000		
		338.	Dobra pewne	150,000		Aręd:
			w Ziemi Stężyckiey.			
138.			Glusiec	do prze:		
			w WOIE: RAWSKIM.			
191.			Wolka Lesiewka			
tamże			Dobra Lewin, Srudzianki i część w Galparach.	40,000	do Zast:	
192.			Butaly	do prze:		
248.			Bartoszowka			
	233.		Zakrzew	100,000		
	309.		Dobra Brzostowiec, Pończow, Zagosze, Kulzki.	34,000	180,000.	
	299.		Swiniary z Przyległościami	100,000		
	527.		Strzałki i Rudki z Przyległościami	150,000		
			w Ziemi Sochaczewskiey.			
			Cmiszewo	100,000		
			w WOIE: ŁĘCZYCKIM.			
249.			Zaborow, Komorow, Cekanow Starzyce, Lipianki, Pisarzec.	do prze:		
	234.		Dobra pod Kulnem	do prze:		
	235.		Miasteczka Łokoszyn	90,000		
	tamże		Zawady	12,000		
	tamże		Leszczynek	70,000		
			Lesmierz	60,000		
			w WOIE: PODLASKIM			
			w Ziemi Bielskiey.			
250.			Wieś pewna	do prze:		
	392.		Las Olchowy	do prze:		
			w WOIE: SIERADZKIM.			
	147.		Miasteczko Kobyla Gora Przyleg:	200,000	—	11,000
	309.		Biernacice	90,000		
			w WOIE. WOŁYNSKIM			
			w Powiecie Łuckim.			
	305.		Wieś Hranie	do prze:		
			w WOIE: RUSKIM			
			w Ziemi Chełmskiey.			
	312.		Wieś Sulowiec	100,000		
	393.		Dobra w Gallicyi	do prze:		
			w WOIE: PODOLSKIM.			
		329.	Sukcessya znacznych Dobr	od prze:		
			w WOIE: PŁOCKIM			
	528.	147.	Wieś Siemcichy	54,000		
			w WOIE: LUBELSKIM			
			w Ziemi Łukowskiey.			
		313.	Dobra Mościbrody i Białki	160,000		
		315.	Wieś Ruda	58,000		
			Dobra Klembow i Dminin	do prze:		
		321.	Dworek w Mieście Łukowie	do prze:		
			w WOIE: WILENSKIM			
			w Powiecie Oszmiańskim.			
	316.		Część Wsi Krycznik	25,000		
			w Powiecie Wilkomirskim.			
	312.		Dziedzictwo Powiryncia, Wieszyntow, Pienian, Pienianek &c.	do prze:		
			w WOIE: TROCKIM.			
	465.		Folwark Ołona	do prze;		
	694.		Część Wsi Łonkupian	20,000.		

Karta Dziennika Rok 1787.	Rok 1788.	*w Powiecie Grodzieńskim.*	Do Przedaży. Zł. Pol:	Do Zastawy. Zł. Pol:	Do Arędy. Zł: Pol:
612.		Pewna Sukcessya	do Prz:		
		W XIĘSTWIE ZMUDZKIM.			
312.		Dziedzictwo Bobcina	do Prz:		
		W WOIEW: BRZESKIM LITEWSKKIM.			
465.		Dobra Pihanowicze	do prz:		
tamże		Zycin, Bory, Melecze,	200000		
466.		Folwark Jasiewicze,	30000		
tamże		Dobra Kuliszewszczyzna, alias Buchowicze,	150000		
tamże		Dobra Kostyn,	do prz:		
tamże		Possessye w Czerniach,	do prz:		
531.		2. Komiegi w Brześciu,	do prz:		
532.		1. Szpichlerz nowy tamże,	do prz:		
tamże		1. Łyżwa tamże,	do prz:		

SUMMY NA DOBRA i NEGOCYACYE.

Karta Rok 1787.	Rok 1788.		Zł: Pol:	Do Przedaży	Do Zastawy	Do Arędy
532.		Summa	50,000.	—	na Zast	
533.		Summa	27,000.	—	na Zast	
534.		Summa	6,000.	—	—	na Arę
tamże		Summa	12,000.	—		
tamże		Summa	25,000.	—	na Zast	
tamże		Summa	5,000.	—	na Zast	lub Ar:
tamże		Summa	50,000.	—	—	na Arę
tamże		Summa	1,800.	—	na Zast	lub Ar:
615.	322.	Summa	252,000.	na Kup	—	na Arę
tamże		Summa	10,800.	—	lub Za:	
tamże		Summa	90,000.	na Ku:	na Zast	
	77.	Summa	50,000.	na Ku:	lub Za:	
	78.	Summa	126,000.	na Ku:		
	tamże	Summa	200,000.	na Ku:		
	227.	Summa	11,000.	na Ku:		
	228.	Summa	150,000.	na Ku:		
	tamże	Summa	60,800.	na Ku:	lub Za:	
	323.	Summa	70,000.	—	na Za:	
	tamże	Summa	50,000.	—	naZast:	lubAr:
	324.	Summa	18,000.	—	-------	na Arę
	tamże	Summa	9,000.	—	-------	na Arę
	tamże	Summa	80,000.	na Ku:	lub Za:	
	325.	Summa	150,000.	na Ku:	lub Za:	
	tamże	Summa	30,000,	—	doprze	negocy
	327.	Summa	150,000	na Ku:		(owa
	tamże	Summa	38,000.	—	na Za:	(nia.
	tamże	Summa	50,000,	na Ku:	—	
	333.	Summa	35,000.	na Ku:		
	tamże	Summa	63,000.	na Ku:		
	tamże	Summa	9,000.	na Ku:		
	335.	Summa	72,000.		na Zast	
	336.	Summy u rożnych znayduią się do	100,000.	—	—	naArę:
	339.	Summa	500,000.	na Ku:	—	
	76.	Żądanie pożyczenia Summy na pewny Fundusz z Procentem	63,000.			
	326.	Żądanie Summy podobnież z dobrym Procentem.	21,000.			

NOTA. Ta Tabella tym się różni od dawnieyszych, iż ma te Dobra i Summy wygluzowane z siebie, ktore iuż są znegocyowane, a inne włożone, ktore nowo przybyły. Niechżeż teraz Powszechność sądzi, ieżeli taka Tabella nie byłaby wygodna? gdyby tylko była z całego Kraiu; a z czasem, może się uformuie i z całego Kraiu, gdy Obywatele przyzwyczaią się do tego sposobu donoszenia, przynaymniey przed Kontraktami.

Z duszy chciał *Autor Dziennika* i przed teraźnieyszemi *S. Jańskiemi Kontraktami*, przysłużyć się obszerną Tabellą Dobr, gdyby Obywatele z swey strony do uskutecznienia tego zamiaru przyłożyli się wcześnym nadesłaniem Doniesień takowych. Może *Kontrakty Dubieńskie* będą w tym szczęśliwsze, że wcześniey Obywatele zechcą podać do tey Tabelli to, co będą chcieli na Kontraktach negocyować, maiąc iuż teraźnieyszą Tabellę za Wzor do Tabelli *Kontraktow Dubieńskich.* A zaręczyć można, że przy pomocy takiey Tabelli, byle tylko zaymowała liczne doniesienia Dobr, wiele doznaią Obywatele łatwości w swoich Negocyacyach.

Takowa Tabella wychodzić mogłaby i częściey, aby tylo co nowego doniesiono względem Dobr, gdyż i bez Terminu Kontraktow. można przedawać Dobra zawsze, i sposobem takiey Tabelli, można czynić w Kraiu całym nieustanne Kontrakty. — Ktorzy zaś iuż co przenegocyowali, niech raczą o tym donieść do *Dziennika* przez Pocztę, lub umyślnie, aby te Dobra z Tabelli wygluzować a inne na to mieysce włożyć.

N. B. Nawet ieżliby kto miał po Miastach rożnych, Pałace, Kamienice, Dworki, &c. do Przedania, Zastawy, Arędy, lub Summy iakie, na iakie Negocyacye, niech donosi, a mogą bydź w takiey Tabelli umieszczone.

Ninieysza Tabella znayduie się w Expedycyi Dziennika na Krak: Przed: No. 438. kosztuie tylko - - - - - - - *Gro: 10.*
Prenumeratorowie zaś *Dziennika*, znaydą ią przy Tomiku Kwietniowym *gratis*.

Marca 7. Kommissya Rapport J. W. Czackiego Starosty Nowogrodzkiego Kommissarza Skar: Kor: z pośrzodka siebie do Rewizyi Prowincyów Ruskiey i Ukraińskiey, pod Dniami 2. i 18. Miesiąca Czerwca Roku 1787 uprośzonego odebrawszy, tenże pilną uwagą roztrząsnąwszy, rezelwowawszy; za tak dokładną Czynność, prace i fatygi, tak z obowiązku Urzędowego, iako też gorliwości dobrego Obywatelstwa, dla pożytku Skarbu i Kraiu, bez oszczędzenia własnego nakładu podięte, Temuż J. W. Czackiemu Staroś: Nowogrod: wdzięczność i szacunek oświadcza, i o tym Delegowanym od Stanów Rzeczypospolitey do przyszłych Rachunk w Seymowych, donieść nie zaniedba: Dzieło zaś wraz z Mappami Rzek *Słuczy, Horynia, Prypeci, Dniepru, Kanału Muchawieckiego*, oraz Hydrograficzną Mappę wszystkich Rzek w Polszcze i Litwie, ich łączenia się, nadto osobną Mappę *Krymu* in Archivo Kommissyi swoiey złożone, i tamże zachowane mieć chce, następne czyniąc Urządzenia.

1mo. Do ułożania Proiektu względem *Mostowego* i *Grobelnego* z uciążeniem Handlu po Traktach wybieranego, J. WW. Czackiego Star: Nowogr: i Mikorskiego Podkom: Gostyn: è medio uprosiła.

2do. Względem wybieranego w Miaſtach Królewſkich Targowego, Prawem 1764. Roku uchylonego. Uniwerſał wydała (a) i Notę do Prześwię: Rady Nieuſt: aby Miniſtrowie Polſcy u Zagranicznych Dworów będący o urządzeniach Handlowych donoſili, przeſſała.

3tio. Mappy Rzek *Słuczy* i *Horynia*, *Prypeci*, *Dniepru*, aż do *Cherſonu*, oraz Hydrograficzną Mappę wſzyſtkich Rzek w Polſzcze i Litwie, onych łączenia ſię okazuiące bieg w Polſzcze i Litwie, a ztąd zręczność do Spławu Produktów Kraiowych, koſztem J. W. Czackiego Staro: Nowogr: ſporządzone odebrała, i przełożenie Użytków za ułatwieniem przeſzkód w przyzwotym czaſie, za rzecz potrzebną uznała.

4to Względem naſtąpionych na Komory *Gallicyiſkie* nowych Celnych Rozrządzeń, iuż to w niepuſzczaniu niektórych Produktów, iuż to w podwyżſzeniu Cła nad Taryffę w Roku 1776. wydaną i kommunikowaną, Notę do J. K. Mci y Prześwię: Rady Nieuſt: z zapytaniem, czyli na wzaiem Polſką do ściany Gallicyiſkiey odmienić Taryffę ? podała.

5to. Powrót Cła od Towarów na Handel, lub na Jarmarki z za Granicy ſprowadzonych, po nieſprzedaniu nazad za Granicę wyprowadzonych odtąd uchyla, iako ſzkodzący Handlowi Kupców Kraiowych.

6to. Xiążki Zydowſkie z za Granicy przez Kray Polſki ſpoſobem Tranzytu za inną Granicę prowa-

---

(a) *Ten Uniwerſał iuż ieſt drukowany w* Dzienniku *tego-rocznym na karcie* 215.

dzone, faworyzuiąc Drnkarniom Kraiowym, że o płacie Stępla na Komorach przyzwoitych Uniwersałem de Die 29. Maji 1787. oznaczonych podpadaią, determinuie, a dla ściśnienia większego ich wchodu, Stępel z *Krzemieńca* do *Zwańca* przenosi.

7mo. W Inwekcie i Ewekcie Produktów ze Wsi lub gruntów na pół w Kraiu tuteyszym i Gallicyi sytuowanych, co do Cła na Komorach Polskich, *reciprocitas* bydź ma zachowana.

8vo. Uwagi względem Handlu z Moldawią, za pożyteczne uznawszy, Noty w czasie bytności J. W. Czackiego w Jassach Xięciu o wchód wolny Gorzałek, i zniżenie Ceny Soli, Billans Handlu z tym Kraiem, Taryffę Celną, Kancellaryi swey zachować zleca.

9no. Chcąc ułatwić Handel Wołów i Bydła, które dla obfitości paszy w Moldawij przepędzane bywaią, końcem onych do Polski wprowadzenia, Kommissya zleca, aby osiadłych przyimowane były Rewersa, iako też Bydło nazad wprowadzonym zostanie w ciągu pół Roku, a nieodsiadłych Zakład Cło zapłacone bydź ma, którego przepadnięcie rownie od pół Roku czasu rozciąga.

10mo. Kommissya zaleca Super-Intendentom Prowincyi Ruskiey i Ukraińskiey, aby Komory Pograniczne, Chłopów z *Moldawji* i *Tureczczyzny* do Polski wracaiących, lub przenoszących się po Przezwisku Imieniu, wraz z Żoną, Dziećmi, Służącym, Dobytkiem, zapisywały w osobne Regestra, Super-Intendenci końcem Kommissyi swey odesłania przesyłali, Wchód takowym Chłopom

przenoſzącym ſię, ułatwiali, i wychodzących za Granicę, Chłopów z Dobytkiem wſtrzymywali, i Kommendy woyſkowe uwiadomiali. Cyganów zaś wchodzących wſtrzymywać maią, i że w Cle żadnego ułżenia mieć nie mogą, Kommiſsya oświadcza.

11mo. Uwagi względem Handlu Tureckiego, Traktaty i Umowy tak Rzeczypoſpolitey z Nayiaśnieyſzą Portą Ottomańſką zawarte, iak innych Mocarſtw z tymże Państwem Kapitulacye Handlowe zebrane, oraz Mappę Hydrograficzną Rzeki Dnieſtru, z wymiarem iſtotney głębokości na 13. Kart podzieloną, koſztem J. W. Czackiego ſporządzoną, w Kancellaryi zachowane mieć chce.

12mo. Chcąc użyteczność Fabryki *Koreckiey Faianſowey* zatwierdzić, i Wwchód oneyże za Granicę ułatwić, dyſponuie Uro: Superintendentowi Ruſkiemu, ażeby zlecił Ur: Inſpektrrowi Tabacznemu Fabryki Koreckiey, wychodzącego za Granicę Faianſu z Fabryki tamteyſzey brać Regeſtr, tenże iako z Fabryki *Koreckiey Faians* wychodzi, zaświadczyć, i podług podaney wychodzącego *Faianſu* wartości, Cło Ewektowe odbierać, i do Regeſtru na to danego z Specyfikacyą diſtinctim ſztuk zapiſywać, i takowe Cło potym do Summaryuſzu Celnego *proaccesſit* indukowane bydź powinne, a na takowym zaświadczeniu Inſpektora Fabryki *Koreckiey*, Komory Pograniczne Wychodowe przeſtać maią, i bez Rewizyi za Granicę puſzczać, a Cło wychodowe od *Faianſu Koreckiego* do trzeciey części Kommiſsya zmnieyſza. A gdyby Fabryka Porcellanowa wydoſkonaloną zoſtała, równie dla niey taż ſama łatwość czyniona bydź ma.

13tio. Względem Tranzytu dla Kupców *Moſkiewſkich* praktykowanego, Excerpt z Rapportu J.W. Czackiego, Uro: Super-Intendentowi Prowincyi Ukraiń:, Kancellaryi ſwey przyſłać zleca, mieć chcąc, aby tenże Ur: Super-Intendent Prowin: Ukra: z Kupcami Roſsyi o Tranſito ſię porozumiał, i ſtoſowne ſwe do Dobra Kraiu i Skarbu Myśli Kommiſsyi ſwey nadeſłał.

14to. Uwagi względem *Kwarantann*, Plany *Zwanieckiey*, *Mohylowſkiey*, oraz Plany *Tulońſkiey*, *Marſylſkiey*, *Okopów Swiet: Troycy*, Kommiſsya produktem przez J. O. Prezeſa oznaczone, w Kancellaryi ſwey zachowane mieć chce. (b)

Marca 10.

Kommiſsya Notę do J. K. Mci Prześw: Rady Nieuſt: z Kommunikacyą Excerptu Rapportu Ur: Super-Intendenta Prow:Ukr: względem *Werbunku* przez Woyſko Roſsyiſkie Chłopów Polſkich, podała.

Marca tegoż.

Kommiſsya Notę do Departamentu Woyſkowego, względem pomnożenia znaczniey Kommendy Woyſkowey w Mieście Wrześni, dla zabeſpieczenia Intrat Publicznych, podała.

Marca 12.

Kommiſsya Uniwerſał, względem ſkupowania

(b) *To 13. Urządzeń Kommiſſyi Skar: że ſą uczynione z okazyi Rapportu J. W. Czackiego, przeto całkiem ten Rapport, iako obſzerne zaymuiący w tey Materyi Uwagi, umieſzczany będzie w Dzienniku następuiących Mieſięcy.*

Tytuniów na Skarb Kor: wydała, który wydrukować zleca. (c)

Marca 14.

Kommissya Instrukcyą UUro: Pisarzom Tabacznym względem kupowania Tytuniu na Skarb przepisała, i onęż do UUr: Super-Intendentów Prowincyi Ruskiey i Ukraińskiey rozesłać dysponuie. (d)

Marca tegoż.

Kommissya ustanowiła Cenę na skupowanie na Skarb Tytuniów, (e)

Marca tegoż.

Knmmissya dozwalaiąc *Antrepryzie Tabaczney* sprowadzenia Tytuniów Zagranicznych do Fabryki *Warszawskiey*--Kamieni 46,000. zleca U: Inspektorowi Fabryki Tabaczney *Warszawskiey*, aby, gdy wyżey wzmiankowane Tytunie do Fabryki *Warszawskiey* dostawione zostaną, U: Inspektor też Tytunie osobno złożyć, zaleci, tak aby brane do wyrobku Tabak w czasie Kontraktu Antrepryzy, rozprzedanemi zostały, nie zostawuiąc z nich nic na Remanent S..arbowi, po skończonym Kontrakcie..

Marca tegoż.

Kommissya Memomoryał *Antrepryzy Tabaczney* do Kommissyi swoiey podany Rezolwu-

---

(c) *Ten Uniwersał iuż drukowany w* Dzienniku *tegorocz.ym na Karcie.* 239.

(d) *I ta Instrukcya co do słowa znayduie się iuż drukowana w* Dzienniku *na karcie* 243.

(e) *Wyszczegulnienie Ceny takowey będzie w następuiącym* Dzienniku.

iąc, ponieważ ciż końcem opatrzenia Fabryk Kraiowych, o dozwolenie sprowadzenia z za Granicy Tytuniów dopraszaią się, przeto przychylaiąc się do ich żądania, sprowadzenia 46,000. Kamieni dozwala, iako to:

Tytuniu gładkiego Cesar: *Kam*: 40,000.
Dto z Mołdawii - Dto 6,000.

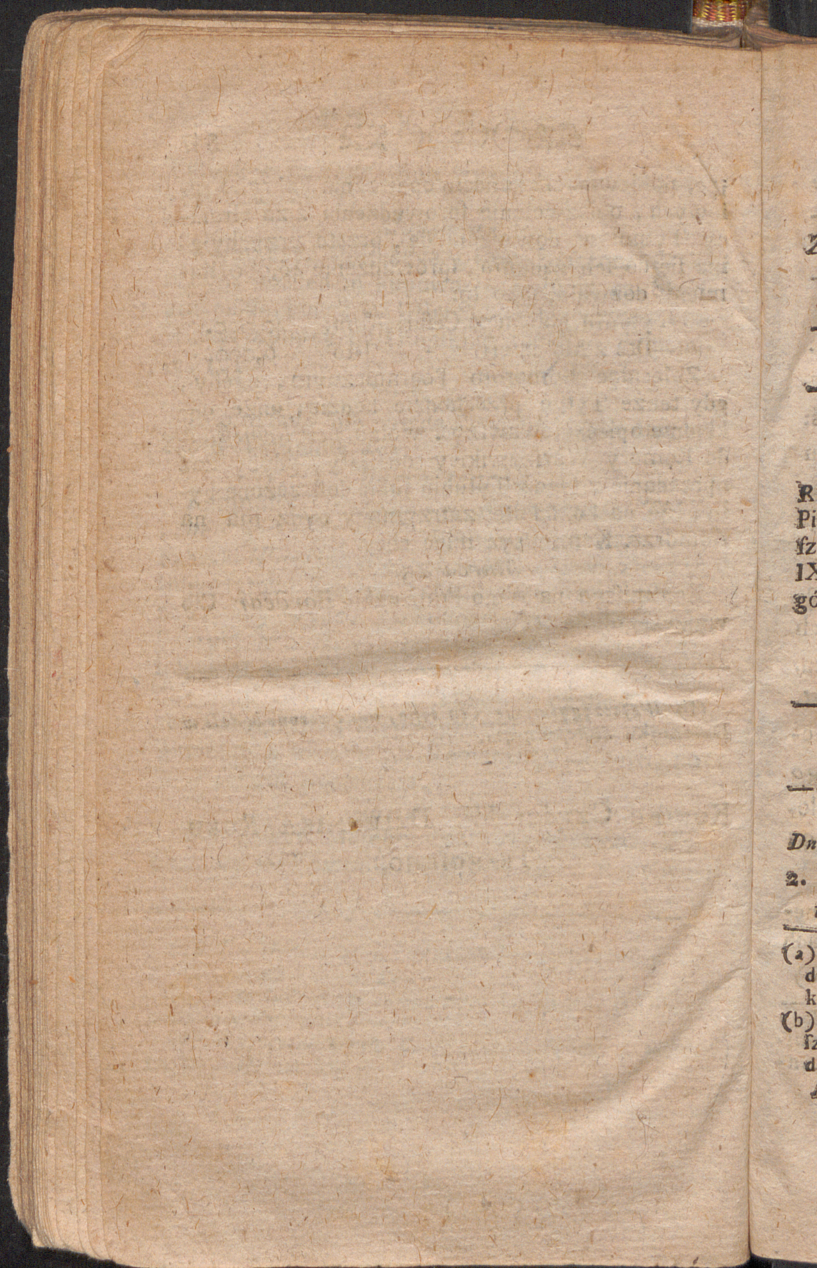
Zalecaiąc Komorom Pogranicznym, ażeby, gdy tenże Tytuń przechodzić będzie, onże dokładnie opieczętowawszy, wolno *per Remissam* do Komory Warszawskiey odesłały, gdyby zaś uprzedanie z tegoż Tytuniu iakie dostrzeżone było, że na konfiskatę zatrzymany bydź ma na Komorze, Kommissya mieć chce.

Marca 15.

Kommissya na Wino Francuzkie *Bordear* Cło wyszczegulniła (f)

(f) *Wyszczegulnienie Cła tego, umieszczone będzie w* Dzienniku *następuiącym.*

KONIEC CZĘŚCI IV. DZIENNIKA ROKU TRZECIEGO.

DZIENNIK
HANDLOWY i EKONOMICZNY.
Zawieraiący wszelkie Okoliczności, Pisma, Uwagi Patryotyczne, do Handlu, Fabryk i Ekonomiki ściągaiące się.

ROKU TRZECIEGO CZĘŚĆ V.

MAY 1788.

Ponieważ Artykuł IX. zaymuiący Czynności, Rozrządzenia niektórych Juryzdykcyi, iako też Pisma y Proiekta Obywatelskie, iest poważnieyszy nad Artykuł Targów Kraiowych: przeto ten IX. Artykuł, będzie iuż odtąd I. à Artykuł Targów Kraiowych II. y tak daley.

I.

—*Czynności y Rozrządzenia niektórych Juryzdkcyi Kraiowych, iako też różne Pisma y Proiekta Obywatelskie.*

—*Czynności Kommissyi Skar: Kor: w Miesiącu Kwietniu.* (a)

Dnia. 2. KOMMISSYA Cło od Skur Baranich *Anatolskich* ustanowiła. (b)

(a) Te Czynności, które szczegulne Osoby interessuią, dla szczupłości mieysca tu się nie kładą, ale te, tylo, które Powszechność.

(b) Specyfikacya Cła tego znayduie się w teraźnieyszym Miesiącu pod Artykułem III. Targów y Handlu Zagranicznego.

Dnia

8 — Kommiſſya Liſt do J. OO. J. WW. Dziedziców y Poſſeſſorów Dóbr nad *Styrem* leżących, względem nietrudnienia ſpławu tą Rzeką Towarów Niewiernego *Mendlowicza* Kuca z *Kazimierza* dolnego, napiſała.

Tegóż.— Kommiſſ: Notę do J K. Mości, y Prześ: Rady Nieuſt: względem Soli podała.

Teg:— Kommiſſya Notę do J. K. Mości y Prześ: Rady Nieuſta: z Kommunikacyą Memoryału J. W. Stępkowſkiego Woiew: Kiiow: względem uſtanowienia drugiego Doktora na Ukrainie, podała.

7.—Kommiſ: od Medykamentów falſzywych zdrowie ludzkie zarażaiących, przez ludzi obcych wnoſzących, Cło potróyne wybierać zaleciła.

Teg:— Kommſſya Taryffę Celną dla *Czech, Gallicyi, Auſtryi* przez Dwór Auſtryacki w Roku 1788. wydaną, a przez J. W. *Czackiego* Staroſtę Nowogrodz: w Kommiſſyi ſwoiey złożoną, w Niemieckim ięzyku będącą, na Polſki ięzyk przetłumaczyć nakazała.

Teg:— Kommiſſ: płacę Moſtowego czyli Grobelnego w Staroſtwie Wierzbowieckim we Wſiach *Moczulińcach*, *Buluczowce* uſtanowiła (c)

(c) Dla wygody Handluiących lądem, wſzyſtkie płace Moſtowego i Grobelnego, uſtanowione przez Kommiſſyą, kładzione będą pod Artykułem Tranſportu Londowego, w poźnieyſzym czaſie.

8.— Kommissya Kontrakt z Szl: *Kafałowiczem* y *Meyznerem*, względem Kommissu przez nich przyiętego, w sprowadzeniu Tabak Zagranicznych zawarła.

Teg:— Kommissya List do Ur: Super-Intendenta Prowin: Ruskiey, względem expedyowania w tym czasie do *Gallicyi* Towarów Produkcyi lub Fabryki Polskiey, napisała.

Teg:— Kommissya na Notę Prześwie: Departamentu Interessów Cudzoziemskich, względem zaświadczeń na Towary Produkcyi lub Fabryki Polskiey, napisała.

Teg:— Komissya Summę Zło: Pol: 72,000. na kupno Tabaki Zaganiczney Szl: *Rafałowiczowi* y *Meysnerowi* podług Kontraktu wypłacić nakazała.

8.— Kommiss: List do Uro: Super-Intendenta Prowincyi Ukraiń: względem Soli *Wołoskiey*, napisała.

12.— Kommissya na Notę Prze: Depara: Skarb: względem żądaney Konferencyi, odpisała.

14.— Kommiss: do Konferencyi z Prześw: Departament: Skarbow: w okolicznościach Solnych è medio sui uprosiła.

Teg:— Kommissya Dyspartyment Funduszu na o-

płatę Długów Rzeczypospolitey ustanowiła.

Teg:— Kommissya Dyspozyą do wszystkich Komor Celnych, mianowicie nad *Gallicyą* sytuowanych, względem Expedycyi Produktów Ziemi lub Fabryk Kraiowych, wydała.

16.— Kommiss: zapisania Tabak Zagranicznych, y onych iako nayprędzey do Składu Generalnego Skar: sprowadzenia, Szl: *Rafałowiczowi* y *Meiznerowi* zaleciła.

Teg:— Kommissya Magazyny *Exportationis* pod Warunkami, w *Mławie, Szczucinie, Myszeńcu y Kępnie* ustanowiła.

Teg:— Kommissya Remissy Kupcom Warszawskim z Komor Pogranicznych, do Roku iednego dozwoliła. (d)

Teg:— Komissya Remissy Szl: *Heislerowi Gautier, Steygier, Kurowskiemu y Galle* Kupcom Lubelskim do lat 3. dozwoliła.

Teg:— Kommissya wolnego przeprowadzenia przez Kray Polski 4.000. Kamieni Tytuniu *Węgierskiego* do Sląska Urodzo: *Kozubskiemu* dozwoliła.

21.— Kommiss: Rotę Przysięgi dla Strażników w Magazynach *Exportationis* ustanowionych przepisała.

(d) Specyfikacya tey Remissy Kupców Warszawskich położona będzie, także poźniey pod Artykułem Handlu Zagranicznego.

Teg:— Kommiſſya w Magazynach *Exportationis* nowo uſtanowionych, w każdym po Strażniku, koſztem Kompanii Tabaczney utrzymywać ſię mianych, uſtanowiła.

Teg:— Kommiſſya Summę Złotych 80,000. na wypłatę Rzemieślnikom Fabryki Pałacu Rzeczypoſpolitey na mieſzkanie dla Poſłów Roſſyiſkich kupionego, w płacić nakazała.

Teg:— Kommiſſya Notę do J. K. Mci y Prześwie: Rady, względem zyſkania Rezolucyi, czyli Majątek Obywatelów za Granicę ſię wynoſzących w 10. Części w Kraiu zoſtawać ſię powinien? y czyli Cudzoziemca podobnież 10. Część Maſſy Subſtancyi w Kraiu będący, na Rzecz Skarbu Kor: po zeyściu takowego, importowana bydź ma? podała.

22. Kommiſſya Notę do J. K. Mości y Prześwie: Rady, względem zupełnego upoważnienia Kommiſſyi ſwo ey, w zarządzaniu w mieyſcach Fabryk ſolnych poruczonym podała. (e)

23. — Kommiſſ: Remiſſy Kupcom Miaſta J. K. Mości *Poznania* od Towarów ich z Komor Pogranicznych do lat 3. dozwoliła.

(e) Rezolucya Rady Nieuſtaiącey na tęż Notę kładzie ſię oſobno pod tymże ſamym Artykułem, tu zaraz niżey.

Dnia

Teg:—Kommiſſya Regencyi Tabaczney, aby Kupców Tytuniem Handluiących uwiadomiła, iż Kommiſſya Tytuń *Turecki* y *Knaster Angielſki* na ſiebie ſprowadzonemi mieć chce, y Dzień 15. Maia do przyięcia żądań Kupców, y poruczenia Kommiſſu ſprowadzenia lepſze warunki ofiaruiącym, zaleciła.

Teg:— Kommiſſya Płacę Moſtowego czyli Grobelnego we Wſi *Byki* zwaney w Woiewudztwie Sieradz: leżącey, wyznaczyła.

Teg:— Kommiſſya Notę do Prześwietnego Departamentu Skar: względem Konferencyi, tak o zabeſpieczenie Kraiu od zarazy Powietrza, iako y okolicznościach Fabryk Solnych traktować ſię mianych, podała.

25.—Kommiſſya do Konferencyi z Prześwietnym Departamentem Skarb: względem Soli, y ubeſpieczenia Kraiu od zarazy Powietrza, è medio ſui uproſiła.

25.— KommiſſyaLiſt do J.W. Staroſtv Owruckie: względem nietrudnienia Spławu na Rzece *Słucz* y *Horyń* Szla: *Bemeaux* y *Fiſchel*, napiſała.

28.—Kommiſſya do obiechania mieyſc, w których Sól znaydować ſię ma, z pośrzód ſiebie J. W.

Czackiego Starostę Nowogrodz: uprosiła. (f)

Te:— Kommiss: Notę do Prześwietney Kommissyi Skarbu W. X. Lit: z doniesieniem o wielości Percepty à 1ma 8bris 1787. ad ultimam martij An: curren: od Kupców Litewskich wyniklęy, przesłała.

Teg:— Kommissya Remissy Szl: *Puchowiczowi*, *Greber* y *Kornowi* Kupcom Lubelskim Towarów ich z Komor Pogranicznych do lat 3. po sobie idących, dozwoliła.

Teg:— Kommissya na Memoryał Ur: *Wałeckiego*, iż ieżeli tenże Ur: *Wałecki* znaydzie Sòl, tak co do Gatunku, iako też y obsitości, iaka iest w *Wieliczce*, tedy żądane Czerw: Złot: 6,000. y Pensyi Roczney Czerw: Złot: 1,000. dla siebie mieć będzie z Skar: Kor: wypłacone, oświadczyła.

Teg:— Kommissya wprowadzenia Medykamentów y Oleyków z *Węgier* przez Oleykarzów wynoszonych, zà szkodliwe zdrowiu skutki sprawiących, do Kraiu, zakazała.

Teg:— Kommissya Notę odpowiednią do Prześ: Departamentu Interessów Cudzoziem: względ:

(f) Rapport czynności Jego w tey mierze, całkiem położony zostanie w następuiącym Miesiącu Dziennika.

dem opłacenia *Juris Detractûs*, podała. (g)

Zbyteczne podrożenie Soli w Kraiu (iak widzieć można w poprzedzaiącym Tomiku na karcie 402. Specyfikacyą podrożoney Jey Ceny) dało okazyą Juryzdykcyom naszym o Dobro Kraiowe troskliwości następuiącey.

— *Rezolucya Prześw: Rady Nieustaiącey 15. Kwietnia 1788. upoważniaiąca Kommissyą Skarbu Koronnego do wysłania zdatney Osoby rewidowania Fabryk w Kraiu iuż zaczętych y bydz ieszcze mogących rozważenia.*

„ Przełożył Departament Skarbu oboyga Na-
„ rodów, iż dopełniaiąc zlecenia Rady, wraz z
„ Delegowanemi z innych Departamentów, za-
„ trudniał się czytaniem Uwag J. W. Platera
„ Starosty Inflatskiego y Konsyliarza, słosownych
„ do ułożenia Proiektu Kompanii Solney, która-
„ by wystawuiąc Konkurrencyą, miała cel do-

(g) Nie tylo ta Nota ale y inne czynności pokrutce tu namieniaiące się, ktore bardziey Powszechność interessować będą, wyszczegulniane będą całkiem w poźnieyszych Miesiącach Dziennika.

„ ſtarczenia Kraiowi Soli iak nayniżſzą ceną,
„ nie tak zyſkiem w tey uwodząc ſię Spekula-
„ cyi, iako raczey powſzechną Narodowi przy-
„ ſługą. — Uwagi te znalazłſzy Dapartament
„ wraz z Delegowanemi iak zgodne z okoliczno-
„ ściami, tak okazuiące możność w wykona-
„ niu przedſięwziętey Konkurrencyi w Handlu
„ Solnym, przez utworzenie rzeczoney Kompa-
„ nii; przekonany o ich gruntowności kommu-
„ nikował, onychże Delegowanym od Kommi-
„ ſſyi Skarbu Koronnego Oſobom, na konſe-
„ rencyi tym końcem odprawioney— Maiąc zaś
„ zanaypewnieyſzy ſpoſób ratowania Kraiu od ſtra-
„ ty zagrożoney przez zamiary Kompanii Pruſk:
„ Solney, uformować ſię mogącą Kompanią, do
„ któreyby y Skarby Rzeczypoſpolitey oboyga
„ Narodów wchodziły, podał tę rzecz w ogulnym
„ obięciu, którą Delegowani od Kommiſſyi Skar-
„ bu Koronnego wzieli do rozważenia w Kom-
„ miſſyi zupełney— Po takowym zatym prze-
„ łożeniu, Rada widząc z iedney ſtrony potrze-
„ bę użytkowania z pokazuiącey ſię w Kraiu
„ Soli, z drugiey, chcąc ſkutecznie zaradzić
„ tey iedney z naypierwſzych potrzebie, y po-
„ mnożyć iey obfitość, determinowała na ten
„ koniec upoważnić Kommiſſyą Rzeczypoſpoli-

„ tey Skarbu Koronnego, aby wyſłała zdatną
„ Oſobę, tak dla poznania Mieyſc, gdzie Sól
„ znayduie ſię, iakoteż dla widzenia zbliſka tru-
„ dności, które przeſzkadzać mogą do przyſpie-
„ ſzenia Jey wyrobku, lub przekonania ſię o
„ ſpoſobach, przez któreby takowe zawady od-
„ dalone bydź mogły; zgoła dla powzięcia pe-
„ wney y dokładney wiadomości o wſzyſtkich
„ okolicznościach tak z położeniem Mieyſca, iako
„ też z okolicami iego związek maiących. (L.S.)
„ *Woyciech Skarſzewſki Piſarz W. Koron:*
„ *Sekretarz Rady Nieuſtaiącey*— Znayduie ſię
„ w Protokule Rady Nieuſtaiącey Potocznym
„ Pod Dniem 15. Mieſiąca Kwietnia 1788. Roku.

Na mocy upoważnienia takowey Rezolucyi, Kommiſſya Rzeczypoſpolitey Skarbu Koronnego, uproſiła z pośrzodka ſiebie J. W. *Czackiego* Staroſtę Nowogrodzkiego Kom: Skar: Kor: (iako iuż doświadczonego z ochoty, zdatności y gorliwości (z) do Poſług takowych dla Dobra Kraiu)

(z) Ochota, zdatność y gorliwość J. W. Czackiego, do pomnożenia Dobra Kraiu, mimo innych wielu okazanych Przykładach, wyiaśnić ſię naylepiey może z owego Jego obſzernego Rapportu Luſtracyi Prawincyow, od Scian Auſtryackiey, Tureckiey, Moſkiewſkiev, o ktorym iuż ieſt pokilka razy wzmianka w Dzienniku, mianowicie tegoroczznym fol: 219. y który w dalſzych Mieſiącach będzie kontynuowany.

do Rewizyi Fabryk Solnych już zaczętych, y bydź ieſzcze mogących rozważenia, naſtępną Rezolucyą ſwoią umocowawſzy.

Rezolucya Kommiſsyi Skar: Kor: Kwiet: 28. wyſyłaiąca J. W. Czackiego do Rewizyi Fabryk Solnych zaczętych y bydź mogących rozważenia.

„ Kommiſiya Rzeczypoſpolitey Skar: Kor: gdy
„ wynalezienie Soli bądź warzoney bądź kopa-
„ ney y uſtanowienie w tey mierze robót, lub
„ ulepſzenie zaczętych troſkliwości winney Naro-
„ du ſtaie ſię obiektem, a Kommiſſya tak w do-
„ pełnieniu zlecenia J. K. Mości y Prześw: Rady,
„ iak w zamiarze, albo wyprowadzenia zmylnych
„ nadziei, albo użyczenia dzielnieyſzey zaczę-
„ tym partykularnych Obywatelów Dziełom po-
„ mocy, żąda: aby Stan aktualny teraźnieyſzych
„ robót w *Buſku y Szolcy*, poſada tych mieyſc,
„ wielość w wodzie odſobnych y Solnych czę-
„ ści, porownania dobroci Wód mieyſc wzmian-
„ kowanych z Wodami w *Owczarach, Zboro-*
„ *wie*, y innych okolicach, ſpoſobność opału y
„ drzewa ſprowadzenia, nakoniec ſpławienia So-
„ li, gdyby była; zgoła wſzelkich łatwości y tru-

„ dności rozważenie, opiſanemi były; upraſza
„ z pośrzodku ſiebie J. W. Czackiego Staroſtę
„ Nowogrodzkiego Komiſſyi Rzeczypoſpolitey
„ Skar: Koro: Kommiſſarza, aby tak wwyżey
„ wyrażone, iako y inne gdy mu ſię to zdawać
„ będzie Okolice ziechał, mieyſce gdzieby były
„ Solne Wody lub oznaki Kopalney Soli poſadę
„ opiſał, o dawności kopania lub warzenia przez
„ kogo? kiedy? na czyim gruncie? y iakim ko-
„ ſztem? y o wielości warzoney Soli badanie
„ uczynił; Przyczyny, dla czego Fabryki na ten
„ koniec poſtanowione, ulepſone nie zoſtaią? do-
„ chodził; Wagę Wody czyli probę o wielości
„ znaydowania ſię Solnych y odſobnych Części
„ udziałał; czyli w każdym czaſie y w iakiey
„ głębokości zaczyna lub przeſtaie mieć ſłoność?
„ iak odſobne Części przez robiących oddzielo-
„ ne bywaią, uważył; ſpoſobność doſtawienia
„ Drzewa roztrząſnął, y ieżeli wodą łatwość
„ Spławu, uważałby; Mappę z opiſaniem wſzy-
„ ſtkich ſzczegulności Rzeki lub Wody odryſo-
„ wać kazał, ſpoſób ułatwienia Spławu wy-
„ ſzczegulnił, o układach Dziedziców mieyſc
„ gzie ſię Sól znayduie dowiedzieć ſtarał ſię;
„ zgoła co potrzebnego do doſtatecznego uzu-
„ pełnienia Dzieła ſwego, za potrzebne tenże J. W.

„ Czacki uzna,to wſzyſtko uſkutecznić,y nayprzy-
„ zwoitſze śrzodki użyć ma.—Jako zaś ieſt zamiar
„ Kommiſſyi w umocnieniu, a J. W. Czackiego
„ Staroſty Nowogrozkiego w przyięciu tego obo-
„ wiązku, uſługa Kraiowi, tak Komiſſya Skarbu
„ Koronnego, pełna ieſt tey nadziei, iż Przeza-
„ cni Obywatele, których miłość Oyczyzny ieſt
„ celem, to w użyczeniu potrzebnych Informa-
„ cyi, to w udzieleniu pomocy gdyby iakowa
„ żądaną od tegoż J. W. Czackiego była, przy-
„ łożyć ſię do uzupełnienia żądanego Dzieła, ze-
„ chcą. Officialiſtom zaś ſwom iakieykolwiek
„ bądź Prowincyi nakazuie: by za pierwſzym
„ zgłoſzeniem ſię J. W. Czackiego, lub od nie-
„ go umocnionego, pomocą ſię ſtawali; tam,
„ gdzie ich wyſłanie za potrzebne uzna, zież-
„ dżali, y cokolwiek zleconego mieć będą, u-
„ ſkutecznili.— Działo ſię w Warſzawie na Seſſyi
„ Dnia 28. Mieſiąca Kwietnia Roku 1788.

(L. S.)

Roch z Głogowy Koſsowſki Podſkarbi Nadworny Koronny.

Z Powodu tedy takiey Rezolucyi, wyiechał J. W. Czacki na dopełnienie obowiązków w niey za-

iętych, wziąwszy z sobą Jmci Pana *Dziarkowskiego* Doktora w zamiarze rozpoznawaniu Natur Solnych, ilości Kwasów &c. y Jmci P. *Mehlera* Porucznika Artyl: Kor: dla rysunku Mappy Londów y Rzek tey Podruży — o Czynnościach zaś całych tey Podroży naylepiey obiaśnić będzie mógł Rapport J.W. *Czackiego*, który co do słowa w następuiącym miesiącu Dziennika położony zostanie.— A teraz zobaczmy ieszcze inne Urządzenia teyże Kommissyi, warte y potrzebne Publiczney wiadomości.

— *Cena Tytuniów Kraiowych maiących się na Skarb kupować, ustanowiona przez Kommissyą Skar: Kor:*

„ Dnia 14. Marca 1788. Kommissya Rze„ czypospolitey Skarbu Koronnego, przesyłaiąc „ Urodz: Super-Intendentom tak Prowincyi Ru„ skiey iako też Ukraińskiey, Instrukcye na zaku„ powania na Skarb Tytuniów Kraiowych, po„ dług którey UUr. Pisarze Magazynowi spra„ wiać się będą powinni— Ze zaś w Prowincyi „ Ruskiey, udeterminowała Kommissya, ażeby „ w *Krzemieńcu* Skład na skupowanie Tytuniu „ był założony, przeto Urodz: Super-Intendent

„ Prowincyi Ruſkiey do ſkupowania przy ſkła-
„ dzie w *Krzemieńcu*, Urodz: Lutomſkiego Kon-
„ traregeſtranta użyie.

„ Aby zaś Skarb Koronny w kupnie tychże
„ Tytuniow, Cenę wyſoką, nie zoſtał w przyſzłość
„ uſzkodzonym, przeto na Rok teraźnieyſzy do
„ ſkupowania onychże Cenę uſtanawia, o którey
„ Urodzeni Super-Intendenci Piſarzów Magazy-
„ nowych uwiadomią; iako to:

1. „ *Za Tytun gładki Podolſki*
„ *świeżego zbioru.*

	Zło:	*Gro:*
„ Od 1. Liſtop: do 1. Stycz *Kamień*	3.	10
„ Od 1. Stycz: do 1. Maia. Dto	3.	20
„ Od 1. Maia do 1. Września Dto	4.	20

2. „ *Za Tytuń zaś gładki nie*
„ *Podolſki świeżego zbioru.*

„ Od 1. Liſtop: do 1. Stycz: *Kam;*	2.	10
„ Od 1. Stycz: do 1. Maia. Dto	3.	—
„ Od 1. Maia do 1. Wrześ: Dto	3.	10

3. „ *Za Tytuń Bakun.*

„ Od 1. Liſtop: do 1. Stycz: Dto	2.	—
„ Od 1. Stycz: do 1. Maia. Dto	2.	10
„ Od 1. Maia do 1. Wrześ: Dto	2.	20

„ Podług którey Ceny y Pory czaſu, Urodzeni

„ Pisarze skupować maią Tytunie, o wielości
„ skupionego Tytuniu, wyrażaiąc Właściciela
„ Tytuniu y Cenę, co Miesiąc podług przyłączo-
„ nego Schemmatu, do UUr: Super-Intendentów
„ rapportować maią— Urodzeni zaś Super-In-
„ tendenci, co Kwartał Rachunek tak wydanych
„ Pieniędzy, iako też o wielości na skład za-
„ kupionego Tytuniu przy Summaryuszach Kwi-
„ towych Kommissyi swey przeszłą— Dat iako
„ wyżey.

Wyszczegulnianie innych podobnie pożytecznych Urządzeń teyże Kommissyi, lubo iest arcy-potrzebne dla wiadomości publiczney, wszelako puźnieyszemu czasowi zostawuie się, a to dla dania mieysca y innym Meteryom n. p. Potrzebna byłaby wiadomość Urządzeń y Czynności Kommissyi Skarbu Litewskiego, którey gdy dotąd inne nie są ieszcze wiadome, kładzie się tym czasem iedne Jey Obwieszczenie względem *Expakauzow w Litwie*, iak następuie.

— *Obwieszczenie Kommissyi Skarbu Litewskiego względem ExPakauzow po Miastach Głuwnych.*

„ Kom-

„ Komiſſya Rzeczypoſpolitey Skarbu W. Xię:
„ ſtwa Lit:— Z Uwagi, że Handel w Kraiu na-
„ ſzym Zagranicznemi Towarami naywiękſzą
„ y prawie iedyną ma cyrkulacyą po Miaſtach
„ Głownych, y te zatym Obiektem bydź po-
„ winny Adminiſtracyi Celney, w obwarowaniu
„ Dochodów Skarbowych, mianowicie ażeby
„ wſzelkie Towary do nich wprowadzane, czy to
„ iuż na Komorze Pograniczney odeclone, czy-
„ li też przez Remiſſę do Miaſt odſyłane były
„ wſzyſtkie iak nayzupełniey według Prawa o-
„ declone— Z uwagi oraz, iż Kupiec we-
„ dług urządzenia dawnego o mil kilkanaśie
„ lub kilkadzieſiąt na Komorze Pograniczney
„ Expakowany y odeclany bez zmitrężenia
„ ſobie czaſu potrzebnego bydź nie może,
„ Lub ieżeli Officialiſta odeclaiący zechce mu
„ go oſzczędzać w nagłym y nieregularnym ex-
„ pedyowaniu, cokolwiek in Detrimentum Skar-
„ bu opuścić muſi; z tych powodów Kommiſ-
„ ſya maiąc na celu Miaſta Głowne y Pryncy-
„ palnieyſze w Prowincyi Litewſkiey, mianowi-
„ cie Wilno, Grodno, Kowno, Mińſk, Brześć, Sło-
„ nim, Pińſk, Mozyrz, Nieśwież, Nowogródek,
„ takowe nayprzód względem onych czyni roz-
„ rządzenie,

May 1788

„ W Mieście *Wilnie* Przykomorek Celny na
„ Komorę przeistaczaiąc y onę wrząd całkiem
„ Jmci Pana Exaktora Wileńskiego oddaiąc, Fun-
„ kcyą Intendentską iemu powierza, oraz dopeł-
„ nienia poniżey wyrażonych powinności obo-
„ wiązuie.

„ W Miastach *Kownie*, *Mińsku* y *Nowo-*
„ *grodku*, gdy żadney dotąd Komory ani Przy-
„ komorku nie było, nowe przeto tamże Komo-
„ ry ufundować postanawia, y one całkiem w
„ rząd y Dozór tamecznych Exaktorów oddaiąc,
„ tymże równie pełnienie Funkcyi Intendent-
„ skiey przywiązuie.

„ W Miastach *Nieświżu*, *Słucku* y niemniey
„ Przykomorki nowo zafundowane mieć chce, do-
„ kąd Officialiści przeznaczyć się maiący, tera-
„ źnieyszey Instrukcyi pilnować się będą powin-
„ ni.

„Komorę naostatek *Brześć*, tudzież Przykomor-
„ ki, *Grodzieńskí*, *Słonimski*, *Pińskí*, *Mozyrski*,
„ w swoim stopniu zostawuiąc, Kommissya wszy-
„ stkim generalnie tu wzmienionym Komorom
„ y Przykomorkom, ruwną Władzę y Regułę na-
„ stępuiącym sposobem podaie y przepisuie.

„ 1mo: Wszystkie takowe Komory y Przyko-
„ morki, a na tych Ichmć Panowie Intendenci

„ y Piſarze należeć będą do ściſley Rewizyi y o-
„ declenia Towarów Zagranicznych wſzyſtkich,
„ które tylko Kupiec z Zagranicy do Miaſta gdzie
„ ciż Officialiſtowie ſą przeznaczeni, na prze-
„ daż przyprowadzi, takie zatym Towary na
„ Komorach Pogranicznych nie maią bydź ode-
„ clane, lecz tylko po przezornym przez tame-
„ cznych Officialiſtów u Kupca wypytaniu ſię,
„ iaki ma Auſztuch, iakie Towary? gdzie ie
„ prowadzi? oraz po należytym Paków oplum-
„ bowaniu, iak naydokładniey do Miaſta gdzie
„ Kupiec ieſt deſtynowany, dla odeclenia tam-
„ że zupełnego odſyłane bydź maią, przy da-
„ nym Atteście temuż Kupcowi, (ręką Inten-
„ denta Komory Pograniczney podpiſanym) z
„ dokładnym opiſaniem, iak ſię nazywa Kupiec?
„ iaki ma Auſztuch? przez kogo podpiſany? ia-
„ kie ma Towary? Gdzie one prowadzi? iak
„ ſą oplumbowane? Wiele Plomb y na iakich
„ mieyſcach znayduie ſię? Kiedy odeſłany ieſt z
„ Komory? na iakie Wſie y Miaſteczka ſwóy To-
„ war prowadzić oświadczył ſię? A któryby do
„ Expakauzu iść nie miał, odeclony zaraz
„ bydź ma.

„ Takowego tedy Kupca Ichmć Panowie Offi-

„ cialistowie nowo teraz ustanowieni nie pier-
„ wiey rewidować y Expedyować maią, aż
„ wprzody o Attest Komory Pograniczney y Au-
„ sztuch Towarów u tegoż zapytaią się, toż do-
„ piero należycie tenże Attest weryfikuiąc, tak
„ co do czasu, którego Kupiec wyszedł z Komo-
„ ry Pograniczney, iako też co do Płomb na Pa-
„ kach znayduiących się, do Rewizyi przystąpić
„ będą powinni.

„ 2do. Przy tey Rewizyi za odebraniem Cła
„ należytego, wszystkie Sukna, Materye, Płutna,
„ y iakie bądź-kolwiek Towary łokciowe po obu
„ końcach Plombowane bydź maią.

„ Wszystkie Towary niełokciowe w małych
„ Sztukach, Bawełniane, Jedwabne, Skurzane,
„ &c: N.pr. Rękawiczki, Szlasmicy, Pończochy,
„ y tym podobne stęplowane, massą rużnego
„ koloru, odmiennego od Towaru, który się
„ znaczy, bydź mogą.

„ Wszykie zaś Meble y rożne Towary drze-
„ wne lub mineralowe, pieczętowane bydź mo-
„ mogą, iuż to przycis kaiąc na wierzchu pie-
„ częć, iuż to przeciągaiąc przez Paczek Ga-
„ lanteryów drobnych nitkę z obu końców za-
„ pieczętowaną, lub nakoniec stosuiąc Pieczęć
„ Skarbową iak tylko można do sztuki Towaru

„ według iego Figury, fkładu y wielkości.

„ 3tio Gdy z nin ieyſzego rozrządzenia wyni-
„ ka potrzeba troiakiego ſpoſobu oznaczenia
„ Towarów, to ieſt przez Plumbowanie, odſtę-
„ plowanie y opieczętowanie, każdego zatym
„ gatunku różney wielkości dla przyſtoſowania
„ znaku do każdego Towaru, będą mieli przy-
„ ſłane ſobie Ichmć PP. Officialiſtowie od Kom-
„ miſſyi Pieczęci y Stęple Skarbowe, pod pe-
„ wną miarą, których robić ſobie ſami ważyć ſię
„ nie maią, lecz tylko przyſłane ſobie używać
„ będą mogli.

„ 4to. Do takowego Expedyowania Kupców,
„ Domy czyli Expakauzy, z dziedzińcem y wiaz-
„ dem wygodnym, z Szopami y Szpichlerzami,
„ y beſpieczeńſtwem nayzupełnieyſzym od O-
„ gnia, Kradzieży y iakiegokolwiek przypadku,
„ expenſem Skarbowym obmyślone bydź maią
„ przez Ichmć PP. Officialiſtów według poniż-
„ ſzey udzielney od Kommiſſyi Dyſpozycyi; do
„ takowego więc Domu, Kupiec do Miaſta wjeż-
„ dżaiący, proſto nie gdzieindziey zaieżdżać ma,
„ y Towar ſwóy bądź lokować do nieiakiego
„ czaſu, bądź zaraz expakować y pod Rewizyą

„ poddawać może, y ieżeliby Kupiec minąw-
„ szy takowy Dom, prosto do swego zaiechał,
„ y tam Plumby naruszyć, albo Towar swóy
„ expakować ważył się, niezawadnemu skonfi-
„ skowaniu podlegać będzie.

„ 5to. Kwity autentyczne wydane Kupcom
„ przechodzącym, maią bydź przy teyże Ex-
„ pedycyi odbierane, a dawać onym Rewersa
„ z dokładnym na nim wypisaniem Kwitu co do
„ słowa, z podpisem własney ręki Intendenta lub
„ Pisarza pod Stęplem Skarbowym ciż Ichmć
„ PP. Officialistowie powinni.

6to. Przy examinowaniu Attestu Pograniczney
„ Komory, albo Zagranicznego Ausztuchu, że
„ Kupiec nie według swoiey destynacyi trafił do
„ Miasta, lub nie wzupełney całości, y nie taki
„ iaki bydź powinien, przyprowadził Towar,
„ ieźliby pokazała się iaka niestosowność, ma
„ Jmć Pan Officialista całkiem Towar zatrzy-
„ mać, a ulokowawszy go pod Pieczęcią Skar-
„ bową y Kupca, dokładny Rapport z dowoda-
„ mi iakie bydź mogą, y opisaniem Okoliczno-
„ ści, do Kommissyi nieodwłócznie przesłać y
„ od niey Rezolucyi oczekiwać.

„ 7mo. Luboby się Kupiec oświadczył na Ko-
„ morze Pograniczney z chęcią expedyowania

„ ſię na niey, y tam aktualnie y należycie był
„ odeclonyin, nic to iednak ninieyſzemu prze-
„ ſzkadzać nie ma urządzeniu, według którego
„ żadnym ſpoſobem Domu Expakowego minąć,
„ ani nieoznaczonego Towaru Stęplem Skarbo-
„ wym, przedawać nie może, lecz konieeznie
„ powturnie examinowany bydź powinien z iak
„ naydokładnieyſzą weryfikacyą wydanego mu
„ Kwitu na Komorze Pograniczney.

„ 8vo. Lubo dotąd nie było zwyczaiem, ażе-
„ by Adres na Pakach Kupieckich lub przy
„ Auſztuchu donieſienie wydawane było od Ku-
„ Kupców Zagranicznych, Kupcom w Kray naſz
„ idącym, do którego mieyſca, ciż ſwóy Towar
„ prowadzić maią. Ichmć PP. Officialiſtowie ie-
„ dnak Komor Pogranicznych procz zeznania ſię
„ pców, maią rekwirować przy Auſztuchach o
„ takowe Adreſſa od Kupców Zagranicznych,
„ które iak łacno pozyſkać można, tak Kupce
„ wymawiać ſię od przynoſzenia takowego do-
„ wodu, naymnieyſzey nie będą mieli przy-
„ czyny.

„ 9no. A iako według ninieyſzego urządzenia,
„ inny Towar w Mieście z nadmienionych cyr-
„ kulować nie może, któryby znakiem Skar-

„ bowym nie był oznaczony, tak w przypadku
„ znalezienia u iakiego bądź Kupca nieznaczo-
„ nego Towaru, nie tylko tenże ſkonfiſkowaniu
„ podlegać będzie, lecz nawet zapłaceniem Sztro-
„ ſu in triplo wartości, przemyconego Towaru,
„ każdy Kupiec karany będzie, y tako-
„ wy Sztrof razem z Konfiſkatą, Kommiſſya we-
„ dług Prawa o Delatorach rozrządać deklaruie.
„ Ku takowemu więc dośledzeniu uſzczerbku
„ Skarbowego, każdy Officialiſta po Sklepach
„ Kupieckich bywać może, ale tylko końcem
„ prawdziwego dośledzenia tegoż uſzczerbku, nie
„ zaś końcem napaſtowania niepotrzebnego Ku-
„ pców. Co ieżeliby ſię pokazało y Kupiec do-
„ wiodł, iż był nieſłuſznie napaſtowanym, Of-
„ ficialiſta ſurowey karze podległym, niemniey
„ do powrócenia wſzelkiey ſzkody Kupcowi o-
„ bowiązanym będzie

„ 10mo. Wzmienione Komory y Przykomorki
„ Expakowe będą zgoła należeć do Rewizyi,
„ y odeclenia Kupców, Produka z Kraiu za Gra-
„ nicę prowadzących. Co wſzyſtko właściwie
„ Komorom Pogranicznym poleca ſię.

„ 11. Pobor iaki był dotąd od plumbowania
„ przez Ichmć PP. Officialiſtów zwyczayny, Kom-
„ miſſya na zawſze kaſſuiąc, mieć chce y po-
„ ſtanawia, ażeby odtąd od każdey Plumby pa-

TABELLA GENERALNA WYBITYCH NOWEY KURENCYI PIENIĘDZY w POLSZCZE

Toiest od 1. Marca 1787. do ostatniego Dnia Miesiąca Stycznia 1788. Roku. a zatym przez Miesięcy 11.

Moneta Złota.

Waga Złota		Proba		Czyste Złoto			Wartość 1 Grzywny	Summa	Wartość 1 Cz: Zł:	Summa	Proporcya Srebra do Złota według Prawa		
Grzywny	Łoty	Kar:	Gran:	Grzywny	Łoty	Gra:	Cze: Zł:	Czerw: Zł:	Zł:	Złotych	Grzy:	Łot.	Gr:
100	7 43/67	23	7	98	11	13 11/67	68 52/281	6,732	18	121,176	14	11	3

Moneta Srebrna.

	Waga Srebra.		Proba		Czyste Srebro.			Wartość 1. Grzywny	Miano wybić.				Wybito.				Więcey.					Grzywny.	Ło:	Gra
	Grzywny	Ło:	Ło:	Gra	Grzywny	Ło:	Gra	Złło:	Złotych.	Gr:	Sze:	32	Złotych.	Gr:	Sze:	32	Złotych.	Gr:	Sze:	32				
Talary bite	3,600	—	13	—	2,925	—	—	83 1/2	244,237	15	—	—	244,456	—	—	—	Więcey 218	15	—	—	Srebro Za-			
Pół Talery bite	— —	—	13	—	—	—	—	— —	— —	—	—	—	— —	—	—	—	— —				graniczne -	11,136	6	5
Dwo Złotowki	33,594	—	9	11	20,179	11	12	— —	1,685,007	11	1	22	1,683,078	—	—	—	Mniey 1,929	11	1	22				
Poiedyńcze Złotowki	40,498	—	8	6	21,092	11	6	— —	1,761,241	4	1	4	1,762,384	—	—	—	Więcey 1,142	25	1	28	Srebro Kra-			
Pół-Złotowki	— —	—	6	12		—	—	— —	— —	—	—	—	— —	—	—	—	— —	—	—	—	iowe -	34,705	—	13
Dziesięciogroszowki	4,384	—	6	—	1,644	—	—	— —	137,274	—	—	—	137,846	20	—	—	Więcey 572	20	—	—				
SUMMA	82,076	—	—	—	45,841	7	—	83 1/2	3,827,760	—	2	26	3,827,764	20	—	—	Więcey 4	19	—	6	SUMMA	45,841	7	—

Moneta Miedziana.

	Waga Miedzi.		Wartość 1. Funta.	Miano wybić.		Wybito.		Więcey.			Funty.
	Funty.	Łoty	Złł:	Złotych.	Gro:	Złotych.	Gro:	Złotych.	Gro:		
3. Groszowki	82,046	—	4	328,184	—	332,606	12	4,422	12	Miedź Zagraniczna	110,835
1. Groszowki	35,750	—		143,000	—	143,770	23	770	23	Ditto Kraiowa -	6,961
SUMMA	117,796	—	4	471,184	—	476,377	5	5,193	5	SUMMA	117,796

Dawna Polska Moneta Srebrna zamieniona od 16. Apryla 1787. aż do ostatniego Dnia Miesiąca Stycznia 1788.

Dawne Polskie Talary i pół Talary za Grzywnę surową Złł: 69. gr: 8.						Dawne Polskie Dwu Złotowki za surową Grzywnę Złł: 51. gr: 6.						Dawne Polskie Złotowki za surową Grzywnę Złł: 44. gr: 18.						SUMMA SUMMARUM					
Grzywny.	Łot:	Q.	Złotych.	Gro:	Szel:	Grzywny.	Łot:	Q.	Złotych.	Gro:	Szel:	Grzywny.	Łot:	Q.	Złotych.	Gro:	Szel:	Grzywny.	Łot:	Q.	Złotych.	Gro:	Szel:
2,056	10	1 ÷	142,457	18	—	16,037	9	3 ÷	826,471	18	1	10,161	6	÷	453,197	22	—	28,255	10	1 ÷	1,422,126	28	1

„ ków nie w
„ branym by
„ bądź naym
„ powiedzią
„ Co wszystk
„ wszystkich
„ doszło wia
„ głownych
„ Celnych pu
„ kowego urz
„ szego deter
„ *miczney D*
Stanisław
Podskar;

— *Tabella w*
szcze.

W Roku ter
znayduie się
1766. Miesiąc
Lutego 29.—
wey Monety
ku 1787. Mies
ca Stycznia
wiadomość Pi
nowania bityc
statniego Stycz

„ ków nie więcey iak po Srebrnym Groſzu tylko „ branym było, a innych zaś opłat żadnych „ bądź naymnieyſzych od Kupców pod ścisłą od„ powiedzią wymagać zakazuie.

„ Co wſzyſtko ażeby z Obywatelów niemniey „ wſzyſtkich Kupców Handluiących, tym pewniey „ doſzło wiadomości, Kommiſſya po Miaſtach „ głownych niemniey po wſzyſtkich Komorach „ Celnych publikować zaleca, y exukucyą ta„ kowego urządzenia, od 1. Junii Roku teraźniey„ ſzego determinuie. *Datum na Seſsyi Ekono-* „ *miczney Dnia 29. Kwietnia 1788. Roku.* (LS)

Staniſław Xiąże Poniatowſki Podſkar: W. W. X. Lit m. p.

Jozef Zołkowſki Regent Kommiſsy Skarb: W. X. Lit:

— *Tabella wybitych nowych Pieniędzy w Polſzcze.*

W Roku teraźnieyſzym Dziennika na karcie 96. znayduie ſię Tabella ſtarey Monety od Roku 1766. Mieſiąca 1 Stycz:, do Roku 1787. Mieſiąca Lutego 29.— Teraz zaś kładzie ſię Tabella nowey Monety wedle Prawa Seymu 1786. od Roku 1787. Mieſiąca 1. Marca do R. 1788. Mieſiąca Stycznia 31.— A zatym te 2. Tabelle uczynią wiadomość Pieniędzy Polſkich za ninieyszego Panowania bitych od Roku 1766. do Roku 1788. oſtatniego Stycznia.

—Pismo Stężyczanina o Potrzebie poprawy Losu Mieszczan y Poddaństwa.

Mości Panie Autorze *Dziennika Handlowe-go*— Przyznaię się W Panu, że w początkach czytaiąc wDonieśieniach Publicznych o wychodzącym Dziele WmPana, pod Tytułem *Dziennik Handlowy*, nie miałem wcale ciekawości; coś mi się zdawało bydz Materyą niezwyczayną, suchą y krótko trwać mogącą: daley gdy w tychże Donieśieniach czytałem niektóre z niego Artykuły, zachęciłem się do niego; y umyśliłem trzymac one rocznie. Sam niewiem iednak, dlaczego mi się zwlekło aż do Roku teraźnieyszego, że dopiero trzymać one zacząłem, y pierwsze przeczytałem na Miesiąc Styczeń. Tytuł iego *Dziennik Handlowy* zaymuiący w sobie wszelkie Okoliczności, Pisma, Uwagi, Myśli Patryotyczne &c: nayprzód uderzył mię w oczy: przeczytałem go z chciwością, y z niemnieyszym uczuciem, y prawdziwym szacunkiem praey Jego. Widzę, że WmPan nie tylko ręce y umysł chcesz zachęcić do Handlu, ale chciałbyś y Zawały uprzątnąć, które lubo nieco przytłumione, coraz iednak odrastaią z dawnych owych narowów, Wad Narodowych, owych to Nieludzkości, Tyrannii, Uciemiężenia, kiedy Stan możnieyszy potrafił pogrążyć słabsze, y niechce mu się wypuście tego łupu z swych okrutnych szponów. Biiesz Wm Pan na te Nieludzkości, na te zadawnione, wkorzenione wady, chcesz ie poprawić sposobem, moim zdaniem, nayskutecznieyszym do Narodu naszego, wystawuiąc dobre y

złe przykłady na przeciw ſobie. Zły Obywatel, day Boże, zawſtydzi ſię, a dobry ugruntuie ſię, zachęci ſię, y śmieley poſtępować będzie.

Tak mnie ſię zdaie, że z nami w tey mierze trzeba ſobie poſtępować iak z Dziećmi, chwalić y ganić: ten ſpoſób zdawałby mi ſię nayſkutecznieyſzym, zaczymby ſię inny zagruntować mógł. Wſzakże Dziećmi ieſteśmy, dopiero wzraſtamy za nieſpracowaną uſilnością Panuiącego nam, day Boże w iak naydłuższe lata.

Tak ieſtem u ſiebie przekonany, że Wm Pan nie nadaremnie pracuieſz: widzę, że Szlachcic zachęcony do Handlu, myśli o tym, który mu ieſt zwyczayny y bardzo-

Ale żeby też to Mieſzczanina obudzić, zachęcić, nie mówię Mieſzczanina po przednieyſzych Miaſtach, bo ci maią ſpoſób, y nauk y oświecenia ſię, y zachęcenie ieden od drugiego; ale mówię o tych Miaſteczkach naſzych zagrzebanych w oſtatniey gruboſci, niewiadomości, nikczemności iak w popiele. Nie mówię o Miaſteczkach Dziedzicznych, bo tych los ieſt w ręku ich Pana, może ich y oświecić, y poprawić byle chciał. Jakoż widziemy po wielu Miaſteczkach, że Panowie ſwym koſztem trzymaią dla nich Dyrektorów do Nauki. Ale to, moim zdaniem, nie ieſt nic ſtałego: dziś ieſt tak, iutro przyidzie inny Pan, Kommiſſarz, poradzi mu, żeby to lepiey do Prowentu obrócić, y ſtanie ſię— Ale niechby Pan uwolnił ich od Poddańſtwa, zabeſpieczył ich Prawem, niechby w ichże ſamym Miaſteczku wynalazł Funduſz na zawſze na przyzwoitego Nauczyciela, toby obaczył z nich innych ludzi. Nie o tych to ia więc mówię

Miaſteczkach, ale o Miaſteczkach po Królewſzczyznach, przedtym Królewſkich, a teraz Rzeczypoſpolitey, które tylko Imiona, y ſzacowne y obſzerne Przywileie oznaczaią bydź Miaſtami, y które to ſami Staroſtowie nie tylko zaniedbali, ale ſpodlili y zagrzebali. O tych to ia mówię, żeby ich wydobydź, wygrzebać, zachęcić. Ale iakżeby to ich zachęcić? żebyś WmPan piſał Foliaty, żeby litery by'y łokciowe, Proſtak nie przeczyta; a ieżeli mu kto przeczyta, to pochwali, głową trząśnie, doda, że nie ma o czym co zacząć, y na tym ſkończy: Reflexye, Napóminania nic to wſzyſtko nie pomoże. Mówię to aż nadto z doświadczenia. Mieſzkam w bliſkości takiego Miaſteczka, które ieſt nawet nad Portem, maiące ztąd ſpoſobność do wſzyſtkiego: ile ra y trafi mi ſię mówić z Urzędem tego Miaſteczka, a ſzukam tey okazyi, reflektuię ich: co ſą? czymby bydź mogli? y czym bydź powinni? Przekładam, że niczym nigdy nie będą, ieżeli ſwym Dzieciom, iakiego poloru, oświecenia, y Nauki nie dadzą, ieżeli na ten koniec Szkoły w Mieście ſwym utrzymywać nie będą: Cóż oni na to? oto ukłonią ſię, pochwalą, mówią, dobrzeby to, ale nie mamy zkąd. Xiądz Paſterz zachęca, Szkółkę daie, Dyrektora ſprowadza, ale ten poſiedzi, widzi, że nie ma co do czynienia, Dzieci nie daią do Nauki, nie płacą, muſi puyść za Chlebem. A ieſt ich przynaymniey ſto oſady; żeby każdy dał na rok po dwa złote, toby był zapłacony Nauczyciel. Lubobym niechciał ſkładki czynić z Oſady, ale z Gruntu, bo ieden może ſię mieć za kilku lepiey. Cóż tedy robić z taką Proſtotą? czy zoſtawić ią tak? nie, iuż to o ſtarych trzeba zapomnieć, iako o zginio-

nych, ale Latorośl młodą trzeba dobywać. Trzeba więc przymuſu. A nie mogłażby to Zwierzchność przymuſić takich Mieſteczek, żeby Składkę ſkładali raz na raz na Nauczyciela? wyznaczywſzy na to *quantum* w każdym Miaſteczku, podług ſytuacyi iego tańſzey lub drożſzey. Zeby Dom wyſtawili dla Nauczyciela do Nauk, z Izbą ogrodem &c: Nauczycielowi przepiſać, czego ma uczyć. Rozumiem: że czytać, piſać, rachować, opiſu Kraiu, a przytym Prawo Mieyſkie, y inne Xiążki oświecaiące o Goſpodarſtwie, o dobrym rządzie domowym, czytać, tłomaczyć, to będzie doſyć. Ale ſpyta ſię tu kto, a któż tego wprzód Nauczyciela nauczy? Wſzakże poſyłaią Miaſteczka z pomiędzy ſiebie na Naukę Chirurgii do Krakowa, y to Miaſteczko, o którym mowię, poſłało iednego, widziałem Jego Korreſpondencyą z ſwym Miaſtem, y znać y z Charakteru, y ze ſtylu, że ſię uczy. Aleby to było długo czekać na takiego ſwego Nauczyciela, ażeby ſię ſam wyuczył, wiekby przepadł dla Młodzieży. Lecz ia rozumiem, że możnaby doſtać gotowych iuż tam Nauczycielów po Akademiach z Mieyſkiey Kondycyi za przyzwoitą zapłatą, a może y w pobliżſzych Szkołach.

Inaczey widzi mi ſię, ieżeli nie będzie w tym zarządzenia y przymuſu do Nauki, oświecenia, polorowaia rodzącey ſię Młodzieży, po Miaſteczkach, to zoſtaną Miaſteczka w tym, w czym ſą, a może y co gorſzego dla nich wyniknie, y na tym ſię ſkończy, że tylko próżno wyrzekać zawſze będziemy nad proſtotą y zgnilizną Miaſteczek naſzych tak, iak wyrzekamy na Zydów.

Widziemy to wſzyſcy, y przyznaiemy, że ſą

arcyſzkodliwi, y mówić można, że cokolwiek ſię w Kraiu dobrego założy, tam oni zaraz ſwoie ścieſzki dyryguią y podkopuią to dobre dla ſwego zyſku. Ja im tego za złe nie mam, myślą o ſobie iak mogą. My temu winni, narzekamy na to złe, nic przecież w tym nie czyniemy dla odwrocenia onego, a oni co raz lepiey w tym poſtępuią. Kradną, rozbiiaią, naieżdżaią, oſzukuią iak mogą, a cóż maią innego robic? Prawda, karzemyć my ich za to Szubienicą, oſobliwie tych, którzy ſię odkupić nie potrafią./ Ale to temu złemu nie wiele pomaga, y nie pomoże. Mnie ſię zdaie, że Kary choćby nayſurowſze, nigdy nie ſą doſtateczne do wyniſzczenia złego, ieżeli ſię nie puydzie do zrzodła, z ktòrego to złe wypływa, y nie zatamuie ſię go przyzwoitym ſpoſobem. Pytam ſię, cóż maią Zydzi robić? przybywa ich co raz więcey, przyięliśmy ich do Kraiu, nie wypędziemy ich, y nie trzeba. Ale obmyślmy im ſpoſób inny pewny, y nie ieden, bo ieſt ich wiele. A na ów czas możemy im beſpiecznie ten zniſzczyć, którym teraz oddychaią niepewny. Niech maią ſwoią własność na zawſze, zapewniymy im ią, zabeſpieczmy ich od zdzierſtwa, od uciſku, niech będą Rzemieślnikami, Rolnikami, Kupcami, ale Całkownikami, gdyż od łokcia od Aręd Browarnych, od Szynków, chciałbym ich mieć wcale oddalonych, a to gdy im będzie odięte, a tamto zabeſpieczone, wezmą ſię pewnie do niego.

Ale iakże ich to będzie oddalić od Aręd Browarnych? od Szynków? Wiemy prawda, że to ieſt złe, y arcy-złe w Kraiu naſzym, y niby na to narzekamy, ale nie odmieniamy. Nawykliśmy bowiem brać gotowy groſz z Aręd, bez kłopotu, bez

Gospodarowania około tego; a chcieliśmy mieć więcey, tośmy Żydka pociągnęli, a on to oddarł z Chłopstwa; nie on, ale my sami darliśmy Chłopa, tylko Żydowskiemi pazurami. Niby narzekamy na Piiaństwo chłopskie, przyrownywaiąc ich z tych miar do bydlęcia, a my sami przez wszelkie sposoby utrzymuiemy między niemi ten bezrozumny nałóg; znać to dobrze Chłop choć prostak. Ja sam nie raz słyszałem chłopa dziwuiącego się temu, że go Pan odwodził od Piiaństwa, któremu chłop odpowiedział: wszakże to nie iest z szkodą Pańską, wszak ten grosz przez moie gardło powraca do kieszeni Pańskiey; iak żeby chciał mówić: chcesz tego, a niby mnie o to karcisz.

Tak iest, ieżeli chcemy Chłopstwo z piiaństwa wyprowadzić, to musiemy tę ofiarę z siebie uczynić, to iest rozbrat z kochanemi Żydkami Arędarzami, y Browarne na siebie wziąść. Chłopa naszego utrzymuie w Piiaństwie Żyd, y rozpacz: nie uciemiężać go, a Żyda Protektora odebrać mu, to upewniam, że wyidzie łatwo z tego nałogu, y zabierze ufność ku swemu Panu, od którey te dwie przyczyny oddalaią go teraz, chcieymy się tylko nad tym szczerze zastanowić, a uznamy.

W tymże Dziele Wm Pana czytałem Opis ucisku *Połocka*; nie można go czytać bez rozrzewnienia, maiąc w sobie cokolwiek ludzkości. Ale czy nienarodzi się takich przykładów bez końca? Zdaie się, że nowe zrzodło do tego się otworzyło. Pierwiey Miasta Krolewskie (mówię o Grodowych) z nadania mieli po iednemu Tyranie, to iest Starostę swego: ieżeli się trafił dobry, to Chwała Bogu, choć nic dobrego nie uczynił, to przynaymniey ani złego; a ieżeli zły, to o niczym bardziey nie

myślał całym ciągiem swych Rządów, tylko iak to powierzone sobie do obrony Miasto uciemiężyć, upodlić, zagrzebać go, y z iego Przywileiami, y choćby nie innym sposobem, to samym Prawowaniem się kilkunastoletnim potrafił to uskutecznić — Teraz maią po dwoch Tyranów z wyznaczenia: Starostę z Juryzdykcyą, y Emphiteutę; Tamten mówi, do mnie należy zarządzać Miastem, Ten mówi do mnie, bo ia płacę do Skarbu Rzeczypospolitey, poszukiwać powinienem moich zysków, spór ten nieroztrzygniony, zawieszony, y Bóg wie puki tak będzie, a tym czasem biedni ludzie, nie wiedzą na którą się stronę skłonić, iednego niechcą sobie narazić, drugiego boią się rozgniewać, są iakby w Matni, nie wiedząc czyiemi są. Cóż to z tego daley będzie? nie narodziż to więcey Połocków?

Winszuię tamtemu, że się przecież wydobyło z pod swego ucisku, y trafiło do sprawiedliwości. Nie każdemu się to podobno uda; drugie może przez samą prostotę y ubóstwo, będzie wolało uledz, a niżeli się na niepewność y zemstę puścić. A nie iepieyżeby to było, żeby ten spór był roztrzygniony? Rozrządzenie w tym pewne zabespieczone? żeby był Instygator obudzony? y droga Im do Niego okazana.

Ja te moie myśli podaię WmPanu, uczyń z niemi, iak się mu zdawać będzie. Niech Pan Bóg oświeca Wm Pana, y dodaie mu moey y sposobności, abyś mógł wmawiać iak naylepsze sentymenta y Czucia wspoł-Rodaków naszych. Ja szacunek winny dla niego nie tylko sam zachowam, ale y innym podawać go będę— Dan w *Karczewiu* na noclegu 9. Marca 1788. Roku.

II. *O Targach*

II.

O Targach i Handlu Kraiowym.

POnieważ w tym Miesiącu mało iest nadesłanych Raportów o Targach Kraiowych, przeto Tabella Targowa nie kładzie się na ten Miesiąc, ale tylko same Raporta te, co są nadesłane, wyszczegulniaią się, iak następuie.

— *Targ Miasta Warszawy* — Jaki był Dnia 30. Maia zaświadcza *Wiesiołowski* Jnstygator Taxowy Juryzdykcyi Marszałkowsk: Koronn:

			Złł:	*Gro*
Zyta pięknego	-	*Korzec*	12.	—
Pszenicy Ditto	-	Ditto	19.	—
Jęczmienia	- -	Ditto	12.	—
Owsa	- - -	Ditto	8.	—
Gryki	- - -	Ditto	12.	—
Grochu pięknego	-	Ditto	17.	—
Ditto, Cukrowego		Ditto	20.	—
Siemienia Konopnego		Ditto	12.	—
Mąki Zytney	-	Ditto	19.	—

			Złł:	Groſ:
Krup Jaglanych	-	Korzec	32.	—
Ditto Gryczanych drobn:		Ditto	36.	—
Ditto Ditto ordynaryi:		Ditto	24.	—
Ditto Jęczmienych drobn:		Ditto	19.	—
Ditto Ditto ordynaryin:		Ditto	18.	—
Ditto Perłowey	-	Ditto	44.	—
Masła - -	-	Faska	27.	—
Jay - -	-	Kopa	1.	15.
Indyków -	-	Para	8.	—
Gęsi - -	-	Ditto	3.	—
Kaczek -	-	Ditto	2.	15.
Kur - -	-	Ditto	2.	15.
Wołu dobrego	-	Sztuka	180.	—
Ditto podleyszego		Ditto	144.	—
Wieprza dobrego	-	Ditto	126.	—
Ditto podleyszego		Ditto	72.	—
Ciele dobre	-	Ditto	14.	—
Ditto podleysze	-	Ditto	10.	—
Skura surowa wołowa		Ditto	18.	—
Ditto Ditto podleysza		Ditto	14.	—
Ditto Ditto Cielęcia		Ditto	3.	—
Ditto Ditto Krowia		Ditto	11.	—
Soli Bochenki	-	Beczka	56.	20
Wódki Okowitki	-	Garniec	5.	15.
Wosku Zołtego	-	Kamień	70.	12.
Chmielu -	-	Ditto	10.	—
Konopi -	-	Ditto	7.	—

			Złł:	Groś
Włosów	- -	*Kamień*	22.	—
Kleiu	- - -	Ditto	12.	15.
Knotów ordynaryin: krutszych	- 60.	*Motków*	18.	—
Knotów ordynaryin: dłuższych	- 60.	*Motków*	22.	—

—*Taxa Chleba Zytnego w Warszawie od Dnia* 15. *Maia, do ostatniego tegoż Miesiąca ustanowiona Roku* 1788.

Z Mąki Pytlowey piękney.

		Fun:	Łot:
Bochenek za Gr: 12. ważyć ma		3.	16.

Z Mąki Targowey.

Bochenek za Gr: 12. ważyć ma		4	1.

Z Mąki Razowey.

Bochenek za Gr: 12. ważyć ma		4	21.

Pszennego Chleba dawnieysza utrzymuie się Taxa, która znayduie się w *Dzienniku Pierwszorocznym* na karcie Nro 327.

— *Taxa Chleba w Krakowie D. 10. Maia.*

			Gro:
Chleba Zytniego przedniego	*Funt*	$1\frac{1}{4}$	6.
Ditto Ditto szrzedniego	Ditto	1.	3.
Ditto Ditto razowego	Ditto	1	.$2\frac{1}{2}$.
Bułka Chleba Pszen: przed	od Łut:	4.	1.
Ditto Ditto Ditto sztzed:	Ditto	6.	1.

Czy w Warszawie? czy w Krakowie? proporcyonalnieysza iest Taxa Chleba do ceny Zboża? niech kalkuluie *Publicum*, a iakie znaydzie przyczyny tey nieproporcyonalności, niech raczy udzielić przez *Dziennik* powszechney wiadomości.

— Targ Miasta *Radzynia* w Ziemi Łukowskiey leżącego, że był w Miesiącu Maiu zaświadcza *Buczyński* Burmistrz tameczny.

		Złł:
Zyta - - - -	*Korzec*	12.
Pszenicy - - -	Ditto	16.
Jęczmienia - - -	Ditto	9.
Owsa - - -	Ditto	6.
Gryki - - -	Ditto	8.
Grochu pólnego - -	Ditto	12.
Prossa - - -	Ditto	24.

Jnne

Jnne wszystkie Wiktuały w dawniey-szey teraz zostaią tutay Cenie.

— Targ Miasta *Wilna*, iaki od 30. Aprila do 19. Maia, zaświadcza Kantór JP. *Przemienieckiego* Wóyta Wileńs:

			Złł:	Gro:
Zyta Osietnego	-	*Beczka*	64.	—
Ditto Syromłotnego		Ditto	56.	—
Pszenicy Ozimki	-	Ditto	90.	—
Ditto Letniey	-	Ditto	76.	—
Jęczmienia	- -	Ditto	50.	—
Gryki	- -	Ditto	40.	—
Owsa	- - -	Ditto	34.	—
Grochu	- -	Ditto	64.	—
Siemienia Lnianego		Ditto	64.	—
Ditto Konopnego		Ditto	36.	—
Krup Jęczmiennych		Ditto	76.	—
Ditto Gryczanych		Ditto	80.	—
Soli Hiszpańki	*Królewiec:*	Ditto	40.	—
Ditto Szarey	Ditto	Ditto	36.	—
Sledzi Gottembur:	Ditto	Ditto	40.	—
Smoły *Sledziowka*	-	Ditto	12.	—
Lnu czystego	-	*Kamień*	12.	—
Szczeciny	- -	Ditto	21.	10.
Chmielu szczypanego		Ditto	10.	—
Ditto młoconego		Ditto	5.	—

Ha-

		Złł:	Gro:
Hanyżu - -	*Kamień*	10.	—
Wosku - -	Ditto	72.	—
Łoiu topionego -	Ditto	18.	—
Ditto nietopionego	Ditto	14.	—
Oliwy zieloney -	*Funt*	1.	12.
Słoniny i Sadła -	Ditto	—	20.
Masła - - -	Ditto	—	24.
Miodu przaśnego	*Miara*	48.	—
Wódki Hanyszk: *Dubelto:*	*Garniec*	4.	24.
Ditto ordynar: Ditto	Ditto	3.	24.
Oleiu - - -	Ditto	6.	—
Zelaza od funtów. 40.	*Sztaba*	11.	—

—— Targ Miasta *Brześcia Litewskiego* — Ten sam iaki był w przeszłym Miesiącu *Dziennika* doniesiosiony.

—— Targ Miasta *Krakowa* —— Jaki był 27. Maia, zaświadcza Jmieniem Magistratu Krakowskiego, przy wyciśnęciu Pieczęci Mieyskiey —— *Jan Zeydler* Konsyliasz J. K. Mci, i Pisarz Prow: Miasta Krakowa przysięgły —— którego to Targu Specyfikacya iest następuiąca.

		Złł:	Gro:
Zyta - - -	Korzec	22	—
Pszenicy - -	Ditto	23.	15.
Jęczmienia - -	Ditto	17.	8.
Owsa - - -	Ditto	9.	—
Grochu - -	Ditto	23.	15.
Jagły - - -	Ditto	33.	15.
Anyżu - -	Ditto	52.	—
Siemienia Lnianego	Ditto	19.	17.
Ditto Konopnego	Ditto	9.	15.
Kaszy Tatarczaney drob:	Ditto	24.	16.
Ditto Ditto grub:	Ditto	23.	12.
Kaszy Jęczmien: drobn:	Ditto	22.	12.
Ditto Ditto grubey	Ditto	20.	24.
Gorzałki lepszey	Garniec	5.	10.
Ditto ordynaryiney	Ditto	3.	15.
Oleiu Makowego	Ditto	8.	—
Ditto Lnianego -	Ditto	6.	—
Ditto. Rzepak: -	Ditto	5.	15.
Łoiu topionego -	Kamień	20.	—
Ditto nietopionego	Ditto	15.	20.
Wosku żułtego -	Ditto	66.	—
Wełny lepszey -	Ditto	41.	—
Ditto podleyszey	Ditto	30.	—
Słoniny i Sadła -	Funt	—	24.
Saletry - -	Kamień	42.	—
Lnu - - -	Ditto	16.	15.
Konopi - -	Ditto	14.	13.

Ma-

		Złł:	Gro:
Masła - - -	Funt	—	18.
Miodu przaśnego -	Kamień	17.	—
Szczeciny - -	Ditto	36.	—
Soli - - 5.	Kamie:	10.	15.
Skura surowa wołowa	Sztuka	13.	—
Ditto Ditto krowia	Ditto	8.	—
Ditto Ditto iałow: .	Ditto	4.	—
Ditto Ditto Cielęca	Ditto	1.	6.
Mięsa z wołu dobr: pięk:	Funt	—	6.
Ditto Ditto podleyszego	Ditto	—	5.
Ditto wieprzowego	Ditto	—	8.
Cielęcina podług wartości kupuie się.			
Mąki Pszenney przedniey ważącey Kam: 1. Łot: 6.		5.	18.
Mąki srzedniey -	Ditto	4.	—
Ditto podleyszey -	Ditto	2.	—
Szczupaka, Okunia, i Sandacza (z) -	Funt	—	24.
Karpia - -	Ditto	—	12.
Lina i Karasia -	Ditto	—	10.

Swiec

(z) *W Warszawie zaś Taxa Ryb iest raz nazawsze ustanowiona, którey Specyfikacya co do słowa znayduie się w* Dzeinniku Tego-rocznym *na Kar:* 151.

		Złł:	Gro:
Swiec łoiowych pięknych na białych knotach	*Kamień*	22.	—
Mydła suchego -	Ditto	24.	—
Syra Kraiowego -	*Funt*	—	6.
Ditto Zuławskiego	Ditto	1.	—
Ditto Szwaycarskiego	Ditto	1.	6.
Kura dobra - -	*Sztuka*	1.	6.
Kapłun - -	Ditto	2.	—
Jndyk - - -	Ditto	8.	—
Gęś tuczona -	Ditto	4.	—
Kaczka - -	Ditto	1.	—
Woł dobry karmny	Ditto	162.	—
Ditto podłeyszy -	Ditto	90.	—
Krowa dobra -	Ditto	100.	—
Ditto podleysza -	Ditto	60.	—
Ciełe dobre -	Ditto	10.	—
Ditto podleysze -	Ditto	7.	—
Wieprz karmny -	Ditto	216.	—
Ditto szredni -	Ditto	108.	—
Ditto podleyszy -	Ditto	36.	—
Baran dobry -	Ditto	12.	—
Szynka dobra -	Ditto	12.	—
Ditto podleysza -	Ditto	7.	—

O Przy-

— *O Przyczynach teraźnieyszey drożyzny w Krakowie.*

TEnże JP. *Zeydler* donosi o przyczynie drożyzny w Krakowie na Zboże w te słowa: — „Cena Zboża nie „zmnieysza się, i owszem coraz bardziey „u nas w górę idzie, a to z tey naybar„dziey przyczyny, że wiele w Kordon Ce„sarski wykupuią, z okazyi Woyny, „iuż i Szpichlerze nie zadługo prawie wy„przątnione będą, a do nowego Zboża „ieszcze przeszło tygodni 8. czekać po„trzeba — Tym się tylo Obywatele cie„szą, że Urodzaie piękne, byle tylko Gra„dy im więcey nie szkodziły, iak iuż w ie„dnym mieyscu szkody wiele poczyniły."

Do tego Doniesienia JP. *Zeydlera*, można ieszcze przydać y to, że ta Drożyzna choćby i nowe Zboże nastało, trwać będzie póty, poki ta Woyna, a to z tey przyczyny, że w Galicyi i całym prawie Państwie Austryackim, dla tak wielkich Werbunków, że i samych Gospodarzy od Zon i Chat biorą, braknie iuż ludzi do wyrabiania Ziemi, a gdy te brakowanie, za powiększeniem Woyny, powiększy się ieszcze, spodziewać się trzeba w Austryackim Kordonie

donie Karystyi bliskiey Głodu, a u Nas wielkiey drożyzny, którą przewiduiąc niektórzy Obywatele, rostropnie sobie postępuią, że z poniżey Warszawy, nie wywożą do Pruss za bezcen, ale iedni w górę do Warszawy prowadzą, i na Spichrze z sypuią, mianowicie na Spichrzu Kompanii Kontraktowo—Składowey na Szulcu w Warszawie Nro 2951. która to Kompania, iak wiele czyni wygody i beśpieczeństwa składaiącym w niey Obywatelom swoie Produkta, zainformować się można, nie tylko z opisania Jey znayduiącego się w *Dzien: Drugo-rocz:* na Kar: 702. i tego-rocznym na Kar: 257. ale nawet od samychże tych Obywateli, którzy iuż doświadczaią i wygody, i beśpieczeństwa z Składu tey Kompanii, których Jmiona poźniey wyszczegulnione zostaną, dla dowodu tey prawdy, którą *Diennik* bezparcyalnie donosi o tey Kompanii—A drudzy z Warszawy w górę Wisły pod Zaglem zamyślaią prowadzić ku Kordonowi, iakoż spodziewać się trzeba, że i więcey rzuci się do tego sposobu, zwłaszcza, że na Wiśle nie ma znacznych zawad do płynienia w górę — A może ta Drożyzna Krakowska, i całego Kordonu Austryackiego, przyuczy naszych Obywatelów, do łatwości spławiania Statków

swo-

swoich przeciw wodzie, bez męczenia Ludzi ciągnieniem onych, ale mocą Żagli w czasie wiatru, a w czasie ciszy, mocą Machin iuż doświadczaiących się na Dunaiu, o czym *Dziennik* drugo-roczny na Kar: 379. wspomina, i o czym puźniey w *Dzienniku*, innych Kraiów sposoby przekonywać będą, do podobnegoż y u nas naśladowania.

Osada Ludzi na Roli należy do tego Artykułu, więc *Dziennik* wiedząc o pewney liczbie Dusz potrzebuiących mieysca do osiądzenia, czyni Doniesienie następuiące.

— *Doniesienie o znaydowaniu się* 50. *Głów Ludzi potrzebuiących Roli do osiądzenia.*

Kilkunastu Gospodarzy z Zonami Dziećmi zaymuiących Dusz do 50. uchodzących z pod pewnego ucisku, szukaią mieysca Roli do osiądzenia u iakiego litościwego Pana, ktoby więc miał mieysce do osadzenia tego biednego ludu, niech się zgłosi do *Dziennika Handlowego*, a dowie się o tych Ludziach — Ale wcześnie *Dziennik* ostrzega, że nie pierwey powie o ich znaydowaniu się, aż się w przody dowie isto-

istotnie o Żądaiącego rządzeniu się z Poddanemi swemi, czy ludzkie? czy Sumnienne? bo iak skoroby wiedział *Dziennik*, że iest Tyrańskie, tedy przez Sumnienie nie będzie mógł ich mieysca wyiawić, boby z iednego Tyrańs̨twa wyszedłszy, pod drugie a może gorsze dostałoby się —— A że wie iuż *Dziennik* o znaczney liczbie tak Tyranów iako i pełnych Ludzkości Panów nad Poddanemi swemi, tedy potrafi wybor uczynić w zgłaszaiących się Panach dla tego Poddaństwa.

III.

O Targach i Handlu Zagranicznym.

POd tym Artykułem kładzie się nie tylko wiadomość samych Targów i Handlu Zagranicznego, ale i Urządzeń tak Kraiowych, iako i Zagranicznych do tegoż Handlu zmierzaiących, t. n. p. iak następuie.

—— Urzą-

— *Urzędzenie Kommissyi Skar: Kor: względem Cła na Wino Francuzkie Bordeaur zwane.*

„ Ponieważ Wina Francuzskie Czerwo„ ne generalnym terminem *Bordeaur* „ zwane, w gatunku swoim od ordynaryi„ nych Win Francuzkich lepsze, w Taryf„ fie do ściany Pruskiey służącey, nie ma„ ią co do Cła wyrażonego oznaczenia, a „ ztąd przy Expedycyach między Kupcami „ i Officyalistami Skarbowemi zachodzą do ia„ kiego one gatunku stósować, Spory, prze„ to Kommissya załatwiaiąc tę Arbitralność, „ dysponuie Komorze Nieszawa, ażeby „ wszelkie Wina Francuzkie *Bordeaur* zwane, „ odtąd co do Cła expedyowała w ten „ Sposob:

„ Od Kwarty - - Gr: Miedz: 4.

„ Czyli od Oxeftu 60. Gar: trzyma„ iącego - - - Złł: Pol: 32.

„ Wina zaś Burguńskie, czyli Szampań„ skie, iako maią w Taryffie swoie ozna„ czenia, aby stósownie do Taryffy były „ expedyowane zaleca—Dnia 15. Marca w „ Protokule Ekomicznym zapisała takowe „ urządzenie Kommis: Rzepltey Skar: Kor:

———

— Re-

— *Rezolucya Kommi: Skar: Koron: względem formowania Bilansów Prowincyonalnych, i Generalnego, co Kwartał, tak z Ewekty, iako i Jnwekty.*

KOmmissya Rzepltey Skar: Kor: Chcąc „ „ mieć wiadomy Stan Handlu Kra„ iowego z obcemi Narodami prowadzon„ go, i mieć zawsze dokładny Bilans tak „ Exportacyi z Kraiu Produktów i Towa„ rów Kraiowych, iako też Jmportacyi Pro„ duktów i Towarów obcych, Kommissya „ mieć mieć chce i stanowi, aby Produkta „ przez Pisarzów wyciągane na dwie ręce „ odtąd były czynione, iedne aby na końcu „ Regestrów Celnych czynioney Expedycyi „ właściwych przez każdą Komorę wypisane „ były, drugie na końcu Raptularzów w „ Prowincyi każdey po Ultimie zostaiących „ — Z takowego w Raptularzach Produ„ któw wypisania UUr: Kontraregestranci „ Prowincyonalni respectivè swych Prowin„ cyi po każdey odbytey Ultymie Bilans „ Kwartalney Exportacyi i Jnportacyi di„ stinctim wyciągać będą, odtąd obowiąza„ ni, i tenże Kommissyi w czasach Ulti„ mom Skarbowym przepisanych, z Kwarta„ łu przeszłego podpisem swoim, zaczyna-

„ iąc

„ iąc wyciąganie ttkowego Prowincyonalne„ go Bilansu od Kwartału Januaryuszowe„ go Roku następuiącego 1788. — Z ta„ kowych Prowincyonalnych Bilansów Kon„ tra-Regencya Generalna równie co Kwar„ tał Bilans Generalny uformować, i Kom„ missyi swoiey okazać powina będzie, i „ aby po Prowincyach Bilanse Prowincyo„ nalne były iedną formą robione, Schem„ mata do takowych Bilansów ułożyć, i po „ Prowincyach dla formy rozesłać Ur: Wi„ chlińskiemu Kontra-Regestrantowi Gene„ ralnemu zleca — Chcąc zaś tę czynność „ pracowitą dokładniey i regularniey mieć „ dopełnioną; wyciąganie dotąd wielości „ Expedycyi iednego rodzaiu Towarów, i „ wypisywanie Cła od tegoż Towaru wy„ noszącego znosi, mieć chcąc, żeby ty„ lo po Komorach alfabetice nazwiska To„ warów i wielość ich z dystynkcyą Gatun„ ku, od którey, lub do którey Sciany „ idzie, i na iaki Procent opłacany, wy„ pisane były.

„ Działo się na Kom: Rzepltey Skar: „ Koron: Dnia 3. Miesiąca Listopada Roku „ 1787.

„ Z Protokułu Ekonomicznego teyże „ Kommissyi wypisano, i wydano — *Jan*

„ *Osta-*

„ *Ostaszewski* Chorąży Prasnyski, Regent
„ Kommis: Skar: Kron: — *Fr: Andrychie-*
„ *wicz* Sekr: Kom. Skar: Koron.

— *Urządzenie Kommis: Skar: Koron: względem Cła od Skur Baranich Anatolskich.*

„ DNia 2. Kwietnia 1788. Kommissya
„ Skar: Koron: Cło od Skur Ba-
„ ranich Anatolskich ustanowiła, i od tych
„ w gatunku lepszym po Złł: Pol: 4. —
„ Zaś w gatunku podleyszym, po Złł: Pol:
„ 2. i Gr: 20. na Cło Jnwektowe po Ko-
„ morach Prowincyi Ruskiey i Ukraińskiey,
„ wybierać dysponowała.

Jnne zaś Urządzenia Kraiowe, iako i Zagraniczne względem Handlu naszego Zagranicznego, dla szczupłości mieysca teraz nie kładą się, ale w następuiących Miesiącach położone zostaną, a tym czasem kładzie się wiadomość Handlu Polskiego, i innych Kraiów z Elblągiem.

— *Specyfikacya weszłych do Elbląga Towarów i Produktów, po większey części z Polski, Rzeką i Lądem w R. przeszłym* 1787.

Potażu	- -	*Szyffunt:*	18 819.
Ditto niebieskiego		Ditto	1,175.
Kaszy Polskiey	-	*Łaszt:*	65.
Zboża Polskiego, iako to:			
Pszenicy	- -	Ditto	7,277.
Zyta	- . -	Ditto	8,984.
Grochu	- -	Ditto	10.
Jęczmienia	- -	Ditto	274.
Owsa	- - -	Ditto	20.
Płutna Polskiego	-	*Kop*	4,967.
Łoiu	- - -	*Kamie:*	2,059.
Wełny Polskiey	-	Ditto	13,164.

Z innych Kraiów weszłe Towary do Elbląga, iako Handlu Polskiego nie interesuią, nie specyfikuią się, ale na to mieysce kładzie się Specyfikacya, wiele z Elbląga do Polski wyszło Towarów i Produktów, aby można choć idealny Bilans uczynić Handlu Polskiego z Elblągiem.

— *Specyfikacya wyszłych Towarów i Produktów z Elbląga do Polski w R.* 1787.

Potażu	- -	*Szyffont:*	29.

Ha-

Hałunu Zagranicznego	*Cetnar:*	144.
Piwa Angielskiego	*Beczek*	909.
Wódki Franc: i Rumu	*Oxeft:*	445.
Kawy - - -	*Funt:*	100,828.
Cukru Zagranicznego	Ditto	236,147.
Syropu - -	Ditto	51,796.
Lnu - - -	*Kam:*	62.
Mąki Kraiow: -	Ditto	49.
Przędzy - -	*Kop*	559.
Sledzi - - -	*Becz:*	18,934.
Tabaki - - -	*Cetn:*	$519\frac{1}{2}$.
Wina Franc: i Muszkateli	*Oxeft:*	$4,899\frac{1}{2}$.
Ditto Szamp: i Burgoń:	*Butel:*	9,500.

Z tych 2. Specyfikacyi niech kto kalkuluie, czy Handel Polski z Elblągiem iest dla nas pożyteczny? czy szkodliwy? —— Obaczmysz teraz z następuiącey ieszcze Specyfikacyi, iakie Kraie Produkta Polskie zwykły bierać.

— Specyfikacya Produktów powiększey części Polskich, wysłych z Elbląga w różne Kraie w Roku Przeszłym 1787.

Potażu.

Do Anglii i Holandyi	*Szyffunt:*	8,559.
Do Portug: Hiszp: i Fran:	Ditto	8,003.

Do Danii i Szwecyi	*Szyffunt:*	15.
Do Hamb: Lübek: -	Ditto	92.
Do Gdańska - -	Ditto	814.
Do Wewnętrz: Prow: Pru:	Ditto	356.
Jn Summa	Ditto	17,849.

Potażu Niebieskiego.

Do Aanglii i Holandyi	Ditto	652.
Do Port: Hiszp: Franc:	Ditto	47.
Jn Summa	Ditto	699.

Potażu Weydaszu.

Do Aglii i Holandyi	Ditto	119.
Do Port: Hiszp: Franz:	Ditto	110.
Do Danii i Szwecyi	Ditto	2.
Jn Summa	Ditto	231.

Szczeciny.

Do Anglii i Holandyi	*Kamie:*	41.
Do Hamb: Lübek:	Ditto	117.
Do Gdańska - -	Ditto	28.
Do Wewnętrz: Prow: Prus:	Ditto	9.
Jn Summa	Ditto	195.

Piur.

Do Anglii i Holandyi	Ditto	1,085.
Do Port: Hiszp: Franc:	Ditto	98.
Do Danii i Szwecyi	Ditto	13.

Do

Do Hamb: Lübek -	*Kam:*	66.
Do Gdańska - -	Ditto	238.
Jn Summa	Ditto	1,499.
Lnu.		
Do Anglii i Holandii	Ditto	38,472.
Do Portug: Hiszp: Franc:	Ditto	3,466.
Do Danii i Szwecyi	Ditto	14,182.
Do Hamb: Lübek: -	Ditto	120.
Do Gdańska - -	Ditto	246.
Do Wewnętr: Prow: Prus:	Ditto	177.
Jn Summa	Ditto	56,663.
Zboże Pruskie i Polskie.		
Pszenicy.		
Do Anglii i Holandyi	*Łaszt:*	4,392.
Do Portug: Hiszp: Franc:	Ditto	100½.
Do Danii i Szwecyi	Ditto	1,906.
Do Hamb: Lübek: -	Ditto	690½.
Do Wewnętrz: Prow: Prus:	Ditto	173.
Jn Summa	Ditto	7,262.
Zyta.		
Do Anglii i Holandyi	Ditto	553.
Do Danii i Szwecyi	Ditto	8,581.
Do Moskwy - -	Ditto	965.
Do Hambur: Lübek-	Ditto	352.
Do Gdańska -	Ditto	75.

Do

Do Wewnętrz: Prow: Prus: *Łasz:*			484.
	Jn Summa	Ditto	11,010.
Grochu.			
Do Anglii i Holandyi		Ditto	10.
Do Danii i Szwecyi		Ditto	117.
Do Hambur: Lübek:		Ditto	6.
Do Gdańska -		Ditto	1.
	Jn Summa	Ditto	134.
Jęczmienia.			
Do Danii i Szwecyi		Ditto	1,423.
Do wewnętrz: Prow: Prus:		Ditto	63.
	Jn Summa	Ditto	1,486.
Słodu.			
Do Danii i Szwecyi		Ditto	120.
Do Hamb: Lübek:		Ditto	4.
	Jn Summa	Ditto	124.
Owsa.			
Do Danii i Szwecyi		Ditto	43.
Do Moskwy -		Ditto	100.
Do Gdańska - -		Ditto	49.
	Jn Summa	Ditto	192.
Płótna Polskiego i Prusk:			
Do Anglii i Holandyi		*Kop*	18,554.

Do

Do Portug: Hiszp: Franc:	*Kop*	219.
Do Hanb: Lübek - .	Ditto	969.
Do Gdańska - -	Ditto	2,891.
Do wewnętrz: Prow: Prus:	Ditto	292.
Jn Summa	Ditto	22,925.

Mąki Pruski.

Do Anglii i Holandyi	*Kamie:*	115.
Do Gdańska - -	Ditto	680.
Do wewnętrz: Prow: Prusk:	Ditto	364.
Jn Summa	Ditto	1,159.

Drzewa Sztelmaskiego.

Do Anglii i Holandyi	*Kop*	42.
Do Portug: Hiszp: Franc:	Ditto	4.
Do Gdańska - -	Ditto	3.
Jn Summa	Ditto	49.

Drzewa Tarcicow:

Do Anglii i Holandyi	Ditto	1,060.
Do Portug: Hiszp: Franc:	Ditto	2.
Jn Summa	Ditto	1,062.

Drzewa Krokwiow:

Do Anglii i Holandyi	Ditto	436.
Do Portug: Hiszp: Franc:	Ditto	72.
Jn Summa	Ditto	508.

Wo-

Wosku.

Do Anglii i Holandyi	*Kamie:*	467.
Do Hambur: Lübek:	Ditto	191.
Jn Summa	Ditto	658.

Tabaki.

Do Polski - -	*Cetna:*	519½.

Wełny Polskiey.

Do Anglii i Holandyi	*Kamie:*	3,790.
Do Portug: Hiszp: Franc:	Ditto	163.
Do Danii i Szwecyi	Ditto	5,665.
Do Hambur: Lübek:	Ditto	184.
Do Gdańska - -	Ditto	106.
Do wewnętrz: Prow: Prus:	Ditto	907.
Jn Summa	Ditto	10,815.

—— *Specyfikacya weszłych i wyszłych Okrętów i Statków Polskich w Elblągu w Roku przeszłym* 1787.

	Weszło.	*Wyszło.*
Okrętow -	280.	282.
Pół-Okrętow -	163.	163.
Statków Polskich	904.	653.

Wszyst-

Wszystkie te Specyfikacye są wyięte z Drukowaney Tabelli Elbląskiey w Roku 1787. — Z tych Specyfikacyi mogą Patryoci formować różne kalkulacye i Spekulacye na dobro Kraiu, i one potym udzielać przez *Dziennik* Kraiowi — Jeśli Czytelnik postrzeże w tych Specyfikacyach, że niektórych Artykułów więcey wyszło iak weszło, lub *è contra* w tym Roku, niech nie sądzi to bydź omyłką, bo mógło co przydać się do wyiścia z Zapasow dawnieyszych, które, że były w Elblągu, nauczyć się można z Specyfikacyi takichże, znayduiących się w *Dzienniku* pierwszo-rocznym 1786. na Kar: 288. i drugo-rocznym na Kar: 179. — Z tych Specyfikacyi można wziąść miarę iaki Polska ma Handel tylo z Elblągiem, ale iaki ma z Gdańskiem i Chersonem, o tym tylo wiedzą sami Polscy Konsulowie, dla iakich zaś przyczyn tey tak potrzebney wiadomości Kraiowi swemu, od którego są płatni niechcą obiawiać, lepiey to im samym iest wiadomo — A gdy od Konsulów nie ma takiey wiadomości, nie może *Publicum Dziennika* winować o niedostatek onych, bo dość *Dziennik* zdaie się czyni, gdy przypomina tak często o potrzebie onych, i oświadcza chętnie wolne mieysce w swym

Dzie-

Dziele ofiarowanym na wszelkie naypożytecznieysze wiadomości dla Kraiu.

Z *Królewca* zaś, *Memla*, *Lipawy*, *Rygi*, iaki mamy Handel, wiedzieć o tym ieszcze trudniey, gdy tam nie mamy żadnych, ani czynnych, ani nie czynnych Konsulów — Wszelako *Dziennik* starać się będzie o zasiągnienie iakieykolwiek wiadomości, i iak tylko co względem tego uzyszcze, tak zaraz pośpieszy z doniesieniem Publiczności. — A teraz przystępuie do uczynienia wiadomości o Cenie teraźnieyszey Produktów i Towarów niektórych w Elblęgu i Królewcu.

— *Targ na Produkta i Towary niektóre w Elblągu Roku teraźnieyszego* 1788. *Maia* 5.

		Złł:	*d. m.*
Potaż Kotłowy Węgier:	*Szyff:*	85.	90.
Ditto Korytowy	Ditto	75.	80.
Ditto Ordynaryiny	Ditto	42.	—
Ditto Weydasz -	*Becz:*	24.	32.
Zelaza Szwedzkiego	*Szyff:*	36.	40.
Stokwiszu -	Ditto	65	70.
Pszenicy mocno pstrey	*Łasz:*	285.	290.

Psze-

		Złł:	d. m.
Pszenicy miey pstrey	*Łaszt:*	260.	270.
Ditto czerwoney	Ditto	250.	258.
Zyta - -	Ditto	200.	210.
Jęczmienia -	Ditto	120.	130.
Owsa - -	Ditto	85.	90.
Grochu białego -	Ditto	230.	240.
Mydła zielonego	Ditto	175.	—
Ołowiu w Swiniach	*Cetna:*	30.	31.
Bleywasu - -	Ditto	27.	—
Cyny Angielskiey	Ditto	95.	100.
Wudki Francuzkiey	*Ankar:*	4.	—
Rumu czyli Haraku	Ditto	6.	6½.
Lnu Kraiow: od F. 33.	*Kam:*	9½.	10.
Ditto Lipsztackiego	Ditto	8½.	—
Oleiu Konopnego	Ditto	8¼.	—
Mydła białego -	Ditto	10.	—
Wosku - -	Ditto	41.	42.
Wełny iednego strzyżenia - -	Ditto	22½.	—
Kminku od F. 22.	*Kom:*	7.	—
Oliwy zielony w naczyniach - -	Ditto	12.	—
Ditto Zółtey -	Ditto	13.	—
Ditto białey -	Ditto	15½.	16.
Pieprzu - -	Ditto	25.	—
Sledzi - -	*Becz:*	10.	12.

Przę-

		Złł:	d. m.
Przędzy 45. Calów	*Bunt*	$7\frac{1}{3}$.	$7\frac{2}{3}$.

Datt z Elbląga 5. Maia 1788. — G. J. *Ulmann* Mächler.

— *Targi na Produkta w Królewcu w ostatkach Maia* 1788.

		Złł:	Prusk:
Zyta - -	*Łaszt*	180.	230.
Pszenicy Ozimey	Ditto	200.	240.
Pięki Litewki	*Kam:*	6.	$6\frac{1}{2}$.
Ditto Ruskiey -	Ditto	7.	8.
Len do Gatunku	Ditto	7.	16.
Siemienia Lnian:	*Łasztunka*	12.	15.
Ditto Konopnego	Dittó	9	10.

Takową wiadomość Targów podał pewny Obywatel Litewski, na iaką sam przedawał.

— *Specyfikacya Ceny Soli w Królewcu* 1788. *w ostatkach Maia.*

		Zł: Pr.	Gro:
Soli Cagliar: -	*Beczka*	12.	3.

So-

		Złł: Pr.	Gro:
Soli Lesabon: -	Becz:	11.	18.
Ditto Cadi: - -	Ditto	10.	18.
Ditto Francu: -	Ditto	10.	3.
Ditto Lewerpol -	Ditto	9.	18.

Po tey samey Cenie, że była Sol w Królewcu i w Roku przeszłym; zaświadcza tenże sam Obywatel Litewski, który także brał kilkaset Beczek Soli, po teyże samey Cenie w Maiu R. teraźnieyszego.

Jeżeli w Królewcu Cena tegoroczna Soli nie iest odmienna od przeszłoroczney, więc znać, że Kontrakt Kompanii Morskiey Pruskiey z Dyrekcyą Solną Cesarską, zawarty w Roku teraźnieyszym a specyfikowany w *Dzienniku tegorocznym* na kar: 381. nie zaiął Handlu Soli z Królewca, zaczym czy nie możnaby kosztem Skarbu lub iakiey Kompanii zakupić znaczną Partyą Soli w Królewcu, i sprowadzić do Narwy, a z Narwy do Wisły, dla uczynienia przynaymniey dywersyi w podwyższaniu tak częstym i arbitralnym Soli zaiętey Kontraktem pomienionym, iak widziec to można z Ceny Soli w samey Warszawie, doniesioney iuż w *Dzien-*

niku

niku na Kar: 402. (*a*) Tomiku poprzedzaiącego, i iak daleko po tey namienioney Cenie poszła ieszcze w górę Sol, o tym będzie w następuiącym Tomiku.

—— *Specyfikacya wielości wyszłego Zboża od początku Wiosny do Maia, Statkami do Elbląga i Gdańska w Roku* 1788.

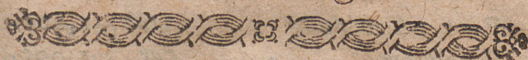
Do Pala Warszawskiego biorąc Wisłą, wyszło

Zyta	- - -	*Korcy*	3,246.
Pszenicy	- - -	Ditto	17,661.
Od Pala Warszawskiego aż poniżey Wisłą wyszło			
Zyta	- - -	Ditto	4,392.
Pszenicy	- - -	Ditto	3,107.

Takowa Specyfikacya iest Autentyczna, bo wyięta z Kontra-Regencyi Generalney Skaubu Kor:

IV.

(*a*) *Ostrzega się Czytelnika, że Numer karty iest omylony w przeszłym Tomiku, chociaż się odsyła do Karty* 402. *czytać iednak trzeba* 302.

IV.

O Fabrykach Kraiowych.

— *Zapytanie któregoś Obywatela Lit: ieśli może dostać w Fabrykach Kraiowych na* 1000. *Ludzi Broni y Prochu.*

PRzy coraz pomnażaiącym Patryotyzmie do Obrony Kraiu naszego, chciałbym i ia do liczby tych gorliwych Obywateli przypisać się, dostawieniem Broni i Prochu na 1000. Ludzi tego Woiewodztwa, które naypierwey uchwali Milicyą Woiewodzką, aże tak znaczney Partyi Broni i Prochu z Zagranicy dostać będzie przy trudno (iak sam *Dziennik* o tym ostrzega w Dziele swym Roku przeszłego na Karc: 361.) zaczym potrzeba wypada wcześnie tego Artyłu po Fabrykach Kraiowych szukać, o których, że WMPan w *Dzienniku swoim* namieniasz, umyśliłem zapytać się go, ieśli niewiesz gdzie w Kraiu takich Fabryk, w którychbym dostać mógł;

1. Fint

1. Flint i Karabinów		*Sztuk*	1,000.
2. Pistoletów	-	*Par*	1,000.
3. Ładownic	-	*Sztuk*	1,000.
4. Harmat -	-	Ditto	12.
5. Prochu	-	*Kam:*	1,000.
6. Ołowiu	-	*Cetn:*	1,000.

Jeślibym tyle Gatunków w Kraiowych Fabrykach dostać mógł, proszę uwiadomić, w których? po iakiey Cenie? i iak prędko mógłyby dostawić takową partyą —— Czekam na te me zapytanie, iak nayprędzey Rezolucyi —— Dat 15. Kwietnia, z *Prowincyi Litewskiey.*

—— Odpowiedź Dziennika na takowe zapytanie.

D*Ziennik Handlowy* co tylko miał wiadomości o wszelkich Kraiowych Fabrykach, umieścił wszystkie w swym Dziele, powtarzać zaś one w odpowiedzi takowego Zapytania, byłoby to próżno mieysce zaymować innym nowym w tey mierze Doniesieniom, ale odsyła się Zapytuiący do samego Dzieła *Dziennika* przeszłorocznego Kart: 423. gdzie znaydzie autentyczną wiadomość o Fabryce Broni w *Końskich*, z któ-

rey

łey to wiadomości, 4. tylko wiersze tu powtarza się:

„Zołnierz na swego obronę Kraiu

„Ztąd iuż dostawać Broń woli, &c.

„Jak sławy poprzem z zwiększeniem siły;

„Broni te Kuźnie dostarczą, &c.

Z wyrazu tych Wierszy możesz się WMPan nauczyć, że w *Końskich* znayduią się takie Fabryki, z których Kraiowy Zołnierz bierze iuż Broń; i że one mogą dostarczyć Kraiowey Potrzebie Broni, do tey więc Fabryki trzeba się udać z tak Patryotyznym Zapytaniem, a spodziewać się trzeba, że Fundatorowie iey, iako zawsze Patryotyzmem tchnący dla Kraiu, odpowiedź dadzą do zapytania stosowną, o którey udział przez *Diennik* Kraiowi Powszechność doprasza się, ażeby wcześnie wiedzieć mogła; czy Kray może się zabespieczyć na Fabryce Końskiey, że ona może w czasie Potrzeby nagłey dostarczyć Broni, bo ieżeliby nie mogła, tedy możnaby o innych pomyślić.

Dla tego *Dziennik Handlowy* podał ninieysze Zapytanie do publiczney wiadomości, ażeby mógł któ inny lepiey wiedzący o takowych Fabrykach, uwiadomić tego gorliwego Obywatela —— A tym czasem *Dzien-*

nik przypomina, że się w nim znayduie w Roku pierwszym wychodzenia swego na Kar: 40. o Fabryce Broni w *Pomykowie*, z dołączoną razem Specyfikacyą Ceny teyże Broni.

— Zapytanie pewnego Fabrykanta względem Węgli Kamiennych, ieśli nie ma kto do przedania.

PEwny Obywatel bawiący się pożyteczną Fabryką w Kraiu, potrzebuie do niey Kamiennych Węgli, których własność taką nadmienia — Węgle Kamienne ordynaryinie wedle swey Natury znayduią się nie daleko Rudy Żelazney, są one czarne tłukąc zaś są łyszczące się, rozpalaiąc na ogniu maią swąd siarczysty, a kropiąc one na ogniu lepiey grzeią, nie tylo same Kamienie tych Węgli, ale i ten proch, który się od tłuczenia zrobi, iest tak dobry, iak same Kamienie — Ktoby takie Węgle gdzie w Kraiu wynalazł, a chciał przedawać, proszony iest do *Dziennika Handlowego* oznaymić.

— Za-

— *Zaświadczenie o zdatności do Pozłoty Miedzi Polskiey.*

NIżey podpisany zeznaię, iako probowałem tuteyszą Kraiową Miedź Polską, i spostrzegłem, że ona do Pozłoty tak iest dobra, iak wszelka Miedź Zagraniczna, owszem i lepsza; na co się własną Ręką podpisuię — Datt w Warszawie 5. Stycznia 1788. *Tobiasz Hoffstad.*

— *Różne Poiazdy Fabryki Warszawskiey są do przedania.*

ROżne nowe Poiazdy Fabryki Warszawskiey, iako to: Karyty podwóyne, Kocze, i Karyolki teraznieyszego Fasonu, znayduią się do przedania na Krakowskim Przedmieściu, niedaleko S. Krzyża w Pałacu Ossolińskich Numero 411. — Referencya do tamecznego Murgrabiego.

Specyfikacya Ceny Drzewa i Materyałów na Opał i Budowlę w Krakowie D. 10. Maia.

		Złł:	Gro.
Drzewa Jodłowego małey miary - -	*Tafla* (*b*)	36.	—
Ditto srzedniey miary	Ditto	54.	—
Ditto wielkiey miary	Ditto	72.	—
Ditto Jzdebney miary	Ditto	80.	—
Ditto Burtniczey miary	Ditto	108.	—
Drzewa Sosnowego 3.	*Tafle*	126.	—
Ditto podleyszego	Ditto	72.	—
Drew Bukowych długich	*Sąga*	12.	—
Ditto Ditto krutszych	Ditto	9.	—
Ditto Sosnowych Ditto	Ditto	7.	15.
Ditto Jodłowych Ditto	Ditto	6.	15.
Drzewa sosnowego na 4. Cale grubego długości Łokci 9. -	*Forszta*	4.	—
Ditto Ditto grubsze a długości Łok: 15.	Ditto	8.	—
Deski Jodłowe Łok: 9.	*Sztu:*	1.	3.
Ditto Sosnowe Ditto	Ditto	1.	6.
Ditto Jodłowe Goralskie Targowki a Łok: 7.	Ditto	—	20.

De-

(*b*) *Każda Tafla ma w sobie* 10. *Drzewa długości a Łokci* 20.

		Złł:	Gro:
Deski Jodłowe podwóyne	*Sztuka*	1.	10.
Gontów Góralsk: Zywieck:	*Kopa*	1.	10.
Ditto podleyszych z Kord:	Ditto	—	20.
Ditto Kraiowe lepsze	Ditto	—	24.
Krokwia z lasów Kraiow:	*Sztuka*	1.	6.
Łat dobrych -	*Kopa*	16.	—
Ditto srzednich -	Ditto	12.	—
Rynna dobra Sosnowa a Łokci 36. -	*Sztuka*	36.	—
Ditto podleysza Sosnowa Łokci 30. -	Ditto	26.	—
Ditto Ditto Ditto Ditto 25.	Ditto	10.	—
Cegły dobrey pułtoraczney - 100.	*Sztuk*	28.	—
Ditto poiedyńczey Ditto	Ditto	22.	—
Dachowki Karpias: Ditto	Ditto	54.	—
Wapna gaszonego	*Skrzynia*	7.	—
Ditto niegaszonego	Ditto	12.	—
Ditto gnoionego -	Ditto	18.	—
Gipsu z Kordonu	*Cwierć*	—	18.
Kamienia wielkiego Orela zwanego 1000.	Ditto	18.	—
Goździ gontowych Kraiowey Fabryki Kop 10. maiący -	*Snopek*	2.	12.
Ditto mnieyszych -	Ditto	2.	6.
Ditto podleyszych -	Ditto	2.	—

		Złł:	Gro:
Bretnali groszowych	Kopa	2.	—
Ditto pułgroszowych	Ditto	1.	6.
Ditto Szelążnych -	Dito	—	24.
Gozdzie zwane Głowacze	Ditto	2.	12.
Zelaza dobrego Kraiowego z Fabryk Końskiey Samsonow: Siewier: Sztabikowego -	Cetnar	30.	—
Ditto Ankrowego cięnk:	Ditto	34.	—
Ditto Ordynaryi: Krai:	Ditto	26.	—
Blachy Płużne, Radlice, i do Pieców -	Ditto	60.	—

Wiadomość takich Specyfikacyi iak iest pożyteczna, tak zdaie się potrzebną byłaby we wszystkich Miastach, mianowicie głownieyszych, n. p. *Warszawy*, będącey iednym z naywiększych Miast w Kraiu, a zatym naywięcey maiącey Konsumpcyi różnych Materyałów i Produktów Kraiowych, a gdy naywięcey ma Konsumpcyi, naywiększy powinnaby mieć i porządek w tey mierze, a przynaymniey podobny Krakowowi.

— *Wzór*

— *Wzór nowey Sztuki Muzyczney w Fabryce Warszawskiey odlewaney.*

W *Dzienniku* Przeszłorocznym na kar: 503. iuż było doniesienie o Fabryce Warszawskiey Not Muzycznych z obszernym opisaniem tego to tak pięknego i pierwszego w Kraiu Polskim Fabrykanta, z probką tamże umieszczoną Wzoru Nut Choralnych i Muzycznych — Gdyby zaś *Publicum* nie sądziło, że prócz tych Sztuk Muzycznych ten Fabrykant nie umie odrzynać i odlewać, umyślił *Dziennik* inney i wcale ieszcze nowey Sztuki Muzyczney przez niegoż oderznięty i odlaney, położyć w tym mieyscu, iak następuie — a gdyby *Publicum* bardziey się ieszcze przekonało o zdatności tego Fabrykanta, a co nayważniejsza, że rodowitego Polaka, tedy on nie tylo te dwa Wzory, ale inne iakiekolwiek bądź od nayprzednieyszych Muzykow wykomponowane Sztuki wyrzynać i odlewać potrafi oświadcza, które kładzione będą kosztem *Dziennika* w poźnieyszych Miesiącach, iakie tylo przez niegoż będą Sztuki wyrobione. — Fabrykant ten nazywa się Piotr Zawadzki Gisser, mieszka na Ulicy Bonifraterskiey w Pałacu Szymanowskich Nro 2,162.

V.

V.

O Transporcie Spławnym.

— *Nowe wiadomości o Spławności Kanału Muchawieckiego.*

ZDatność do Spławu tego Kanału, nayłepiey okazać się może z doświadczenia, doświadczenie zaś iakie było na tym Kanale, wyczytać można w *Dzienniku Handlowym* drugorocznym 1787. na karcie 193. 433. i 582. — w Roku zaś teraźnieyszym iaka Spławność była, przeświadczy Specyfikacya Łyżew przeszłych tey Wiosny tymże Kanałem.

1. *JP. Woyno* przedał Łyżew 7. Liwerantom Moskiewskim, biorąc za każdą nowę po Czer: Złł: 110. a za starę po 50. bez żadnych Rekwizytów, z obowiązkiem dostawienia tych wszystkich Łyżew czy to próżnych, czy to wpół ładownych, z Kobrynia aż za Pińsk o mil 3.

2. *JP. Matuszewiczowa* Stolnikowa Brzeska Lit: przedała Łyżew 2. w samym Brześciu tymże Liwerantom za Czer: Złł: 150. bez przystawienia, na których kupowane po drodze Zboże i Legominy ładowali i prowadzili samiż Liweranci do swych Magazynów niżey Pińska leżących.

3. *JP. Jagmin* Vice Administrator Ekonomii Brzeskiey przedał z Dzierżaw swych kilka Łyżew, i kilkaset Beczek Zyta z kondycyą dostawienia, zapewna, na tychże samych Łyżwach z Brześcia do Kobrynia tymże Liwerantom.

4. *JP. Rayski* Pułkownik przedał Łyżew 6. z dostawieniem z Bulkowa nad Muchawcem leżącego do Pińska.

Ja Summa ci Liweranci z kompanii Himszeia Zyda Bankiera Moskiewskiego wykupili Łyżew więcey 20.

Ten wykup tak Łyżew, iako też Zboża i Legumin, uczyniwszy znaczną Cyrkulacyą w tym Kraiu, i pono pierwszą ieszcze w tym rodzaiu, uczynił razem i chwałę tym przemyślnym na pożytek Kraiu Obywatelom, i zachętę drugim do sposobienia się w podobneż przemysły —— A zatym wzmianka tych Osob, nie powinna ich obrażać, bo

bo nie iest uczyniona na naganę, ale na pochwałę od Powszechności, że tak przemyślni są dla Dobra i swego i Kraiu Obywatele — A do tego i dla u autoryzowania tey Wiadomości, wzmianka takowa była potrzebna.

Po zupełnym tedy przeyściu pomienionych Łyżew, sądzić iuż będzie można pewniey o zdatności lub nie, tego Kanału, Uwiadomienia takowego to przeyścia nayzstosowniey spodziewaćby się potrzeba, od tychże samych Obywateli, którzy prowadzili pomienione Łyżwy, a iak skoro *Dziennik*, czy od nich, czy od któregokolwiek bądź Obywatela, odbierze tę pożądaną wiadomość, tak zaraz pośpieszy z doniesieniem oneyże w Piśmie swym Publiczności.

Tenże sam Obywatel, co doniosł o pomienionych Łyżwach, przyłączył razem wiadomość i o przechodzeniu Drzewa Bali Dębowych tymże Kanałem ku Bugowi prowadzonych przez tegoż samego Obywatela co i w Roku przeszłym, ale razem wyraził, że to Drzewo po zakrętach Muchawca idzie z tak wielką trudnością, że ludzie od wielkiey pracy i Powietrza niezdrowego często umieraią — *Dziennik Handlowy* zdięty politowaniem nad tym biednym Ludem

max-

marnie życie tracącym (wnosić można, że nie z dobrey woli, ale znać z niewolniczey Pańszczyzny) pospieszy z doniesieniem łatwego sposobu spławiania Drzewa na Rzekach choćby i przeciw wodzie, mocą pewney Machiny, którey doświadczenie ma bydź uczynione i na naszych Rzekach.

Po uczynionych iuż kilku uwiadomieniach o Kanale Muchawieckim, zostaie ieszcze uczynić opisanie Rzek Słuczy, Horynia, Prypeci, i Dniepru, iako maiących połączenie z tym Kanałem przez Rzekę Pinę — Opisanie tych Rzek autentyczne, bo wyięte z Raportu JW. *Czackiego* Starosty Nowogrodzkiego Kommissarza Skarbu Koronnego, uczynionego teyże Kommissyi, położone będzie w poźnieyszych Tomikach *Dziennika*, bo teraz iest szczupło mieysca.

VI.

O Transporcie Lądowym.

O tym Artykule w tym Miesiącu nic nie ma do doniesienia.

VII.

O Miastach Kraiowych.

W Dawnieyszych *Dziennikach* Doniesienie o Miastach, kładzione było po Artykule Jarmarków i Kontraktów, teraz zaś iuż Artykuł o Miastach kładziony będzie przed Artykułem Jarmarkow i Kontraktów, gdyż Jarmarki i Kontrakty bywaią tylo po Miastach, więc pierwey trzeba mówić o Miastach iako mieyscu Jarmarków i Kontraktów.

Spo-

— *Sposoby Chęcicianina o ulepszeniu Miast Kraiowych.*

W Wielu mieyscach *Dziennika Handlowego* czytaliśmy nędzny Stan Miast Królewskich — Wszędzie prawie widać tey nędzy źródło, *Przemoc i Podstępy* — Byle zyskowny sposób miało Miasto, natychmiast nędzniele — Uciski te i Jęki Mieszczan iescze nie znalazły względu u Zwierzchności dotąd — Nie dziw, iż u nas Handel i Manufaktury nie biorą wzrostu, bo Mieszczanie do tego Oboyga przeznaczeni, ieszcze nie są uwolnieni od przemocy.

Miałem sposobność czytania Ordynacyi, abo Przepisu ustanawiaiącego porządny Rząd w Miastach tak Królewskich, iako i Dziedzicznych — Wiele w nich widziałem pieknych ustanowień godnych Publiczney wiadomości i naśladowania, przeto nieomieszkam onych donieść w niedługim czasie — Wszakże te Ordynacye nie są iednakowe, luboby się dać należało, aby Miasta iednakowo rządzone były, wyiąwszy szczególne okoliczności, które z położenia swego odmiennego, odmiennych wyciągaią Ustanowień.

Zdzie

Zdaie się należeć do Zwierzchności przepisuiącey te Ordynacye, aby ona miała baczność i na to, *czyli Mieszczanie maią i iaki do życia sposób? iak go zabeśpieczyć, aby im go obca władza czy przemoc nie odbierała? Równie, czyli ich Dochodow proporcyonalnie iest ustanowiony Czynsz abo Podatek Mieyski? i tym podobne.*

Czytałem iednak w iedney Ordynacyi, gdzie żadnego prawie dla Mieszczan nie wyznaczono i nie zabeśpieczono sposobu życia, Podatek wszelako Mieyski naznaczono aż nazbyt uciążliwy, kiedy od iednego Łokcia Kwadratowego placu, na którym Dom Chlew, &c. stoi, więcey niż po Groszu kazano płacić, a Mieszkaniec i Właściciel tego Placu bez sposobu życia, od głodu prawie iak trup wygląda, a od gruntu tylego, na którym Cwierć żyta wysieie, kazano dać podatku Złł: 1. gr: 20. — Chcieć zbogacić Skarb Publiczny Miasta, aby tym samym zubożyć i zniszczyć Maiątek każdego w szczegulności, ieszcze to nieoznacza dobrego w Miastach porządku — Gdyby Mennica Kraiowa wybiła Milion Złotych, a Skarb chciał podatku 3. Miliony, w takim razie podatek nie byłby stosowny do maiątku. Gdy Pole zasiane Cwiercią Zboża

nie

nie wróci Urodzaiu, tylko tęż samą Cwierć do odsiewu, z czegoż płacić będzie służącym i Skarbowi Mieyskiemu. Przyzwoitszy byłby Podatek Procentowy — Z wielką wdzięcznością przyięlibyśmy Uwagi w tey mierze dobrze myślących Patryotów, którzy Publicznym Pismem *Dziennika* obiawiliby Powszechności Plan abo Systema urządzenia iednakowego Miast Polskich — *Chęcicianin.*

m. pr.

— *Opisanie Miasta Fasiowa w Woiewodztwie Kiiowskim leżącego.*

POłożenie Miasta iest na gorze nad rzeką *Unawą*, która nurtem swoim przez Stawy zaięte z Młynami nowo wybudowanemi porządnemi, wpada w rzeczkę drugą *Jrpień*, która łączy się z *Dnieprem* — Grunt w Fastowczyźnie iest dwoiaki, ieden Stepowy Czarnoziem, Zapustami Dębowemi i Brzozowemi przeplatany, drugi piaskowaty do Poliskiego podobny, więcey zarosły Chaszczami różnego gatunku drzewa, a poczęści Sośniną.

Od Wschodu graniczy Fastowszczyzna z Moskwą, od południa z Kluczem Białocer-

cerkiewskim, od zachodu z Starostwem Rō-manowskim, od północy z Dobrami Metro-politańskiemi, i Byszowem —— Południową stroną idzie Trakt wielki Karawański nazwany, przez grunta Fastowskie, którym Handel wielki całey Wołoszczyzny z Mało Rossyą prowadzi się: osobliwie Wina Wołoskie, Manasterskie, Nikopolskie tędy przechodzą — Na tymże Trakcie za possessyi teraźnieyszego JW. Biskupa Kiiows: zasadzona iest Nowa Wieś Fastowek nazwana, iuż od piąciudziesiąt Włościanow zasiadła, i Austerya ze wszelkiemi wygodami dla Gości nowo wystawiona — Miasto dawno sławne Jarmarkami, osobliwie na Woły, na które ściągaią się Kupcy, z Moskwy, Wołoszczyzny, i Kraiowi —— Te mieysce stać się może do wszelkich Handlow naysposobnieysze —— Tu z całego Polesia Dziegcie, Smoły, Zelaza, i wszystkie leśne towary przychodzą, posuwaiąc się ku Stepowym stronom, które poczynaią się właśnie od Fastowa, położone ku głębokiey Ukrainie —— Tu z drugiey strony od Stepów, dowóz wszelkiego Zboża, tanność, i pokup czyni, zbieg Polskich Obywatelów —— Tutay wszystkie gatunki Soli Krymskiey lodowatey z Wołoszczyzny, i z Kordonu Cesarskiego warzo-

ney

ney maią swoią przedaż łatwą i obfitą — Ryby suche Zaporowskie od Donu i nayodległeyszych Rzek Moskiewskich rybnych sprowadzaią się, i którerni cały Kray Ukraiński zyskowny ma Handel, z przyczyny Postów podług obrządku Greckiego ściśle zachowuiących się.

Mieszkańcy Kiiowscy przybywaią ze swego Kraiu z Towarami, iako to: z Kitaiami, Pestrami, Papierami, Mydłami, Obiciami, Kobiercami, Futrami, i t. d. — Wołochy, Greki, Oryentalne, z Bakaliami, Śledziami podunayskiemi, Wyzinami, Jesiotrami, Oliwami, Orzechami, Sliwami suszonemi, Bawełnami, Farbami, i t. d. — Podczas Jarmarków dwó-niedzielnych, to iest: na Zielone Swięta Ruskie z Wiosny i na Ostapia w Jesieni przybywaią Kupcy z Bławatami, Suknami, Noremberczyki. Hurtownicy sławnieysi z całego prawie Kraiu, to iest: z Białocerkwi, z Pawołoczy, z Berdyczowa, z Humania, z Bohusławia, z Ostroga, z Dubna, z Brodów, a częstokroć z Warszawy — Nadto są Jarmarki sławne, na Mikoły na Wiosnę, na Illi, na Preczyste, na Mikoły w Jesieni, na Masłnice, i Werbne — Targi dwarazy w ty-

godniu, to iest: w Poniedziałek i Piątek dosyć ludne.

Takową tedy sposobność zważaiąc do Handlu generalnego, teraźnieyszy JW. Biskup Kiiowski, zadysponował wystawić wspaniały i obszerny Magazyn, dla Składów Kupieckich i Produktow Kraiowych, który iuż iest dokończony.

Na Sklepy Kupieckie, czyli Kramy, iuż się przysposabiaią Materyały, to iest: cegła i wapno, których lubo ten Kray podległy przedtym rewolucyom nigdy nie widział, teraz wynalazł się łatwy sposób palenia cegły Faszynami i Wapna częścią marglowego, częścią duksztynowego, odkryta albowiem iest góra w tym Roku, z którey zrzódła dobywaią się duksztynowe, i w teyże samey gurze znayduie się Ruda Biała, bardzo sposobna do pławienia Zelaza, która przymięszana do naypodleyszey Rudy Poleskiey, w gięte i wyborne przeistacza Kruszcze Zelaza, o którey dowiedziawszy się Rudnicy zaczęli z Polesia do tey góry doieżdzać.

Na gruntach Fastowskich pomięszanych z Piaskami, tak się wyborne Pszenice rodzą, iak nie mogą być przednieysze Sandomierskie — Na grutach zaś Stepowych

obfite

obfite prosa dorodne i plenne co rok nie chybiaią, z których dostatek kaszy Jaglaney przysposobiaią Rolnicy tuteysi.

Za czasem różne Rękodzieła być mogą, bo o drzewa różne, drwa, i węgle, o wełny, przędziwa lniane i konopne iest wielka łatwość.

Ogrodniny wszelakie, Arbuzy, Melony, Tytunie, Kartofle, Chmiele poczęści zaprowadzone nadaią się, i daley pomnożone uczynią wygodne Miasto, dla żywności wszelkiego Kunsztu Ludzi.

Piwa Dubeltowe dosyć gustowne są zaprowadzone, obfitość Pasiek, daie łatwość sycenia Miodu — Dostatek wszelakiego rodzaiu Bydła iest przyczyną taniego mięsa.

Nadto Handel z Rygi przez Rossyą dostarcza Kawy i Cukru tańszych iak w inszych mieyscach — Transporta zaś z Królewca Niemnem do Stoupcow sprowadzone, iako to: Sledzi, Win Francuzkich, Likierów i Wodek Francuzkich, pomnażaią wygodę Obywatelow, które towary zimową sanną drogą Poliskiemi Lasami zawsze trwałą, sprowadzaią się.

Oświadcza JW. Biskup Kiiowski wszelką łatwość dla Kupców i Rzemieślników, chcących w Mieście Fastowie osiadać, i tam

Domy, Sklepy, Magazyny dla siebie murować, i tyle wyznaczyć placu, ile sobie będzie kto życzył, nic więcey z niego nieopłacaiąc, prócz lekkiego Czynszu ziemnego i Podatkow publicznych — Kupcy Rzemieślnicy mogą być bespieczni od wszelkich przypadkow, w tym albowiem Mieście zawsze iest Konsystencya Zołnierzy Kraiowych.

VIII.

O Jarmarkach Kraiowych.

— *Uwaga Chęcicianina względem Jarmarków.*

JArmarki, Targi, Kontrakty, i podobne Ziazdy w Miastach, nikt nie przeczy, iż są dużo pożyteczne w Kraiu między wygodami Publicznemi, tam się Cyrkulacya Pieniędzy powiększa, a tym samym Obywatelów i Kray cały bogaci i uszczęśliwia — Ztąd wypada wniosek, iż Zwierzchności Kraiowe staraćby się powinny o tych bytność, iak może nay większą — Nie dochodzę zamiaru przeciwney Ustawy, która w tych czasach w pewnym Mieście liczbę Jarmarków 9. na

cały

cały Rok ustanowionych, do 6. tylo zmnieyszyła. — *Chęcicianin.*

— *Jarmarki Miasta Zaniemyśla.*

Miasto Zaniemyśl leży w Woiewodztwie i Powiecie Poznańskim, na wielkim Trakcie od Kalisza do Poznania i Srody &c. nie dawno założone, bardzo porządne, dobremi Rzemieślnikami osadzone, Drogi i Austeryą nie mniey ma wygodne, Fabryki Sukien, Piecow Wrocławskich i Moskiewskich &c. są w nim znaczne, Dziedziczne JW. *Jaraczewskiego* Starosty Soleckiego, ma Jarmarkow na Rok 6. iakoto:

1. Na Niedzielę Starozapustną.
2. Na Niedzielę Białą.
3. W Niedzielę Exaudi.
4. Na S. Wawrzyniec.
5. Na S. Mateusz.
6. Na S. Mikołay.

Jarmarki Miasta tego są nietylo na wszystkie Towary, ale też i na bydło wszelkiego Gatunku — Targowe ani Grobelne żadne w nim nieopłaca się.

****

IX.

O Kontraktach Kraiowych.

POniewaź kupno Dobr i Negocyacya Summ naywięcey i prawie powszechnie ułatwia się czasu Kontraktów, więc wszelkie Doniesienia o Dobrach i Summach odtąd kładzione będą pod Artykułem Kontraktów Kraiowych, tak iak i teraz następuie:

—— *Dobra i Summy przenegocyonowane iuż w Dzienniku, podczas teraźnieyszych Kontraktów Sto Jańskich.*

1. Dobra *Prusinowice* w Ziemi Zakroczymski: podane w *Dzienniku* przeszło-rocz: na kar. 75. iuż są przedane.

2. Wieś *Dąbrowka* w Ziemi Liwskiey, podana w *Dzienniku* na kar: 329. iuż zupełnie przedana.

3. Królewszczyzna *Janow* w Ziemi Łomżyńskiey, podana w *Diennku* tego-rocz: na kar: 337. do przedania, i do Arędy, iuż iest na lat 3. za Arędowana, a do przedania zostaie się ieszcze.

4.

4. Summa 14,000. Cze: Złł: czyli Złł: 252,000. podana w Dzienniku tego rocz: na kar: 615. na kupno lub zastawę Dobr, iuż iest przenegocyowana na kupno Dobr.

5. Summa 50,000. podana w Dzienniku tego rocz: na kar: 77. iuż iest pożyczona do S. Jana.

6. Kamienica na Ul: Nowomieyskiey w Starey Warszawie Nro 159. w Dzienniku tego rocz: na kar: 74. podana iuż przedana.

7. Kamienica na Nowym Swiecie na Ul: Mokotowskiey Nro 1662. w Dzienniku przeszło-rocz: na kar: 398. podana, iuż przedana.

Jnne Dobra i Summy, które będą z Negocyowane podczas teraźnieyszych Kontraktów Sto Jańskich, a Dziennikowi zawiadomione zostaną, doniesą się w następuiącym Tomiku *Dziennika*.

Do.

— *Dobra Nowo podane, dla szczupłości mieysca teraz nie kładą się, ale w przyszłym Tomiku zostaną położone.*

Koniec Części V. Roku Trzeciego Dziennika.

PRENUMERATOROWIE
DZIENNIKA HANDLOWEGO.
Pierwszego Pół-rocza

1788.

	Exempl.
Nayiaśnieyszy KROL Jegomość . .	30.
J. O. Xiąże Jegomość Prymas . .	1.

A.

Archiwum Kommissyi Element: Edukacyi Nar:	1.
Amiet Kupiec Warszawski . . .	1.

B.

Billewicz Kasztelan Trocki, Konsyliarz Rady N.	1.
Biernacki Kasztelan Sieradzki, Konsyl: Rady N.	1.
Bystrzonowski Kasztelan Małogostki .	1.
Bielinski Cześnik Koronny . . .	1.
Graf Brühl Generał Artyler: Kor: . .	1.
Beyżym Sędzia Z. Krzemieniecki . .	1.
Butrymowicz Miecznik i Podstarosta Piński	1.
Bobicki Sędzia Gro: Kamienczyk: Deputat na Trybunał Koron:	1.
Buczacki Rotmistrz Woysk Koron: . .	1.
Bonoue Konsul Francuski w Polszcze .	1.

Exempl.

C.

Ciecisżowski Biskup Kiiowski . . 1.
Chreptowicz Podkanclerzy Lit: . . 1.
Chrapowicki Kasztelan Mścisławski . . 1.
Cieszkowski Kasztelan Liwski . . . 1.
Czacka Strażnikowa W. Koronna . . 1.
Czacki Ssta Nowogrodzki Kommissarz Skar: Kor: 1.
Chłapowski Ssta Kościański . . . 1.
Choiecki Woyski Kiiowski . . . 1.
Xże Czartoryński Ssta Tuszyński . . 1.
Ciemniewski Sędzic Rożański . . . 1.

D.

Dąbski Wda Brzeski Kuiawski . . 1.
Dębińska Starościna Wolbromska . . 1.
Dobiecki Podkomorzy Sandomirski . . 1.
Dębiński Ssta Wałecki . . . . 1.
Dołęga Szambelan J. K. M. . . . 1.
Dufour Konsyliarz J. K. M. . . . 2.

E.

D'Essen Poczmistrz Kowieński . . 1.
Ebert Kupiec Warszawski . . . 1.

F.

Felkierzamb Kasztelan Witebski . . 1.
Fiiałkowski Chorąży . . . . 1.

G.

Garnysz Biskup Chełmski, Podkanclerzy Kor: 1.
Grabowski Kraiczy Lit: . . . . 1.
Grabowski Generał Inspektor Woysk Lit: . 1.

X. Ga-

	Exempl.
X. Gawroński Kanclerz Krakow: Lektor J. K. M.	1.
Gutakowski Ssta Kapinowski . . .	1.
Grzybowski Cześnik Liwski . . .	1.
Grzybowski Podstoli Czerski . . .	1.
Gorski Cześnik Inowłodzki . . .	1.
Gorecki Podstarosta Lidzki . . .	1.
Gruszecki Ssta Łoiewski	1.
Gołyński Sędzia Pograniczny Podolski .	1.
Grabowski Mecenas Assessoryi Lit: . .	1.
Gliński Sekretarz Mniszcha Marszałka W. Kor:	1.
Gautier Obywatel i Kupiec Lubelski .	1.
Gotti Felicyan Obyw: i Kupiec Warszawski	1.

H.

Hussarzewski Stolnik Stężycki . . .	1.
Hartwich Maiow Woysk Koron: . .	1.
Hiż Generał Adjutant Departamentu Woysk:	1.

I.

Jezierski Kasztelan Łukowski . . .	1.
Jeleński Ssta Mozyrski	1.
Jankowski Konsyliarz Rady N. . .	1.
Jaroszyński Stolnik Zwinogrodzki . .	1.
Jawornicki Woyski Sochaczewski . .	1.
Jełowicki Ssta Zawidecki . . .	1.
Jagmin Vice-Administrator Ekonomii J. K. M. Brzeskiey y Kobryńskiey . . .	1.

K.

Kommissya Edukacyina dla wszystkich Szkoł	75.
Kossakowski Wda Witebski . .	1.
Krzyżanowski Kasztelan Santocki, Marszałek Trybunału Koron:	1.
Krasiński Obożny W. Koron: . . .	1.

Exempl.

Kozłowski Ssta Bracławski . . . 1.
Kicki Ssta Krasnostawski . . . 1.
Korsak Pułkownik Woysk Lit: i Kom: S. Lit: 1.
Kamieniecki Podcz: Lat: Kom: Skar: Koron: 1.
Kuropatnicki Kasztelanic Bełzki . . 1.
Kossowski Chorąży Brzeziński . . . 1.
Krasiński Sta Siemiętkowski . . . 1.
Karniewski Stolnik Rożański . . . 1.
Kuczyński Podczaszy Mielnicki . . 1.
Karczewski Skarbnik Ostrzeszowski . . 1.
Konarski Pułkownik J. K. M. . . 1.
Krzucki Adjutant J. K. M. . . . 1.
Kleczyński Sędzia Gro: Kamieńczyk: . 1.
Kamieński Szamb: J. K. M. . . . 1.
Kotarski Rotmistrz Powiatu Grodzieńsk: . 1.
Kwiatkowski Skarbnikowicz Trębow: . 1.
Krasnodębski Franciszek . . . . 1.
Kampioni Kupiec Warszawski . . . 1.

L.

Xże Lubomirski Kasztelan Kiiowski . . 1.
X. Lewiński Biskup Łucki R. G. . . 1.
X. Lipski Opat Łubieński . . . 1.
Hrabia Lubieniecki G. W. Koron: . . 1.
Ledochowski Antoni Woiewodzic Czern: . 1.
Leżeński Łowczy Podolski . . . 1.
Lemnicki Ssta Janowski . . . . 1.

Ł.

Łubieński Ssta Nakielski . . . 1.
Łochocki Rotmistrz Kawaleryi Narod: . 1.
Łazarski Woyski Wędeński . . . 1.
Łosieiowski Kom ornik Lubelski . . 1.
Łyszkiewicz Bankier Warszawski . . 1.

Mała-

Exempl.

M.

Małachowski Wda Krakowski . . 1.
Męciński Kasztelan Spicymirski . . 1.
Graf Moszyński Sekretarz W. Lit: . . 1.
Mikorski Podkom: Gostyński, Pisarz Komm: Skar: Koron: . . . . . 1.
Małachowski Ssta Opoczyński . . . 1.
Młodzki Ssta Zakroczymski . . . 1.
Męciński Ssta Wieluński . . . 1.
Markowski Chorąży Mielnicki . . 1.
Małowieski Sędzia Z. Wyszogrodzki . 1.
Malczewski Generał Szef Pierwszey Straży Woysk Koron: . . . . 1.
Morawski Pisarz Woyskowy Lit: . . 1.
Mielżyński Ssta Wałecki, Assessor Assessor: Kor: 1.
Mączyński Ssta Lubolski . . . 1.
Matusewicz Kasztelanic Brzeski Lit: . 1.
Morski Kasztelanic Lwowski . . . 1.
Graf Moszyński Staroroście Inowłodzki . 1.
Malicki Pod-Pułkownik Woysk Koron: . 1.
Meyzner Bankier i Kupiec Hurtowy Warszaw: 1.
Maraszewski Kupiec Warszawski . . 1.

N.

Niemcewicz Sędzia Z. Brzeski Lit: . . 1.

O.

Ogiński Wdzic Trocki, Kommissarz Skar: Lit: 1.
Orzeszko Benedykt Szamb: J. K. M. . 1.

P.

Potocki Wda Ruski . . . . . 1.
Podoski Kasztelan Dobrzyński . . 1.

Przy-

Exempl.

Przyłuski Kasztelan Brzeziński . . 1.
X. Hrabia Przerębski Kustosz Koron: . 1.
Potocka Starościna Holsztyńska . . 1.
Potocki Jan Krayczyc Koron: . . 1.
X. Piramowicz Kanonik Kamieniecki, Sekretarz Kom: Edukacyiney . . . 1.
Prażmowski Ssta Mszczonowski . . 1.
Piaskowski Ssta Czereszczyński . . 1.
Hrabia Plater Sta Inflantski, Kons: Rady N. 1.
Hrabia Plater Ssta Gieldziański . . 1.
Hrabia Przebendowski Kasztelanic Elbląski 1.
Przysiecki Woyski Orszański . . . 1.
Pomianowski Szamb: J. K. M. . . 1.
Podlecki Jan Stolnikowicz Wiłkomirski . 1.
Podlecki Ignacy Rotmistrz Ptu Oszmiańsk: 1.
Podleckl Wincenty Chorąży Woysk Rossyiskich 1.

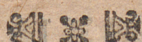
R.

Xże Radziwiłł Kasztelan Wileński . . 1.
Raczyński Marszałek Nadw: Kor: Konsyl: R. N. 1.
Xże Radziwiłł Podkomorzy W. Lit: . 1.
Radzicki Podkomorzy Zakroczym: Konsyl: R. N. 1.
Rakowski Ssta Stężycki . . . . 1.
Radziszewski Chorąży Starodubowski . 1.
Rudziński Woiewodzic Mazowiecki . 1.
Rola Skarbik Praśnyski . . . . 1.
Radoliński Szamb: J. K. M. . . . 1.
Rzewuski Chorąży przeszły Łukowski . 1.
Raczyński Kapitan Woysk Koron: . 1.
Rabba Porucznik Woysk Koron: . . 1.

S.

Szembek Biskup Płocki Xże Sieluński . 1.
Sielicki Kasztelan Połocki . . . 1.

X. Smo-

	Exempl.
X. Smogorzewski Metrapolita Ruski .	1.
X. Skarszewski Pisarz W. Kor: Sekretarz R. N.	1.
Sobieściańska Starościna Chreptiowska .	1.
Xże Sapieha Krayczy przeszły Lit: .	1.
X. Sosnkowski Opat Czerwiński Kan: Reg:	1.
X. Skotnicki Opat Koprzywnicki Zak: Cyster:	1.
Szadurski Szamb: J. K. M. . . .	1.
Suchodolski Rotmistrz Kawaleryi Narod: .	1.
Słomowski Stolnik Wędeński . . .	1.
Hrabia Skarbek Jan Ssta Czertowicki .	1.
Staniszewski Fabian Szambelan J. K. M. .	1.
Szlubowski Ssta Siemacki . . .	1.
Starczewski Maior Gwardyi Pieszey Kor: .	1.
Smogorzewski Sekretarz Potockiego Marszałka Nadwornego Lit:	2.
Sobolewski Sekretarz J. K. M. Poczamtu Grodz:	1.
Szultz Bankier Warszawski . . .	1.

T.

Tyzenhauz Chorąży Wileński . .	1.
Tarło Ssta Brzegowski	1.
Treter Szamb: J. K. M. . . .	1.
X. Tarkowski Kanonik Warszawski . .	1.
Trzciński Gener: Adiutant Buł: W. Lit: .	1.
Tarnowski Poczmayster Zasławski . .	1.

U.

Urbańska z Podleckich Rotmistrzowa Grodzień:	1.

W.

Worcell Podstoli Lit:	1.
Witosławski Oboźny Polny Kor: . .	1.
Wybranowski Skarbnik Lubelski . .	1.

Wyko-

	Exempl.
Wykowski Kasztelanic Wyszogrodzki .	1.
Wołodkowicz Szamb: J. K. M. . .	1.
Hrabia Węgierski Szamb: J. K. M. . .	1.
Woyno Pułkownik Woysk Lit: . .	1.
Wygonowski Wincenty Podkomorzyc Brzeski L.	1.
Wygonowski Jan Podkomorzyc Brzeski Lit:	1.
Witoszyński Sekretarz Xiążęcia Adama Czartoryiskiego Generała Ziem Podolsk: .	1.
Wyszogrodzianin	1.

Z.

Zyberk Wda Brzeski Lit: . . .	1.
Zakrzewski Kasztelan Nakielski . .	1.
Żołtowski Sędzia Gro: Wschowski, Deputat Trybunału Kor:	1.
X. Zacharyasiewicz Kan: Gnieź: Inf: Kamiński	1.
Zielonka Szambelan J. K. M. . .	1.
Zapolski Szambelau J. K. M. . . .	1.
Zawoyski Pułkownik Woysk Koron: .	1.
Żyłłok Komornik Witebski . . .	1.
Złotogurski Kommissarz Xiążęcia Adama Czartoryiskiego G. Z. Podol: Hrabst Wołożyna i Stołpcow	2.
Zymerman Kootroleur Poczt Oboyga Narodów	1.

DZIENNIK HANDLOWY i EKONOMICZNY.

Zawieraiący wszelkie Okoliczności, Pisma, Uwagi Patryotyczne, do Handlu, Fabryk i Ekonomiki ściągaiące się.

ROKU TRZECIEGO CZĘŚĆ *VI.*

CZERWIEC 1788.

I.

— *Czynności, Rozrządzenia niektórych Juryzdykcyi Krajowych, iako też różne Pisma i Projekta Obywatelskie.*

Specyfikacya czynności obu Kommissyów Skarbowych, zostawuie się przyszłemu Tomikowi, a teraz kładą się szczególnieysze onych Urządzenia, iak następuie.

— *Urządzenie Kommissyi Skarbu Kor: do Komór Celnych nad Gallicyą sytuowanych, względem Expedycyi Produktów Ziemi lub Fabryk Krajowych.*

„ Kommissya &c: Stosuiąc się do Odpowie-
„ dzi swoiey, na Notę Pr: Departamentu Intere-
„ ssów Cudzoziem: *de die 31 Martij anni curren-*
„ *tis*, względem dawania Zaświadczeń przez Ko-
„ mory na Towary Produkcyi Ziemi lub Fabryk
„ Kraiu Polskiego do Gallicyi prowadzonych, da-
„ ney, dysponuie wszystkim Komorom Celnym,
„ a mianowicie nad Gallicyą sytuowanym, ażeby
„ czyniąc Expedycyą Towarów, istotnie Produktu
„ Ziemi lub Fabryki Krajowych do Gallicyi Ewe-
„ ktę idących, wyprowadzaiącym takowe Produ-
„ kta, Kwity Skarbowe drukowane na Expedycyą
„ dawały, w tychże Kwitach gdy okaże się Towar,
„ bydź Produktu lub Fabryki Krajowey, wyraźnie,
„ iż ten Towar, iest właściwy Kraiowy Polski, wy-
„ pisywały, używaiąc do tego Kwitów wielkiey Pie-
„ częci, dla porządnieyszego każdego gatunku To-
„ waru, *distinctim* wypisania, a Kwity takowe raz
„ na Expedycyą wydane, żeby drugi raz na zasłonie-
„ nie się od należącego się Cła, użytemi nie by-
„ wały, Komory pilno doglądać maią — Ze zaś
„ w Uniwersale przez Kommissyą swoią dnia 13.
„ Grudnia 1783 Roku względem zaświadczeń na
„ Produkta Polskie od Gallicyi idące, wydanym u-
„ rzę-

„ rządzoną ieſt, żeby zaświadczenia przez Miaſta
„ Miaſteczka, Dziedziców, lub Poſſeſſorów Dobr
„ na Produkta dawane, Komory expedyuiące podpi-
„ ſywały z wyrażeniem Przezwiſka Piſarza i Komo-
„ ry, i Właścicielom one oddawały. Zaczym gdy
„ przez Dyſpozycyą teraźnieyſzą w Kwitach dru-
„ kowanych Skarbowych, zaświadczenie Produktów
„ Polſkich przez Komory zawierać ſię będzie, nie
„ bydź w obowiązku Komory, do oddawania
„ na powrót Właścicielom zaświadczeń przez Mia-
„ ſta, Miaſteczka, Dziedziców lub Poſſeſſorów Dóbr,
„ tudzież Fabryk dawanych i produkowanych,
„ Kommiſſya determinuie, ale one dla Komor ſłu-
„ żyć maią, za dowod rzetelnego na Kwitach Pro-
„ duktu Krajowego wyrażania, gdyby zaś Prowadzą-
„ cy Produkt Krajowy, nie okazał żadnego na
„ Komorze zaświadczenia, z Ludzi prowadzących i
„ wiozących Produkta Krajowe, Komory czynić
„ maią Indagacyą; i po przeświadczeniu ſię, że i-
„ ſtotnie prowadzą Produkta lub Towary Fabryki
„ Krajowey, na Kwitach Skarbowych, podług po
„ wyżſzego opiſu, zaświadczyć to maią — Spoſób
„ ten zaświadczeń, na Towary Produkcyi lub Fa-
„ bryki Krajowéy, Ceſarſko Królewſkich do Polſk!

 idą-

„ idących, ponieważ wzaiemnie iest spodziewany, „ przeto Komory Polskie przy wchodzie do Kraiu „ Kwity Komór Cesarskich odbierać, i oneż z Re- „ iestrami na Ultimę komportować powinni będą „ — Urządzenie dzisieysze Jmc: Panowie Superin- „ tendenci *respective* swych Prowincyi, Komorom „ iak nayprędzey uczynią, i aby miało ściśłą po „ Komorach Exekucyą, dozór tymże i Urod: Rewi- „ zorom Generalnym zaleca „ Takowe Urządze- nie znayduie się *pod dniem* 14 *Kwietnia* 1788 *w Prot:* Ekon: Kom: Skar: Kor:

Nota Kom: Skar: Kor: do Departamentu Cudzoziem: względem zaświadczenia na Towary Fabryki Polskiey.

„ Kommissya &c: na Notę P. Departamentu „ Jnteressów Cudzoziemskich *de* 31. *Mart: Anni* „ *currentis* Formularz z strony Dworu Cesarsko Kró- „ lewskiego kommunikowany, przysyłaiącą, od- „ pisała w następuiącey osnowie — Kommissya Rze- „ czyPltey Skarbu Kor: odebrawszy przy Nocie „ Pr: Departamentu Jnteressow Cudzoziemskich *die* 31 „ *Mart: Anni currentis* Formularz z strony Dworu „ Cesarsko-Królewskiego kommunikowany, Za- „ świad-

„ świadczeń, iakie Komory Galicyiſkie maią zwy-
„ czay dawać wyprowadzaiącym Produkta Ziemi,
„ lub Fabryk Państw J. Ceſarſkiey Mości, do Pol-
„ ſki, ma honor odpowiedzieć, iż lubo Urządzenie
„ ſwoie w téy mierze, przez Uniwerſał pod dniem
„ 13 Grudnia 1783 Roku wydany, i P. Departa-
„ mentowi Intereſſów Cudzoziemſkich w Nocie od-
„ powiednéy 17. *8bris* 1787 zaleczony, znayduie
„ zgodne z Artykułem pierwſzym Traktatu 1775
„ Roku, gdy iednak Formularz z ſtrony Dworu
„ CeſarſkoKrólewſkiego kommunikowany, nic wię
„ céy nie zawiera, iak tylko w Kwicie Skarbowym,
„ przez Officyaliſtę Skarbowego wyrażenie, że Pro
„ dukt N: ieſt właściwy Kraiowy. Zaczym Kom
„ miſſya Rzpltéy Skar: Koronnego, zabiegaiąc po-
„ wątpiewaniu o ważności Zaświadczeń, podług
„ Uniwerſału wyżey wzmiankowanego, do tąd da-
„ wanych, ſtoſowne podług Formularza nadeſſane-
„ go w Kwitach Skarbowych Drukowanych, na
„ Produkta Polſkie, Komorom czynić zaleci wyra-
„ żenie, co aby na wzaiem Komory Gallicyiſkie z
„ ſwéy ſtrony zawſzé czynić byłyby w obowiązku,
„ P. Departament Intereſſów Cudzoziemſkich, ra-
„ czy uczynić przełożenie, i ſtwierdzenia tego, No

„ tą odpowiednią dopomnić się — Znayduie się pod Dniem 8. Kwietnia 1788 w Protokule Ekon: Kom: Skar: Kor: takowa Nota.

— *Nota Kom: Skar: Kor: do Rady Nieusta-iącey względem podwyższoney Ceny Soli przez Kompanią Pruską.*

Kommissya &c: Notę do J. K. M. i Pr: Rady Nieustaiącey względem Soli podała, którey Noty takowa następuie osnowa.

„ Kommissya Rptey Skar: Kor: uiszczaiąc się
„ w Urzędowych Obowiązkach swoich, ieszcze w
„ Roku 1779. z powodu doniesień, iakoby o for-
„ muiącym się Soli Zagraniczney Monopolium, i
„ podnoszącey na Składach Cenie teyże Soli, pra-
„ wnie, oto z Osobami do tey Kompanii w ów
„ czas interessowanemi czynić przedsięwzięła, lecz
„ następnie J. K. Mść i Przeświętna Rada, przy Bo-
„ ku J. K. Mci Nieustaiąca, w tey okoliczności Tra
„ ktatów Roku 1775 z Nayiaśnieyszą Cesarzową
„ Jmcią Królową Węgierską zawartych, dotykaią-
„ cey przez Rezolucyą swoią pod dniem 12, Mie-
„ siąca Maia 1780 Roku wydaną, traktowanie P. De-
„ partamentowi Spraw Cudziemskich, z Dworem

„ Ce-

„ Cesarskim, aby Sól mnieyszą Ceną, iak w owym
„ czasie w Zupach Cesarskich dla Polski przedawaną
„ była, zaleciwszy; Kommissyi Skarbowéy Koron:
„ zostawiła pilność dostrzegania i donoszenia, gdy-
„ by przez Handluiące Osoby Cena Soli na skła-
„ dach w Polszcze będących, powiększoną bydź
„ miała, a to końcem skutecznych obmyślenia
„ srzodków, do wstrzymania ciągnionych z Handlu
„ Solnego, z krzywdą całego Kraiu zysków — Kom-
„ missya Skarbu Koron: przestrzegaiąc Dobra
„ Powszechnego, a stosownie do Rezolucyi J. K. M.
„ i Pr: Rady Nieustaiącéy wyżey z daty wymienioney
„ ma honor kommunikować J. K. M. i P. Ra-
„ dzie przy Boku Jego Nieustaiącéy, Kopią Raportu
„ Ur: Superintendenta Prowincyi Mazowieckiey:
„ Spodziewa się Kommissya nadéyścia podobnych
„ z mieysc dalszych, których także kommunikować
„ nie zaniedba, z Raportu tego i Powszechnego od-
„ głosu okazule się, iż po otrzymanym przez Kom
„ panią Pruską, u Dworu Cćsarskiego na Sól w
„ Roku teraźniéyszym Kontrakcie, teraz Sól Za-
„ graniczna na składach w Polszcze w Cenie na Becz-
„ cze Złł: 9. Pol: iuż podwyższoną została, a słu-
„ szna Obywatelów iest troskliwość, by coraz do wyż-

„ fzéy nie była podniesiona Ceny. Nie ieſt tayna
„ Kommiſſyi Skarbu Koronnego, że w czaſie Tra-
„ ktatów Roku 1775, na Noty z ſtrony Delegowa-
„ nych od Przeświętnéy Delegacyi do traktowania
„ z J.W. Baronem Rewitſkim Miniſtrem Pełnomo-
„ cnym Dworu Wideńſkiego, w Odpowiedziach wza-
„ iemnych było przez Niego dla Polſki oświadczo-
„ ną, na gruntownych upewnieniach, które w téy
„ mierze odebrał, iż miarkuiąc z przedaży owego
„ czaſu, będzie można mieć zawſze Sól za tę Ce-
„ nę, iak ſię w ów czas aktualnie na mieyſcu
„ przedawała, a biorąc miarę większego odbytu,
„ będzie ią można mieć ieſzcze taniey. Zakupuią-
„ cy zatym w Żupach Ceſarſkich na ſkłady w Pol-
„ ſzcze będące Sol, Ceny iéy podwyżſzać z krzy-
„ wdą Kraiu Polſkiego nie powinni. Nieſie więc
„ Kommiſſya Skar: Kor: do J.K.Mci. i Prześwię-
„ tney Rady Nieuſtaiącéy, ſwoie przełożenia, peł-
„ ne zaufania, iż z zwykłéy Swoiéy o ſzczęśliwo-
„ ści Obywatelów, i Dobra Powſzechne ſtaranno-
„ ści, do odwrócenia zamiaru tego, na uſzczerbek
„ Maiątku Obywatelów dążącego, ſkutecznych raczy
„ użyć śrzódków „ — Znayduie ſię w Protokule E-
kon: Kom: Skar: Kor: pod dniem 4. Kwietnia 1788.

No:

— *Nota Kom: Skar: Kor: do Rady Nieustaiącey względem Exekucyi Prawa pod Tytułem Iuris Detractus.*

„ Kommissya &c: do J. K.M. i Pr: Rady Nie-
„ ustaiącey, względem zyskania Rezolucyi, czy
„ Maiątek Obywatelów za Granicę wynoszących się
„ w 10. Części w Kraiu zostawać się powinien? i
„ czyli Cudzoziemca podobnież 10. Część Massy
„ Substancyi w Kraiu będącey, na rzecz Skarbu po
„ zeyściu takowego importowana bydź ma? po-
„ dała Notę, którey takowa następuie osnowa =
„ Kommissya Rzeczy-pospolitey Skarbu Koronne-
„ go, iako pomnożenie Dochodów Publicznych
„ naypierwszym iest czynów urzęduiących w Kom-
„ missyi Skarbu Koronnego, zamiarem, tak w po-
„ stanowionym przez Prawo *Juris Detractus* upatru
„ iąc możność powiększenia Przychodu, trudności
„ niektóre rozwadzę Jego Królewskiey i Prześw:
„ Radzie porucza.

„ Używaiący Darów Narodu, zbieraiący lub
„ pomnażaiący Maiątek w Kraiu, wynosząc się za
„ Granicę, część z Zysków ziednanych zostawia i
„ powinien: Tak mieć chciały liczne różnych Państw
„ Ustawy, i na ten koniec ustanowione *Jus Detra-*

„ *ctus*

„ *ctus*, i dzieśiąta w nim zostawiona część Skarbo-
„ wi Publicznemu, szkodę z umnieyszenia Maiątku o
„ gólnego, i Cyrkulacyi nadgradza.

„ Toż samo po upłynieniu Lat sześciu od za-
„ boru Kraiu Naszego części, Akt osobny w Arty-
„ kule V. z Sąśiadami traktuiącemi, ostrzegł, z
„ których dwóch Cesarz i N. Jmperatorowa Uni-
„ wersałami swemi uskutecznieniem umówionego o
„ pisu obostrzyli, a z Królem Pruskim Roku 1782
„ obiaśnienie czyli zwolnienie wzaiemne téy ostro-
„ ści nastąpiło, czy więc wyprzedaiący się z Pol-
„ ski, tak do Traktatu wchodzących, iak do inne-
„ go Pana Krajów, dzieśiątą część do Skarbu Pu-
„ blicznego oddać ma? i odebrania Skarb Rzeczy-
„ pospolitéy pilnować mocen iest.

„ Testamentów czynienia wolność i brania Su
„ kcessyi uważanemi w Prawie powszechnym będąc,
„ za Prawa iedynie Obywatelom służące, nie zda-
„ wały się ściągać do Cudzoziemców, których
„ śmierć w obcym dla nich zbierała Kraiu, z ząd
„ pod różnym Jmieniem znana, a czasem zwolnio-
„ na Ustawa, zabór takowéy własności na Skarb,
„ a w Polszcze na szafunek Królow przeznaczała;
„ wyiąwszy te Narody, którym wzaiemnego Spad-

ku "

„ ku bez opłaty odbieranie zaręczone, iako między
„ Rzeczą-pospolitą Polską, i N. Portą Ottomańską
„ sześnaśto Soiuszami, począwszy od Traktatu Ba-
„ iazeta II. z Kazimierzem Jagielończykiem 1489.
„ Roku do ostatniego 1699. Stycznia 26. Artykułu
„ VIII. zabespieczoną.

„ Praw Kardynarlnych liczba XXIII zabroni-
„ wszy Kaduków wydawanie na Maiątek Cudzoziem-
„ cow, dziesiątey części zostawanie w Kraiu Miasta,
„ lub Właściciela Mieysca po śmierci Przychodnia, iak
„ naymocniéy ostrzegła.

„ Takowe Urządzenia 1768 Roku w cudzych
Kraiach od kilku Wieków zachowane, dały pochop
„ wzaiemności Dworowi Francuzkiemu, którego u-
„ stawa 1777 Roku 8. Dnia Miesiąca Listopada pod
„ temi co u nas Warunkami *Jus Albinagii*, czyli
„ całego Zaboru (*Divit de Ambaine*) zniosło, a
„ naylepiéy Prześw: Radzie wiadomo, iak i kiedy
„ na Maiątkach zeszłych Polaków ostrość *Juris Al-
„ binagii*, a potym odbierania dziesiątéy części wy-
„ konanym we Francyi było.

„ Czy więc Cudzoziemca zeszłego maiątku w
„ Dobrach Rzepltéy, bądź za Kontraktem Emfiteu-
„ tycznym, bądź za Przywileiem trzymanych, dzie-
„ sią

„ śiąta część do Skarbu odebrana bydź ma, lub
„ gdyby Cudzoziemiec w liczbę Szlachty przyięty,
„ dni swe zakończył, a Maiątek po nim był za
„ Państwa Rzpltey wynoszony, czy też równie dzie
„ siątą część po nim zabrać do Skarbu, iest Kommis-
„ sya mocna.

„ Takowe czyniąc Kommissya Rzeczy-pospoli-
„ tey Skarbu Koronnego przełożenia, Rezolucyi
„ Jego Królewskiey Mości i Prześw: Rady uprasza,
— Takowa Nota znayduie się w Prot: Ekon:
Kom: Skar: Kor: pod dniem 21 Kwietnia 1788.

Jaka Rezolucya na tę Notę, wypadnie, taką Dziennik udzielić poźniey oświadcza się, ieśli będzie mógł tylo iey dostać, á teraz udziela iedne Urządzenie Kom: Skar: Lit: iak następuie.

— *Dyspozycya Kom: Skar: Lit: względem stęplowania Membranów na Kwity z Instrukcyą w tey mierze Officyalistom, tudzież względem Instruktarza dla Komor od Granicy Pruskiey,*

„ Kommissya Skarbu Rpltey W. X. Litt: chcąc
„ mieć dostateczne przekonanie, o wielości Kwitów
„ Kupcom i różnym Obywatelom Handluiącym od

„ Of-

„ Officyalistów Skarbowych, na opłacone Cła wy-
„ dawanych, a zatym o realności pewnéy Percepty
„ na Skarb Publiczny wypadaiącéy, na wzór Kom
„ missyi Skarbu Korónnego, następuiące czyni U-
„ rządzenie—Ma J. P. Kontrolor sporządzić Księgi
„ do każdéy Komory i Przykomorku zawieraiącéy
„ w sobie, same membrany Kwitów drukowane,
„ służące téy lub owey Komorze, lub Przykomór-
„ kowi, tak ażeby w takowych Księgach wszy-
„ stkie Kwity były podwóyne, i ażeby wyrznąwszy
„ Kwit z Księgi dla Kupca, drugi taki co do sło-
„ wa przepisany w Księdze zostawał się, takowe
„ Kwitów oprawne Księgi maią zawierać pewną pro-
„ porcyonalną liczbę Kwitów dla Komory lub Przy-
„ komorku, w miarę tamże expedyuiących Kupców,
„ maią mieć wszystkie Karty i same Kwity porzą-
„ dkiem numerowane, maią mieć Karty sznurkiem
„ nawskroś przeciągnięte aż do ostatniey karty.
„ Maią bydź nakoniec też Książki ręką Kontrolera
„ zapisane, do którey Komory lub Przykomórku
„ służą, na koniec, na końcu karty liczba arku-
„ szów i wielości Kwitów zapisana bydź powinna
„ tak sporządzone Księgi Membranów, oddane bydź
„ maią do Regenta Departamentu Celnego, który

„ stę-

„ stęplem umyślnie na to sporządzonym, też Mem-
„ brany w Księgach odstępluie, sznurek przez kar-
„ ty przeciągnięty i przykleiony na ostatniey obwo-
„ lucie Księgi oznaczy, i takowe Księgi na Repar
„ tycye Superintendentom rozdawać w czasie Ka-
„ dencyi będzie. Gdy zaś Stęple dwoiakiego ga-
„ tunku będą, to iest które rozesłać należy po Ko
„ morach, i te, któremi Membrany na Kwity stę-
„ plowane będą, dla potrzebney między niemi za-
„ tym różnicy, Kommissya mieć chce, ażeby Stę
„ ple i Pieczęci Komor Expakowych, mieli Herb
„ Pogoni z napisem tey lub owey Komory, Stę-
„ pel od kwitów tę Pogoń mieć powinien i z napi-
„ sem Kommissyi Skarb W.X.Litt: Co ażeby wspo
„ rządzeniu tych Stęplów zachowanym było, zale-
„ ca. Po takowym tedy urządzeniu, Kommissya
„ obwieszcza i nakazuie wszystkim J. P.P. Officyali-
„ stom Celnym, do których Expedycya Kupców na-
„ leży. Ażeby odtąd na następuiącey Kadencyi,
„ Księgi takowe kwitów od Regenta Celnego do-
„ stawszy, z tychże Ksiąg tylko Kupcom one wyda
„ wali, to iest każdemu expedyuiącemu się Kupco
„ wi, po zapisaniu iego solucyi w Księgi, ma bydź
„ w Księdze Membran zapisany dokładny Kwit,

„ z

„ z wyrażeniem wielości *specifice* Towaru, i Cła za-
„ płaconego, tenże Kwit na drugiey połowie karty
„ przekopiowawszy wyrznięty dla Kupca bydź po-
„ winien, zostawuiąc na drugiey połowie karty
„ Kwit takowyż, a iako Kwit wydaiący się Kupco-
„ wi od Intendenta, lub Pisarza podpisany bydź
„ powinien, tak wzaiemnie, Kupiec na pozostaią-
„ cym się w Księdze Kwicie podpisać się ma, i ta-
„ kowe Księgi pozostałych kwitów, ażeby wespół
„ z Rachunkami przywożone były, z których ciż J.
„ PP. Officyalistowie kalkulować się powinni będą,
„ Kommissya iak naymocniey ostrzega i nakazuie.

„ Taż Kommissya gdy według powyższey swéy
„ determinacyi ułozenia Instruktarzów dla Komór
„ od granicy Pruskiey, na wzór Instruktarza Skar-
„ bu Koronnego i według Dyspozycyi wydaney w
„ tym celu swoiemu Kontrolerowi, maiąc od te-
„ góż przepisany i podany sobie, stosownie do Miar
„ i Wag w Prowincyi Litt: zwyczaynych, Instru-
„ ktarz ony podpisała, zaczym tenże rozdrukować i
„ one do Komór i Przykomorków od Granicy Pru-
„ skiey, natychmiast rozesłać J.P. Kontrolerowi dy-
„ sponuie, a JPP. Officyalistom zaleca, ażeby Ci,
„ do których nadesłany będzie, iak nayściśley one-

„ go

„ go w expedyowaniu Kupców pilnowali się. Po-
„ cząwszy od 1go 7bra *Anni cur:* do którey daty te
„ ważnieyszy ieszcze iaki iest używany, dotąd zacho
„ wany bydź ma. Dat na Sessyi Ekonomiczney
„ Roku 1788 Dnia 5. Maia.

Stanisław Xiąże *Poniatowski*
Podskar. W. W.X.Litt: *mpr.*

L S

Jozef Zołkowski Regent Kom: Skar: Litt: mm pr.

— *Pismo* IV. G. P. P. K. *o Potrzebie wolności Handlu, i zniesienia wszelkiego uciemiężania.*

Okazałeś WMPan iak wiele przyimuiesz pisanie moie. Jednaż iest pobutka tego przyięcia z strony WacPana, która i mię do przedsiewzięcia téy Korespondencyi wiodła. Ona pokrywa niedokładność, lub omyłki. Nie daię ia zdań moich za nieomylne: ale pewien iestem, iż na nieodmiennych i nie oddalonych nigdy przez Naród Ludzki Prawach przyrodzenia ugruntowane, u każdego mocno myślącego i szczerze szukaiącego prawdy, przynaymniey zastanowienie się, i roztrząsanie wyiednaią; a ta iedyna droga iest do prawdy. Zawsze utrzymywać będę, że wolność Handlu, wolność nie obłudni-

dnicza, ale rzetelna zostawuiąca każdemu Obywatelowi władzę, żeby iak tylko chcę na swòy pożytek obracał Dary Opatrzności, bez naruszenia takiegoż użycia z strony Bliźniego swego, taka mòwię wolność iest iedynym środkiem do pomyślności Kraiowey. Bo cóż iest szczęśliwość Narodu iakiego, ieżeli nie to samo, co szczęśliwość szczegòlnych Obywatelòw, ieżeli nie każdego zupełnie, to przynaymniey bardzo większey liczby. A iakże bydź może szczęśliwy Obywatel, kiedy mu Przemoc mòwi. Chociażeś pracą i nakładem swoim, wyprowadził te owoce ziemi, chociaż z nich masz Zboże, Bydło, Wełnę, Miòd, Wosk, Popiół; masz Skòry Sukna, Płòtna, Naczynia z Kruszczu i Drzewa. Są to Twoie rzeczy, ale nie pozwalam ci tam wywieść i przedać, gdzie się lepiey, prace, zabiegi, przemysł, i wynalazki Twoie nadgrodzą, lecz musisz ich zbydź, iak będziesz mógł, w tym mieyscu, w tym czasie, taką Ceną. Albo też dał Ci Bóg sposób, żebyś wszystkie należytości oddawszy, nakłady Rolnicze odłożywszy, i owszem powiększywszy, mógł z Dochodów zbywaiących żyć wygodniey, lepiey ieść, mieszkać, odziewać się, i rozrywać; z tym wszystkim Ja ci zakazuię sprowadzać zkąd inąd rze-

 czy

czy ku wygodzie i ucieſze twoiéy ſłużące, choć tam ſą lepſze i tańſze; Koniecznie, albo ich nie używay, chocbyś przez kilkadzieſiąt lat do nich przywykł, tak, iż Ci ſię potrzebą ſtały, albo ie w tym tylko Kraiu podłe, źle zrobione, zdzieracko przedawane kupuy; bo Ja to mam za Dobro Kraiu, za Bogactwo Państwa. Nie takież ſą w rzeczy ſaméy wielu Rządców odrzeczne i Tyrańſkie wygadywania! Możnaż znaleśdź Człowieka, któryby ſię nie obruſzał na takie Uſtawy równie błędów, nieprawdy, grubéy niewiadomości, iako i nieludzkości i gwałtów pełne; któryby ſię nie czuł uciemiężonym; któryby przyznał, że taki Kray ieſt ſzczęśliwy, że mu tam dobrze; któryby nakoniec, albo nie upadł na ſercu, ręce opuſzczał, zaniedbywał pracy i przemyſłu, nie upatrywał ſposobu wynieſienia ſię z tak rozbiiackiey Krainy, *Fuge littus avarum*; albo nie wyſzukiwał ſposobów zniſzczenia tych zakazów, i dogodzenia potrzebom ſwoim, a otrzymania ſprawiedliwie zyſku. Wyimuię od tego czucia tych tylko Publicznych Wydzierców, którzy takowemi Zakazami, Przywileiami umocowani, do wyſsania prawie Krwi korzyſtaią z pracy i przemyſłu Rolników, Rzemieślników, kupuią i przedaią iaką chcą bez względu na

war-

wartość rzeczy, na zysk należyty innych Obywatelów.

Na tych zasadach nie mogę rozumieć, aby rzecz sprawiedliwa była zakazywać, iako ktoś WPanu w swoich radach do Pisma podaie, wywożenia z Kraiu Naszego Wełny, Zboża, i tym podobnych rzeczy, albo przykazywać kupowanie w Magazynach, lub przedawanie iedną pewną Taxą. Sam WPan sprawiedliwie w Piśmie swoim uznaiesz: *Że, kiedy podług wartości w Kraiu Wełna przedana nie będzie, musi być za Granicę wywieziona, bo nikt swéy straty chcieć nie może.* A czy godziwa, czy nawet podobna rzecz iest, aby iednostayna Taxa na Zboże ustanowiona była? Niech Bóg od téy Klęski Kray Nasz zachowa. To przynaymniéy ieszcze zostawiono Naturze i słuszności, że Urodzay Roczny stanowi cenę Zboża, że Rolnik zawsze równe prace łożąc na Uprawę Ziemi, na zebranie Zniwa, i tym podobne, a nie równe co Rok odbieraiąc w Urodzaiach pożytki, może sam sprzedanie ich do lepszego, lub mnieyszego zbioru stósować. Srzednia miara, nie może bydź słusznie brana, bo trudno wszystkich okoliczności przewidzieć, bo w Handlu zwłaszcza Zbożowym nie tylko na Kray swóy mieć wzgląd należy,

leży, ale i na Kraie Zagraniczne. A nad to co iest za potrzeba Tax takowych? Wielość, lub szczupłość Urodzaiu, Konkurencya Przedaiących i Kupuiących, sama iedna z Prawa Natury i z Woli Boga stanowią Cene rzeczy. Prócz tego Taxy są wymyślem zbyt skrzętnéy, a nie użyteczney Rządności, która tysiącznemi często, a szkodliwemi zdrowiu Ludzkiemu sposobami oszukana bywa. Zostaw ieno każdemu wolność, kto tylko zechce, pieczenia i przedawania Chleba, dostawania bez Opłat, bez Exakcyi, Zboża, Bydła, Skór, Mięsa, a Kupuiący tam się obróci, gdzie lepszy Gatunek i w proporcyi tańiéy znaydzie; drudzy Przedawacze chcący zdzierać, chcący podłe i liche rzeczy podsuwać, przymuszeni będą o równą się dobroć postarać, do równéy Ceny się zniżyć. Tak zawsze było na Swiecie, tak będzie mimo usiłowań tych, co się *Rządem*, co *Policyą*, co *Administracyą* zowią. Niech tylko z strony Rządu będzie Opieka i Sprawiedliwość, zabezpieczaiąca każdemu własność Jego, i rzetelność w Umowach i Kontraktach, więcéy od Rządu nie potrzebuiemy. Wszystkiego przemysł i wolność dokaże.

Są

Są nie przeczę, takie przypadki, w których zbytnia szczególnych Osób chciwość przytomnego momentalnego zysku, z niewiadomości prawdziwego dobra, bo ta naycześciey złego iest przyczyną, może smutne i szkodliwe skutki na Kray sprowadzać. Ale do Rządu należy, oświecać Lud, przestrzegać, okazywać stan rzeczy, stawiać przed oczy skutki, świationeyszych Obywatelów zapraszać, wzywać, aby drugich radą, pokazaniem prawdy, zapomożeniem potrzebnym, od takowych kroków odwodzili. Może się trafić iakaś gwałtowna przygoda, co w Kraiu Naszym Nadzieia w Bogu, nie trafi się nigdy, iż na moment w iakiéy części Państwa użycie wolności w téy mierze, ograniczyćby na czas potrzeba. To za ostrzeżeniem Rządu, albo bez tego ostrzeżenia same Woiewództwa zaradzaiąc swym potrzebom naylepiéy obmyślą. I tak przezornie postąpiła sobie Rada dwa lata temu, nie zakazuiąc Wywozów Zboża, ale radząc, co czynić przystało ostrzegaiąc i środków do zabieżenia złemu gorszącemu używaiąc. A z téy okoliczności przychodzi mi uczynić tu uwagę: że częstokroć iako i w czasie dopiero wspomnionym, i w Roku ninieyszym niektórych Pisarzów, i Donosicielów trwożące ostatnim prawie Głodem obwie-

wieszczenia daremnie mięszaią i zastraszaią Naród, wielka iest różnica Drożyzny przypadkowéy Zboża, i to ieszcze w niektórych tylko mieyscach zdarzaiącéy się, a nie Urodzaiu i Głodu powszechnego. Jako we wszystkich okolicznościach, tak i w téy wielce ważnéy potrzeba rozsądku i wiadomości rzeczy, żeby uwagi i wnioski sprawiedliwe czynić można; Tenże sam Rok teraźnieyszy, Rok znacznéy Drożyzny, nie iestże oczewistym przykładem i przeświadczeniem, iak nie potrzebne są zakazy wywozów, i trwożliwe w téy mierze ostróżności. Widzieli Gospodarze pomnożone w Kraiu z różnych przyczyn potrzeby Zboża, widzieli Cenę Jego wysoką: Któż się kwapił spławiać Zboże za Granicę do Gdańska, lub Elbląga. To będzie zawsze postępowanie Obywatelów Rolników, bez żadnego wdawania się Rządu. Władza zatém Prawodawcza czyniłaby rzecz Kraiowi i samym Prawodawcóm nayszkodliwszą, gdyby Handel Kraiowych Produktów iakimkolwiek Zakazem Wywozów, Tax ustanowieniem, Monopoliów, i exkluduiących Kompanii, okryślała. Bo takie Ustawy, które się targaią na własność każdego Obywatela, które odbieraią Mu wolność używania swego Maiątku, są Ustawami nie sprawiedliwemi, rzetelne-

telnemu Dobru szkodliwemi, a zatém nie są Prawem.

A co naywięcéy potwierdza przedsięwziętą prawdę; iż takowe, o iakich tu Mowa, Zakazy są zawsze nie sprawiedliwe, a często nie skuteczne, są to dwa przykłady od WPana w Dzienniku Czerwcowym, ieśli się nie mylę, przytoczone, z przydanemi od niego Uwagami, iakie na światłego i cnotliwego Obywatela przystoią. Jeden iest o Magazynach Zbożowych w Gallicyi ustanowionych, o których Chwalebny z wielu miar *Sandomierzanin* piszący do Niego, mówi: " Rolnicy nie chcą brać Zboża z Ma-" gazynów Cesarskich, bo doświadczyli, iak wiele " uciemiężać umieią Officyaliści Magazynowi." Gdyby wolno każdemu kupować u Właścicielów, bez tych wymysłów, bez tych zachodów, nie byłożby wygodniéy i pożytecznieéy dla Mieszkańców Kraiowych? Drugi z doniesienia danego z *Zytomierza:* " Iż Zydzi Kontrakty czynią z Właścicielami Dóbr, " aby ich Poddani Rolnicy, nie komu innemu, iak " tylko Im Kontrakty maiącym Zboże przedawali." Takowa Tyrannia, ieśli iest w rzeczy saméy, słusznie obrusza WPana, publicznéy ohydy i przeklęctwa iest godna; Uznaię Ja w WPanu Ducha prawdzi-

 wego

wego Patryotyzmu zwyczaynego w Anglii, gdy się oświadczałś, gdybyś wiedział, wymienieniem tak niegodnych Osób wydać ie na zemstę pogardy, i obrzydzenia powszechnego. Mnie się ten postępek tak szkaradny wydaie, iż wierzyć nie mogę, żeby się mógł znaleść Obywatel maiący cokolwiek czucia, a tak daleko w uciemiężeniu Bliźnich swoich zachodzący. (o) Ale zastanawiam w tym mieyscu Uwagę WMPana, i każdego te Pisma czytaiącego. Czy wolność iakażkolwiek Handlu mogłaby kiedy co podobnie Narodowi Ludzkiemu szkodliwego sprawić,

(o) *Dla przekonania, iż nie tylko te wzmiankowane Uciemiężenia i Tyranie znayduią się u Nas w Polszcze, ale i gorsze, przywiedzie w następuiących Miesiącach Dziennik 2. tylo Przykłady, ieden w pewnym Starostwie Powiatu Brasławskiego, bez wyrażenia teraz Nazwiska, dla tego, że ieszcze ma iść Delacya o te Tyranie do Assessoryi Litt: Drugi w Starostwie Miadziolskim Powiatu Oszmiańskiego, o który iuż iest i Procesś rospoczęty. — Z tych 2. Przykładów autentycznych, nie tylko przekonasz się WMPan, że aktu znayduią się w Polszcze takie Tyranie, ale nawet zdziwisz sie, iako Mąż pełen serca Ludzkości, że się śmieią ieszcze one okazywać, w Wieku tak oświeconym, w Kraiu tak mocno zaiętym Edukacyą Ludzkości, i pod Panowaniem tak Ludzkim.*

wić, iako tak okrutne ſprawuią Zakazy? Nie równaż to ieſt nieſprawiedliwość i ſrogość, gdy iaki Rządca, Król, Ceſarz, Xiążę, RzPlta, zakazuie Obywatelom Kraiu, którym zawiaduie; aby ani kupowali, ani przedawali żadnéy rzeczy, tylko tym i u tych, którym oni *Privilegia Excluſiva*, Kontrakty Arędowne, Monopoliów Władzę ponadawali, rządząc ſię Fortunami Prywatnych, do których żadnego prawa nie maią. Czy nie iednakoważ mówię to nieſprawiedliwość i ſrogość, co i przymuſzać Chłopów Włości ſwoich, aby tym tylko Produkta przedawali, którym Właściciel Wſi Kontrakty podawał? Czy nie na iedno Taxy, ograniczenia umów, i tym podobne tak często wielbione Zwierzchników poſtępowania, wychodzą? Nie wiem iaką rozum czyſty bez uprzedzenia na gruncie rzeczy ſądzący, różnicę w tych przypadkach znaleźć może.

Zachęcay WPan, kiedy Cię Prawda za Tłumacza ſwego powołała; zachęcay Prawodawców Naſzych, do uſilnego uznawania i ſzanowania nie zbitych Praw Człowieka, bez których zachowania nie maſz ſprawiedliwości, nie maſz Prawa? Niech głęboko myślą, ściśle roztrząsaią, ani wzlętemi i powtarzanemi Maxymami, ani Zagranicznych Rządów

Przy-

Przykładami nie daią się uwodzić; Niech się boią popełnić błędu uciemiężaiącego, życie ludzkie nim do ustanowienia iakiego Prawa przystąpią. Prawdziwe oświecenie i chęć szczera nie w słowach Dobra Narodu zaręczy nam nayleplze Ustawy, i ztąd wynikaiącą szczęśliwość powszechną. Nie żal dla niéy i pracować i przycierpieć. Takiego Ducha od Mądrości i Dobroci Rządcy Swiata, życzmy sobie wszyscy.

G. P. P. K.

Dawnieysze 3. Pisma tegoż Autora chodziły pod Literami P. K.

II.

O Targach i Handlu Kraiowym.

Jakie są Targi teraźnieysze w Kraiu, nauczy Tabella następuiąca:

Tabella Targów Kraiowych.

Cenę w téy Tabelli znayduiącą się, zaświadczaią, niżéy Podpisani, z doniesieniem niektòrych ieszcze z swych mieysc Okoliczności, iak następuie:

Targ

TABELLA TARGOW CAŁO-KRAIOWYCH NA MIESIĄC CZERWIEC ROKU 1788.

Miasta Prowincyi Wielko-Polskiey.

Gatunki, Zboża, Produktow i Towarow.	Wagi. Miary.	Warszawa. Zł: Gr:	Kalisz. Zł: Gr:	Poznań. Zł: Gr:	Łęczyci. Zł: Gr:	Szczuczyn w Mazo: Zł: Gr:	Zł: Gr:
Zyta lepszego.	Korzec.	13 -	- -	- -	- -	- -	- -
Ditto podleyszego.	Ditto.	12 -	- -	- -	- -	- -	- -
Pszenicy lepszey.	do	19 -	- -	- -	- -	- -	- -
Ditto podleyszey.	do	18 -	- -	- -	- -	- -	- -
Jęczmienia.	do	11 - 15	- -	- -	- -	- -	- -
Owsa.	do	8 -	- -	- -	- -	- -	- -
Grocku.	do	16 -	- -	- -	- -	- -	- -
Gryki.	do	12 -	- -	- -	- -	- -	- -
Jagieł.	do	36 -	- -	- -	- -	- -	- -
Krup Jęczm: Ordyn:	do	18 -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: drobnieyszych.	do	20 -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Gryczanych ordyn:	do	26 -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: ditto drobniey:	do	44 -	- -	- -	- -	- -	- -
Siemienia Lnianego.	do	-	- -	- -	- -	- -	- -
Ditto Konopnego.	do	14 -	- -	- -	- -	- -	- -
Oleiu Lnianego.	Garniec	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Konopnego.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Wodki lepszey.	do	6 -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: ordynar.	do	3 -	- -	- -	- -	- -	- -
Masła.	Funt	- 24	- -	- -	- -	- -	- -
Słoniny.	do	-	- -	- -	- -	- -	- -
Szczeciny.	do	1 -	- -	- -	- -	- -	- -
Saletry.	do	-	- -	- -	- -	- -	- -
Mięsa świeżego.	do	- 6	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: solonego.	do	- - 7	- -	- -	- -	- -	- -
Makaronu Włos: Kraiow:	do	1 -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: ditto Zagrani:	do	2 - 15	- -	- -	- -	- -	- -
Kawy.	do	2 - 15	- -	- -	- -	- -	- -
Cukru.	do	2 -	- -	- -	- -	- -	- -
Wosku żołtego.	Kamień	64 -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: białego czyli iarzę:	do	90 -	- -	- -	- -	- -	- -
Miodu praśnego.	do	12 -	- -	- -	- -	- -	- -
Anyżu.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Kminu.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Łoiu topionego.	do	15 -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: nietopionego.	do	10 -	- -	- -	- -	- -	- -
Wełny lepszey.	do	22 -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: podleyszey	do	15 -	- -	- -	- -	- -	- -
Lnu.	do	10 -	- -	- -	- -	- -	- -
Konopi.	do	6 -	- -	- -	- -	- -	- -
Chmielu.	do	8 -	- -	- -	- -	- -	- -
Tytunu.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Zelaza Kraiowego.	Cetnar	31 - 15	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Moskiewskiego.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Pruskiego.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Miedzi Kraiowey	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Zagraniczney.	do	234 -	- -	- -	- -	- -	- -
Potażu Węgierskiego.	Szaffunt	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Kołowego.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: korytowego Koron:	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: braku.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Soli Austryackiey.	Beczka	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Pruskiey.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Ditto Moskiewskiey.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Smoły.	do	12 -	- -	- -	- -	- -	- -
Wołu lepszego.	Sztuka	162 -	- -	- -	- -	- -	- -
Skor Wołowych suro:	do	19 -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: ditto wypraw:	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Skor Kozłowych suro:	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: ditto wypraw:	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Skor cielęcych suro:	do	3 -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: ditto wypraw:	do	-	- -	- -	- -	- -	- -

Miasta Prowincyi Mało-Polskiey.

Gatunki, Zboża, Produktow i Towarow.	Wagi. Miary.	Krakow. Zł: Gr:	Sandomirz. Zł: Gr:	Kurow w Lubelsk: Zł: Gr:	Kamieniec Podolski. Zł: Gr:	Około Berdyczowa. Zł: Gr:	Mohilow nad Niestr: Zł: Gr:	Radzin w Lubelsk: Zł: Gr:	Tulczyn. Zł: Gr:	Drohi: Podl: Zł: Gr:	Białystok. Zł: Gr:
Zyta lepszego.	Korzec.	24 -	17 -	14 -	14 -	14 -	16 -	10 - 15	14 -	11 -	- -
Ditto podleyszego.	Ditto.	22 - 12	16 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Pszenicy lepszey.	do	26 -	18 -	17 -	18 -	-	21 -	16 -	18 -	16 -	- -
Ditto podleyszey.	do	25 -	17 -	- -	15 -	-	- -	13 -	- -	- -	- -
Jęczmienia.	do	22 - 12	15 -	11 -	6 - 15	8 -	11 -	9 -	10 -	8 -	- -
Owsa.	do	11 -	6 -	7 -	5 -	4 -	-	7 -	5 -	6 -	- -
Grocku.	do	26 -	20 -	16 -	15 -	-	23 -	13 -	21 -	12 -	- -
Gryki.	do	- -	- -	12 -	11 -	7 -	12 -	12 -	10 -	- -	- -
Jagieł.	do	34 - 15	36 -	- -	20 -	24 -	-	-	-	- -	- -
Krup Jęczm: Ordyn:	do	28 - 8	30 -	- -	14 -	- -	- -	- -	-	- -	- -
Dit: drobnieyszych.	do	30 - 18	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	-	- -
Dit: Gryczanych ordyn:	do	29 - 18	- -	-	24 -	- -	- -	- -	-	- -	- -
Dit: ditto drobniey:	do	30 - 12	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Siemienia Lnianego.	do	20 -	14 -	- -	-	- -	23 -	20 -	20 -	-	- -
Ditto Konopnego.	do	10 -	12 -	7 -	12 -	- -	15 -	- -	14 -	- -	- -
Oleiu Lnianego.	Garniec	6 -	4 - 8	-	- -	- -	- -	6 -	-	- -	- -
Dit: Konopnego.	do	-	4 - 8	-	6 -	- -	- -	6 - 20	-	- -	- -
Wodki lepszey.	do	6 - 10	8 -	-	5 - 15	- -	10 -	6 -	7 - 15	-	- -
Dit: ordynar.	do	3 - 15	5 - 10	- -	- -	- -	- -	-	- -	3 -	- -
Masła.	Funt.	- 18	- 18	-	- -	- -	- 14	- 25	- 15	- -	-
Słoniny.	do	- 24	-	-	- -	- -	- -	- 18	- -	- -	- -
Szczeciny.	do	1 - 3	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Saletry.	do	1 - 9	2 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Mięsa świeżego.	do	- -	- 6	- -	- 4	- -	- -	- 4	-	- 5	- -
Dit: solonego.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Makaronu Włos: Kraiow:	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: ditto Zagrani:	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Kawy.	do	- -	2 - 10	- -	2 -	- -	- -	2 15	- -	- -	- -
Cukru.	do	- -	1 25	- -	2 - 15	- -	- -	2 -	- -	- -	- -
Wosku żołtego.	Kamień	67 -	64 -	- -	76 -	-	76 -	64 -	72 -	64 -	- -
Dit: białego czyli iarzę:	do	- -	- -	- -	-	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Miodu praśnego.	do	17 -	18 -	- -	- -	-	- -	- -	- -	- -	- -
Anyżu.	do	- -	- -	- -	- -	- -	-	28 -	-	- -	- -
Kminu.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	-	- -	- -	- -
Łoiu topionego.	do	20 - 15	20 -	- -	18 -	-	14 -	16 -	16 -	-	- -
Dit: nietopionego.	do	12 -	16 -	- -	16 -	-	10 -	14 -	12 -	- -	- -
Wełny lepszey.	do	41 -	-	-	- -	- -	- -	35 -	- -	- -	- -
Dit: podleyszey	do	30 -	24 -	- -	- -	- -	- -	- -	-	- -	- -
Lnu.	do	17 -	- -	- -	7 -	-	- -	- -	-	- -	- -
Konopi.	do	16 -	- -	- -	- -	- -	-	-	-	- -	- -
Chmielu.	do	- -	24 -	- -	- -	- -	- -	10 -	-	-	- -
Tytunu.	do	- -	34 - 4	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Zelaza Kraiowego.	Cetnar	- -	36 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Moskiewskiego.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Pruskiego.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Miedzi Kraiowey	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Zagraniczney.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Potażu Węgierskiego.	Szaffunt	- -	-	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Kołowego.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: korytowego Koron:	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: braku.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Soli Austryackiey.	Beczka.	-	56 - 18	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Pruskiey.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Ditto Moskiewskiey.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Smoły.	do	- -	24 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Wołu lepszego.	Sztuka	- -	180 -	- -	72 -	- -	-	26 -	- -	- -	- -
Skor Wołowych suro:	do	18 -	19 -	- -	18 -	-	12 -	12 -	14 -	- -	- -
Dit: ditto wypraw:	do	- -	- -	- -	-	- -	-	16 -	- -	- -	- -
Skor Kozłowych suro:	do	- -	- -	- -	3 -	- -	5 -	- -	4 -	- -	- -
Dit: ditto wypraw:	do	- -	- -	- -	- -	- -	-	12 -	- -	- -	- -
Skor cielęcych suro:	do	1 - 6	1 -	- -	- -	- -	2 -	- -	2 - 15	- -	- -
Dit: ditto wypraw:	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	5 -	- -	- -	- -

Miasta Prowincyi Litewskiey.

Gatunki, Zboża, Produktow i Towarow.	Wagi. Miary.	Wilno. Zł: Gr:	Pinsk. Zł: Gr:	Kobryń. Zł: Gr:	Brześć Litewski. Zł: Gr:	Mińsk. Zł: Gr:	Zł: Gr:	Zł: Gr:
Zyta lepszego.	Beczka	64 -	40 -	32 -	32 -	- -	- -	- -
Ditto podleyszego.	Ditto.	56 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Pszenicy lepszey.	do	80 -	60 -	44 -	52 -	- -	- -	- -
Ditto podleyszey.	do	64 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Jęczmienia.	do	52 -	32 -	24 -	32 -	- -	- -	- -
Owsa.	do	28 -	18 -	- -	20 -	- -	- -	- -
Grocku.	do	48 -	40 -	32 -	40 -	- -	- -	- -
Gryki.	do	44 -	32 -	24 -	32 -	- -	- -	- -
Jagieł.	do	- -	80 -	- -	72 -	- -	- -	- -
Krup Jęczm: Ordyn:	do	80 -	38 -	- -	56 -	- -	- -	- -
Dit: drobnieyszych.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Gryczanych ordyn:	do	80 -	38 -	- -	60 -	- -	- -	- -
Dit: ditto drobniey:	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Siemienia Lnianego.	do	48 -	48 -	- -	52 -	- -	- -	- -
Ditto Konopnego.	do	32 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Oleiu Lnianego.	Garniec	-	2 - 12	- -	4 -	- -	- -	- -
Dit: Konopnego.	do	6 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Wodki lepszey.	do	4 - 24	5 -	- -	3 -	- -	- -	- -
Dit: ordynar.	do	3 - 24	2 - 20	- -	2 - 15	- -	- -	- -
Masła.	Funt	- 20	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Słoniny.	do	- 20	- -	- -	- 15	- -	- -	- -
Szczeciny.	do	- 16	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Saletry.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Mięsa świeżego.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: solonego.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Makaronu Włos: Kraiow:	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: ditto Zagrani:	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Kawy.	do	2 - 4	2 - 5	- -	- -	- -	- -	- -
Cukru.	do	1 - 14	1 - 25	- -	- -	- -	- -	- -
Wosku żołtego.	Kamień	66 - 20	73 - 1[illegible]	[illegible]0 -	72 -	- -	- -	- -
Dit: białego czyli iarzę:	do	-	-	- -	- -	- -	- -	- -
Miodu praśnego.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Anyżu.	do	30 -	- -	- -	16 -	- -	- -	- -
Kminu.	do	- -	- -	- -	-	- -	- -	- -
Łoiu topionego.	do	20 -	20 -	20 -	20 -	- -	- -	- -
Dit: nietopionego.	do	16 -	15 -	- -	16 - 15	- -	- -	- -
Wełny lepszey.	do	- -	- -	- -	32 -	- -	- -	- -
Dit: podleyszey	do	- -	-	- -	24 -	- -	- -	- -
Lnu.	do	17 -	- -	- -	-	- -	- -	- -
Konopi.	do	13 -	-	-	11 -	- -	- -	- -
Chmielu.	do	5 -	6 -	- -	6 -	- -	- -	- -
Tytunu.	do	- -	- -	- -	-	- -	- -	- -
Zelaza Kraiowego.	Cetnar	- -	40 -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Moskiewskiego.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Pruskiego.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Miedzi Kraiowey	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Zagraniczney.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Potażu Węgierskiego.	Szaffunt	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Kołowego.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: korytowego Koron:	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: braku.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Soli Austryackiey.	Beczka	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: Pruskiey.	do	40 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Ditto Moskiewskiey.	do	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Smoły.	do	12 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Wołu lepszego.	Sztuka	144 -	60 -	- -	-	- -	- -	- -
Skor Wołowych suro:	do	8 -	12 -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: ditto wypraw:	do	- -	15 -	- -	- -	- -	- -	- -
Skor Kozłowych suro:	do	- -	4 -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: ditto wypraw:	do	- -	8 -	- -	- -	- -	- -	- -
Skor cielęcych suro:	do	- -	2 -	- -	- -	- -	- -	- -
Dit: ditto wypraw:	do	- -	4 -	- -	- -	- -	- -	- -

Informacya.

1mo. Podpisy zaświadczaiące pewność Targow w Tabelli wyrażonych znayduią się na początku Tomiku pod Artykułem Targow Kraiowych.

2do. Gatunki nieumieszczone w Tabelli dla odmienności tak Miar, iako i Wag, znayduią się także pod Artykułem Targow Kraiowych.

Miary.

Korzec Warszawski ma Garcy, - - - 32
Beczka Litewska ma Garcy, - - - - - 144
Szanek *Brzeski Litt:* ma Garcy Kom: Litt - - - 36
Ale w Tabelli iest zredukowany na Beczki.
Garniec dubeltowy *w Mińsku* wiele zaymuie niedoniesiono.
Garniec Kom: *w Grodnie* wedle Skali ma Kwart, - - 4
NB. *Ktoby o innych Miarach doniosł, tedy w tym mieyscu w następuiących Miesiącach będą drukowano.*

Wagi.

Kamień w Koronie od Funtuw, - - - - - 32
Kamień w Litwie od Funtow, - - - - - 40
Cetnar Polski ma Funtow, - - - - - 160
Szaffunt Pruski Funtow - - - - - [illegible]
Szaffunt Polski Funtow 353 i Łot: - - - 26
Kamień *w Mińsku* od Funtow, - - - - - 50
NB. *Ktoby o innych gatunkach Wag doniosł tedy w następuiących Miesiącach będzie wydrukowano.*

Proporcya Funtow Warszawskich do Funtow Miast Portowych.

100 Fun: Warsza: czyni.
90. Rygskich.
100. Krolewieckich dawney Wagi.
80. Ditto nowey Berlińskiey.
86. Gdańskich
92. Chersońskich.
89. Elbląskich.

— Targ Mia

że był w ost

wski Instygato

Koronnéy.

— Targ Mia

że był 24. C

tu Krakowsk

Pisarz Prow:

ieszcze Gatu

Oleiu

Dro

Soli

u Nas do

rego wiele

tak Okolic

tam Zniw,

— Targ M

się, że by

cza Andrzé

Sandomirza

— Targ Miasta *Warszawy* w Tabelli znayduiący się, że był w ostatkach Czerwca, zaświadcza *Wiesiołowski* Instygator Taxowy Juryzdykcyi Marszałkowskiéy Koronnéy.

— Targ Miasta *Krakowa* w Tabelli znayduiący się, że był 24. Czerwca, zaświadcza Jmieniem Magistratu Krakowskiego Jan *Zeydler* Konsyliarz J.K.Mci i Pisarz Prow: Miasta Krakowa, i oprócz Tabelli tych ieszcze Gatunków Cenę donosi.

	Zło:	Gro:
Oleiu Makowego - *Garn*:	8.	—
Dto Rzepakow: - Dto	5.	15.
Soli - - - - 5. *Kam*:	10.	15.

u Nas dotąd ieszcze Cena Zboża w górę idzie, którego wiele za Granicę wywożą, a to z przyczyny, tak Okoliczności Woiennych, iako i późnieyszych tam Zniw, aniżeli u Nas, dla Zimna.

— Targ Miasta *Sandomirza* w Tabelli znayduiący się, że był w środku Miesiąca Czerwca, zaświadcza Andrzéy *Rogowski* Radca i Wóyt Miasta J.K.Mci Sandomirza.

Targ

— Targ Miasta *Kamieńca Podolskiego* w Tabelli znayduiący się, że był w Okolicy Iego do Dnia 18. Czerwca, zaświadcza, i oprócz Tabelli tych ieszcze Gatunków Cenę donosi.

			Zło:	Gro:
Masła Maska - - -	o 6. *Gar:* -	26.	-	—
Słoniny - - - - -	- *Połeć* -	16.	-	—
Miodu od Garcy 32. -	*Pół-Beczek* -	144.	-	—
Mydła Kramnego -	*Kam:* -	18.	-	—
Mydła Moskiewskiego -	Dto -	36.	-	—
Anyżu dobrego - -	*Korzec* -	50.	-	—
Indyk karmny - -	*Sztuką* -	4.	-	—
Gęś karmna - -	Dto - -	2.	-	—
Kapłun karmny -	Dto - -	1.	-	—
Kura dobra - -	Dto - -	—	-	25.
Wieprz karmny, ieżeli mierzyn - - -	Dto - -	36.	-	—
Ryżu, Orzechów Tureckich, Rodzynków, Figów. - - - -	*Korzec* -	36.	-	—

Inna Bakalia w proporcyi drogo się przedaie, z przyczyny ustałego dla Woyny, z Stambułu Transportu.

Inne

Jnne Produkta w Tabelli Drukowaney dawnieyſzey, mało ſię róznią od teraznieyſzey Ceny.

Pola we wſzyſtkie Kreſcencye okazuią ſię obfite. Wſie bardzo wiele doorały i doſiały zachęcone Ceną Zboża, Wiosna dosyć była ſprzyiaiąca Urodzaiom; ieżeli daley Bóg zachowa od Upałów, Gradów i ſzkody, ſpodziewać ſię taniey, choćby i Woyſko zimowało. Do tąd wſzędzie na Targach doſtać można Zboża, lubo przydrogo.

— Targ w Okolicach *Berdyczowa* w Tabelli znayduiący ſię, że był w oſtatkach Czerwca, zaświadcza Ur: *Buczacki* Rotmiſtrz Woyſk Koronnych, nadto ieſzcze donosi o Urodzaiach i niebeſpieczeńſtwie od Hultayſtwa Ukrainy, iak naſtępuie:

— *Doniesienie o Urodzaiach i niebeſpieczeńſtwie od Hultayſtwa Ukrainy.*

— W Kraiu Naſzym Zboże odtaniało, ale iednak Karyſtya nie umnieyſza ſię dla Ludzi ubogich, którzy w przeſzłych Latach nawlekli ſię z Kordonu Ceſarſkiego — Obywatele łakomi nie uważaiąc na Poddanych ſwoich, Zboże wyprzedali za Dniepr Woyſku Roſsyiſkiemu, a teraz Chłopi z głodu giną. W

Roku

Roku z Opatrzności Boſkiéy, Zboża, osobliwie Zyta piękne na Polach, Jare zaś średnie, a na innych Polach wcale ſię nie urodziło.

— U Nas tu uſtawicznie Rekrutuią Moſkale Szlachtę Czynſzową i Chłopów, iedne z Głodu, drugie z Hultayſtwa przyſtaią do ſłużby Moſkiewſkiéy. — Woyſko Naſze wſzyſtkie ściągnione za Boh, a cała Ukraina otwarta Hultaiom, iak ſię obierze iaki Herszt, zginie tu Szlachta mieſzkaiąca i Zydzi, a w korzyści będziemy mieli Bunt, i to nie taki, iaki był pierwiéy, bo teraz w dzieſięcioro Ludzi więcéy, iak było dawniéy. — Chłopi uſtawicznie żądaią Buntu, z przyczyny uciśnięcia teraźnieyſzego od Panów, i Poſseſsorów, Pańſzczyznami, i Podatkami Pienięznemi, tego nieſzczęścia nie będzie Komu wſtrzymać, gdy całe Woyſko ſtoi na Pobereżu Dnieſtrowym, gdzie obeſzłoby ſię i połową, a reſzta niechby zoſtała w Kraiu, dla Hultaiów, których bardzo wiele już ſię znayduie. — Nie dawnemi czasy napadli na Zamek Pohrebyſki, Ekonoma zbili, i wiele ſzkód poczynili, udaiąc ſię bydź Rekrutami Moſkiewſkiemi, bo i Ci dla zachętki Werbowania ſię maią także wielką wolność. Kolei tego nieſzczęścia ſpodziewaią ſię i dru-

dzy;

dzy; a mianowicie Buntu Chłopſkiego, na którego poſkromienie nic Woyſka w Ukrainie nie mamy, ieden tylko był Pułk J.K.Mci w Korsuniu i Bohuſławicy, ale i ten w tych Dniach wymaſzerował pod Warſzawę, a tu coraz świeżſze wiadomości dochodzą, że po Karczmach w Polu ſtoiących, Chłopi iuż Zydów dławią, i w krótce ſpodziewać ſię kolei téy na Szlachtę bez obrony Zołnierza będącéy, którego tylko dotąd Chłopi lękali ſię, ale teraz, gdy nie widzą Zołnierza, śmiało zaczną mścić ſię na ſwoich Panów i Dziedziców za różne uciſki, a osobliwie za Arędy Zydowſkie po WSiach i Miaſteczkach dozwolone od Panów; w tym mſzczeniu ſię, doſtanie ſię i nie winnym, to ieſt tym, co i nie uciemiężaią, tak, iak za pierwſzych Buntów, co winnych, i nie winnych rznięto. — Zyczyłbym więc wcześnie temu, do Kogo to należy, pomyśleć o zaratowaniu.

Dan: z Ukrainy 28. Czerwca.

— Targ Miaſta *Radzynia* w Tabelli znayduiący ſię, że był 19. Junij, zaświadcza Marcyan *Buczyńſki* Burmiſtrz Miaſta Radzynia.

		Zło:	Gro:
Soli	Funt	—	3.
Kapłun karmny	Sztuka	1.	—
Gęś nadworna	Ditto	2.	—
Gęś karmna	Ditto	4.	—
Jndyk karmny	Ditto	7.	—
Jndyk nadworny	Ditto	3.	15.
Kura	Ditto	1.	—
Kaczka	Ditto	—	25.
Jay	Kopa	2.	—

Jnne Gatunki zostaią dotąd w téyże Cenie, co i dawniéy. A że się w tych tu Okolicach Ziemi Łukowskiéy znayduiących, po większéy części piękne Urodzaie, tak Oziminy, iako i Jarzyny okazuią, przeto, przy pomyślnym da Bóg Zbiorze, znacznéy Taniości spodziewać się wszystkiego należy.

— Targ Miasta *Kurowa* w Tabelli znayduiący się, że był w Miesiącu Czerwcu, zaświadcza Jgnacy *Dębicki* Uczeń Szkoły Parafialnéy Kurowskiéy.

— Targ Miasta *Tulczyna* i *Mohylewa* w Tabelli znayduiący się, że był w ostatkach Czerwca, zaświadcza *Wilski* Poczmistrz Tulczyński i Mohylowski.

III. o Targach

III.

O Targach i Handlu Zagranicznym.

POnieważ teraz z okazyi Woyny *Szwedzkiey* w Miastach Portowych nad Morzem Baltyckim, Mięso solone i wędzone, dobrze się zaczyna płacić, więc gdyby Obywatele nie odstraszali się w prowadzaniem tego Artykułu do tych Miast, z przyczyny trudności niektórych na Komorach Pruskich zdarzaiących się, przeto udziela się względem tego Rezolucya Berlińska, ktorą uzyskał W. Butrymowicz Podstarosta Piński; a że ten Mąż, co czyni, to czyni, nie wszystko dla siebie, ale y dla dobra Kraiu, przeto y Rezolucyą tę, dla wygody Kraiu, udzielić wiadomości Publiczney nie żbrania, co rzadkim iest w Handlu przykładem, bo niemal każdy co wyrobi dla siebie, trzyma w wielkim sekrecie, ażeby tylo on sam z tego, a nie kto inny korzystał.

— *Kopia Memoryału W. Butrymowicza do Administracyi Generalney Królewskiey Pruskiey Akcyzy i Ceł, względem trudności Handlu Mięsem solonym, czyli Pekenfleyszem w Oxeftach ułożonym 1786. Roku.*

PRowadząc Handel z Litwy do Królewca, od lat kilkunastu różnym Towarem, a pryncypalnie Zbożem i Drzewem, w Roku zaprzeszłym 1784. zacząłem posyłać przy innych Towarach, i Mięso wołowe solone tak, iak go potrzebuią za Morze, którego to Mięsa, w Roku wyżey wspomnionym miałem tey miary, iak są Oxefty od Wina, Beczek 10. w Roku zaś przeszłym 1785. Beczek takichże 12. lecz w obydwóch tych latach, doznałem wielkiey mitręgi z tym Mięsem na Komorze J. K. Mci Pruskiey w Smolnikach, gdyż od dziesięciu Beczek w Roku 1784. wzięto na tey Komorze fantu Czerw: Złł: 11. i tych potym nie oddano, daiąc przyczynę, że tyle Cła od tego Mięsa należało. W Roku zas przeszłym 1785. od dwónastu Beczek, teyże samey miary, tamże w Smolnikaeh, wzięto fantu Czer: Złł. 30. które lubo są teraz mnie powrócone, ale to nie inaczey, aż za rozkazem z Berlina od Generalnego Directorium Celnego, dokąd J. Wiel: Hetman w tym interessie pisał. Udaię się

więc

więc ia teraz do tegoż Generalnego Directorium Ceł i Akcyzy Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego, prosząc, ażeby mnie dana była Rezolucya, czy można na dalszy czas posyłać do Królewca Mięso wołowe solone, i dla czego w Smolnikach tak wielkie fanty od tego Towaru biorą? i dla czago takowych fantów nie oddaią inaczey, aż za Rezolucyą z Berlina. Co wszystko Handluiącemu przyczynia mitręgi, a ta w Handlu iest bardzo niepożyteczna. Wszakże mogę o tym zawsze upewnić, że takowe Mięso, iest z Bydła karmnego i zdrowego, i iest solone tak, iak koniecznie potrzeba, kiedy idzie na Morze, tudzież iest zawsze brakowane u mnie na mieyscu; gdyż do tego mam Człowieka znaiącego się, którego umyślnie z Królewca dla tego sprowadziłem. Mam zaś i Taryffę Cła Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego, w którey ponieważ iest wyrażone Cło od Mięsa solonego, i od Mięsa wędzonego, więc pokazuie się ztąd, że ten Towar nie iest zakazany. Żądam więc mieć w tey okoliczności dostateczną Rezolucyą, o którą upraszaiąc podpisuię się — *Pisan w Pisku Roku 1786, Miesiąca Februarii 8. Dnia.*

— *Rezolucya Berlińska ułatwiaiąca takową trudność.*

JEgo K. Mci Generalna Akcyz i Cełł Administracya — Odpowiadaiąc na Remonstracye JP. Butrymowicza Podstasty Pińskiego, tyczące się trudności, które mu Komora Celna w Handlu Mięsa solonego do Królewca w Smolnikach czyniła, oświadcza, iż iuż potrzebne i wyrazne dla zapobieżenia napotym takowym błędom wydała rozkazy; że iuż Handel swóy bez żadney obawiania się przeszkody prowadzić może, że odtąd względem tego, iak względem innych Artykułów z nim się obchodzić maią tak, że odtąd nie będzie mu trudno według tego dalsze iego Spekulacye moderować — Dan w Berlinie 2. Marca 1786. — *Królewska Pruska Generalna Akcyz i Ceł Administracya.*

Równie potrzebna wiadomość względem zakazu wprowadzania z Polski Drylichów do Pruss, zaczym w tey mierze następuiący Edykt udziela się.

— *Edykt*

— *Edykt Króla teraźnieyszego Pruskiego zakazuiący do Pruss wprowadzania, tak Polskich, iako i wszelkich Drylichów.*

POnieważ w Taryffach Celnych Marchii Brandeburskiey, nowey Marchii i Pomeranii dnia 20. Febr: i 20. Marca Roku przeszłego wyszłych, pod tytułem Cwelich, te słowa: z dawnieyszych Taryff wyięte, że takowego Polskiego Cwelichu, przedaż iednak podczas Jarmarków dozwolona będzie, przez omyłkę włożone znayduią się, bo Uniwersał Gabinetowy Królewski dnia 7. Xbris 1782. wprowadzenie cudzych Adamaszkowey roboty Drylichów i Cwelichów zupełnie zabrania; przeto uwiadomia się natychmiast Publikum, że wprowadzenie takowego Towaru, równie iak przedtym zakazane zostaie, i że przedawanie iego na Jarmarkach przeszkadzanym odtąd będzie — *W Berlinie* dnia 17. Marca 1788. — Za nayłaskawszym Rozkazem J. K. M. własnym — *de Werder.*

Targ Elbląski w ostatkach Czerwca były.

				Złł: Prus:
Zyta	-	-	*Łaszt* -	190.
Pszenicy		-	Dito -	300.

Pota-

Potażu Koryt: -	*Szyf:*	Tal:	36.
Ditto Kotłow: -	Ditto	Ditto	28.
Sledzi Szwedzkich	*Becz:*	Złł:	30.
Wina Francuskiego	*Oxeft*	Cz: Złł:	11.

Tak pewny Szyper swoiemu Panu doniosł 27. Czerwca 1788.

— *Specyfikacya wyszłego Zboża w Maiu za Kordon Cesarski na Podgurzu.*

DLa ciekawości donoszę, że tylko w Miesiącu Maiu z Kraiu Polskiego w Kordon zacząwszy od Białey, aż do Tułowa pod Nowe Miasto, toiest: w całym Dystrykcie, iak zaświadcza Komora Cesarska na Podgurzu, wyprowadzono rożnego Ziarna.

In Summa Korcy 1,020,000.

A coż dopiero mówić o innych Miesiącach dawnieyszych, i Czerwcu — Datt: z Krakowa 28. Czerwca — *Jan Zeydler* Konsyliarz J. K. Mci, i Pisarz Prowentowy Krakowa.

— *Spe-*

Specyfikacya Wagi y Ceny Soli Cesarskiey w Warszawie y Poznaniu.

			w Warsz: Zł: Gr:	Pozna: Zł: G.
Szybikowey	*Beczka*	od Funt:	770-56-18	64-18
Ditto -	*Puł-Bec:* -	Ditto	384-28- 9	32- 9
Ditto -	*Cetnar* -	Ditto	120- 9- 3	10-[illegible]3
Zieloney	*Beczka* -	Ditto	778-52-18	60-18
Ditto -	*Puł-Bec:* -	Ditto	390-26- 9	30- 9
Ditto -	*Trzeciow:* -	Dit:	252-17-16	- -
Samborsk:	*Beczka* -	Ditto	213-16- 6	19- 6

Specyfikacya Wagi i Ceny Soli Pruskiey Kompanii w Warszawie i Poznaniu.

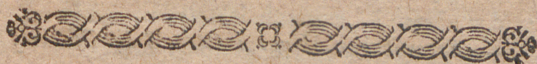
			w Warsz: Zł: G:	Pozna: Zł: G.
Angielsk: czerwon: 1go gatunk:	*Puł-Bec:*	à Funt:	416-25 -	25 -
Dit: 2go gat:	Ditto -	Ditto	434-21 -	20-6
Portugalsk:	*Beczułka* -	Ditto	272 - -	- -
Liwer Pol: -	Ditto -	Ditto	242-16 -	19-7 ½

Takowe Specyfikacye są Autentyczne, bo wyięte z Regestrów Magazynowych.

Ponieważ coraz Cena Soli po Magazynach Pruskich w Polszcze idzie w górę, więc

czy

czy niemożnaby z Królewca sprowadzić iakiey partyi, gdzie Sol w tym Roku iest w tey samey cenie, co y w Roku przeszłym, wedle doniesienia uczynionego w Dzienniku tego-rocznym na kar: 407. - A ieśli i tego sposobu Prusacy nie dozwolą, lub iaką nową trudność wynaydą, tedy gwałtem trzeba w Kraiu szukać Soli kopaney, lub zakładać Fabryki warzoney, idąc za Przewodnictwem J. W. Czackiego, w Raporcie swym względem Fabryk Solnych wiele udzielaiącego światła, który co do słowa w następuiącym Artykule kładzie się.

IV.

O Fabrykach Kraiowych.

FAbryki Solne w Kraiu, zdaią się bydź teraz tym bardziey interesowańszemi, im bardziey cena Soli przez Kompanią Pruską co raz iest w górę podnoszona, iak widzieć to można, z Specyfikacyi Ceny i Wagi Soli, w poprzedzaiącym Artykule umieszczoney; dla tego i wiadomość o Fabrykach Kraiowey Soli zdaie się potzebnieyszą w tym

czasie

czasie, iak inne, kładzie się więc względem Fabryk Kraiowey Soli Raport JW. Czackiego Kommissarza Skar: Kor: uczynionego teyże Kommissyi, iak następuie:

—— Raport JW. Czackiego Starosty Nowogrodzkiego Kom: Skar: Kor: zdaiącego Sprawę z badania Fabryk Solnych iuż rozpoczętych, i udziałać się ieszcze mogących, uczyniony Kommissyi Skar: Kor: 12. Czerwca 1788.

W Ten czas podległy Zwierzchemu władaniu czuię słodycz Rządu, kiedy myśli i czyny Urzędniących do uszczęśliwienia Powszechności są zwrócone, a sama Wyższość zdaie się na ten czas tylko przeznaczoną do dzielnieyszego spólney Oyczyznie służenia.

Losem dla mnie względnym, iuż to raz drugi odbieram szacowny dar zaufania, ze mną tu Zasiadaiących, i ieżeli w pierwszym łaskawy wybor, powinność włożona przytomną mi zawsze czynił, (a) to w drugim ręku Ludu, zubo-

---

(a) *Przez wzmiankę zaufania pierwszego, ma się rozumieć pierwsze uproszenie JW. Czackiego do Lustracyi Kraiu od Scian Au-*

zubożenia Kraiu, Samokupstwa Sąsiadow stawania się ofiarą, smutne widoki ożywiały pilność, wzmacniały chęć dokładnego zdania sprawy z obowiązków mi powierzonych.

1mo. *Wieś Beysce.*

Ziechałem nayprzod do Beysców w Woiewodztwie Sandomirskim w Powiecie Wiślickim leżących Dobr JO Xcia Sanguszka Wdy Wołyńskiego dziedzicznych.

Niedaleko Wsi widziałem na polu białość mnogie zagony okrywaiącą, słoność z kwasem w smaku uczułem; zebraną takową ziemię pod liczbą 1. składam. (*b*)

Wy-

---

stryackiey, Tureckiey &c: na ktorey to Lustracyi Raport, iakie zaszły Rezolucye Kom: Skar: Kor: widzieć można w Dzien: tegor: na kar: 341. Tit: Mar:

(*b*) *Dla szczupłości mieysca w Dzienniku, nie wyszczegulniaią się te Annexa, ktore pod literami JW. Czacki oddzielnie w swym Raporcie składa, ale ciekawy Czytelnik odsyła się do Archivum Kommissyi Skar: Kor: gdzie takowe Annexa razem z tym Raportem są złożone, dla pamiątki i wygody Publiczney.*

Wypary wzmiankowane miłą nadzieię czyniły, gdy nieiako sama natura okazywała na wierzchu wewnętrzne bogactwa.

Lecz gdy takowe Solnych części i kwasów wychody, nie zawsze Sól Kuchenną wskazuią, a Saletra iednych Dziedziny okrywa, drugich mieysc płaszczyzny innego rodzaiu Solą bywaią przysypane, doświadczeniu i szczególnych części rozbiorowi to dość rzadkie Dzieło natury poruczyłem. Zebrana słoność z ziemią zmieszana w wielości fun: 2. każdey uncyi 12. w wody funt: 4. rozpuszczona, filtrowana i nieco wyparowana, w troistym wzmiankowanych sposobów użyciu w krystallizuiących się warstwach okazała Sól rożną od Kuchenney, ktora od wynalazcy swego Glaubera zachowała nazwisko. Jestestwo swoie winna Witryolicznemu Kwasowi i Potażowi Mineralnemu. Doświadczeń Zbior pod Lit: A. z troistego Ługu Soli łótów 8½. okazała, Sol zaś iak z każdego ługu wyszła pod liczbą II III. IV. Sładam.

Lekarskie doświadczenia, użycie Soli takowey w poczet śrzodków do utrzymania zdrowia Ludzkiego służących, przyięte, a naśladowaniem Dzieł przyrodzenia stosowaniem składaiących ią część nieco w naszych Aptekach, więcey za Granicą to nazwiskiem Soli Glaubera, to Cudowney upowszechnioną zo-

sta-

stała, a skutki iedne, co i Angielskiey doświadczone.

Gdyby zamiar Podróży i umocowania mego był iedynie badania w każdym rodzaiu dzieł Natury zapęd, dozwoliłbym Pióru wystawić szczególną w takowey obfitości Solnych części szczodrotę, i stosuiąc dość rzadkie podobnych w obcych nam Kraiach, a szczególniey Syberyi zdarzenia: Beyść Dziedziny w Pamiętnikach przyrodzenia za godne uwagi i zastanowienia wystawiłbym; Lecz iako to iest obce powołaniu Prześwietney Kommissyi i zleceniu mi danemu, tak zwracam opisanie do do czynności mi powierzonych, to tylko nadmieniam: iż Fabryka tego zwierzchnego ziemio płodu, Dziedzicowi pożytek, a kilku lub kilkunastu Tysięcy Złł: Pol: wychodowi Pieniędzy za granicę tamę założyłoby.

Prostopadła Beyść Bochni posada, podobne w innych Kopalniach Soli ziemi warsztwy, zbieg wszelkich podobieństw, iż Żyły Solne założywszy w gruncie Gór Karpackich siedlisko, Siedmiogrodzką, Moldawską, Wołoską ziemię przesmykiem Polskę porząc do Bochni i Wieliczki idą, w czym żył Moldawskich do Polskiey spadzistość uważana dowcipnie, acz może nieco na domyśle ugruntowana Mappa Fichtela, i Uwagi w podzięmnych

mnych dołach Bochni czynione, do zgłębienia ziemi mię zniewoliły.

Uprzedził takowe kopanie przed kilkadziesiąt laty Bęyść niegdyś Dziedzic Potocki Wda Kiiowski Hetman W. Koronny, iako Zyda w ten czas przytomnego zeznanie pod Lit: B. i znaki zalazłego dołu świadczą: Bądź boiaźń narażenia się Królowi przeszłemu, którego część Dochodów składały Wielickie, Bocheńskie, i Ruskie Zupy, bądź niepewność znalezienia, zaczęte tylko, a nie ukończone zostawiły dzieła.

Kazałem dla poznania Warsztwow ziemi 3. doły wybierać, iako w Planie pod Lit: C. widzieć można: zostawiłem Ur. Bierońskiego dość światłego Strażnika, przepisałem mu Instrukcyą pod Nrem 5. Swider przesłać miany porząc wnętrzności podziemne, da znać słuszność lub nie, czynionych wniosków, których dobroć lub mylność sam skutek okazać może.

Acz może nie zupełnie iest nadzieia znalezienia Soli w Beyscach, opis Instrukcyi dopełniaiąc o Posadzie mieysca, Spławności, Lasów i drogości Drzewa, wyrazić winienem: Wisła o półmili, Nida zaś o dwie mile: dwoistym korytem wpada w Wisłę; Drzewa drożyzna wielka, bo oprócz Lasów Kołaczkowskich,

i to

i to nieco zniszczonych: widzieć tylko można w okolicy Zarośle i Chrósta, do Budowy, a nawet do znacznego Opału niesposobne.

2do. Wieś Solec do Włości Zborowa należąca.

Nazwisko Wsi Solec J. W. Hrabi Tarnowskiego Star: Suleiowskiego, na którey gruntach Solne znayduią się Wody, i słoney Łąki stały się ciekawego badania powodem, kiedy, i od kogo to imię było nadane, Dziedzic nie wie, a Gmin, baśnie ciągiem lat kilkudziesiąt podane, za prawdy wyrocznią mieniąc, Dzwony zatopione w tych dołach twierdzi, dowody z Pism Kościołowi służących, obiaśnić mię nie mogły, bo dawniey Aryanów Nabożeństwu ten Dom był oddany, a po wypędzeniu tych Różnowierców, za Panowania Jana Kazimierza, dopiero Modlitwom Katolików przeznaczonym został, w tym iednak Stu kilkadziesiąt lat ciągu, Solca Imie nienaruszenie zachowane było, Cembrowiny zbutwiałe na łące, przez które się Woda słona sączy, okazuią dawney pracy ślady.

Nadanie wolności warzenia Soli Zborowskiemu Wdzie Krakowskiemu, od Stefana Batorego R. 1578. w Aktach Metryki Kor: znayduiące się pod Lit: D. za śrzodkuiącym opłace-

ceniem Skarbowi Królewskiemu 7. Tysięcy Złł: Pol: na Rok, czyli Summy na terazniey-szą Monetę rachuiąc, każdy Złoty à fl: 6. i gr: 20. Złł: 46,666. gr: 20. a w Roku 1579. pod Lit: E. odmienienie opłaty ryczałtowey Summy, w oddanie od każdey Beczki po gr: 20. czyli fl: 2. gr: 6. Szel: 2. i dla dokładniey-szego obrachunku Rachmistrza Królewskiego ustanowienia, naypewniey w mieyscach po-bliskich siedliska Zborowskich skutkowanym było.

Dola nieszczęsna Zborowskich Domu, z których ieden, bądź gorliwości o dopełnienie Prawa, bądź zemsty stał się ofiarą. Drugi wywołany z Kraiu, został Tułaczem; utłumi-ła mniey potrzebne na ten czas dla Kraiu, a szkodliwe dla Intraty Królewskiey zapędy; Pra-cy pamiątka została w Aktach, obfi ość Wie-liczki i Bochni, nie skazywała szukania potrze-by, a odmiana częsta Dziedziców, wprowa-dzaiąc Nierząd, zniszczywszy Lasy, pniaki tylko strupieszałe na tych Dziedzinach, odda-laiąc ledwo niesposobność odnowienia dwóch Wieków ciągiem zatartych, a w pamięci nawet Gminu iuż nieznanych Wodo-solnych Kopalni.

Jeżeli zaś wspomnione Przywileie skutko-wane były, to rozumiećby można, że głę-biey znaydować się muszą obfitsze Solne Kry-

nice,

nice, gdy nieznaiący Gradyerowania, czyli Odsobnienia, Sól warzyli, a w takowym iak iest teraz słoności, ze źrzódła samego stopniu, wydatek przewyższałby z zysku przychod. Piąty Rok miia, iak te Krynice od JX. Ossowskiego Kanonika Krakowskiego badane, znaiomemi czyli bardziey odnowionemi zostały.

Dziedzic mieysca tego J. W. Joachim Hrabia Tarnowski, układ czynił z Baronem Nordenflicht pod Lit: F, natenczas w Miedzianey górze bawiącym, z którym warzenie Soli przedsięwziąść usiłował, lecz to ułożenie stało się bezskutecznym.

Dwa doły na łokcie dwa od siebie będące, wprzód Bagnisk na Planie pod Lit: G. Zawieraią w pośrzod mnogich Selenitów części zbioru Solną wodę, dobroci oney wyszczegulnienie, d^lszemu opisaniu porównania Wód słonności zostawuię.

Wodę ze studni czyli źrzodła wziętą Gradusów dwa i pół trzymaiącą, pod liczbą V. Sol z niey wywarzoną pod liczbą VI. składam.

Podałem Pytanie moie pod Nrem 8. J. W. Hrabi Tarnowskiemu, tak o Nazwisku, i odkrycia początku, iak obfitości lub nie, Lasów; ^:aczego nie chciał do tych czas pracy przyłożyć? iakieby miał względem Solney Wody, myśli badaiąc? Odpowiedź iego pod Lit: H.

skła-

składam. W tey szczegulniey oświadcza, iż Propinacyą zabeśpieczywszy, małego Procentu od zysku udziałem, lub Czynszem kontentować się chce, gdyby bądź Skarb, bądź Społeczeństwo iakowe z nim umowę chciało utworzyć —— Dziedziny te nie maią lasu; Kołaczkowskie J. O. Xięcia Sanguszka, i Strzałkowskie J. W. Ożarowskiego Kasztelana Woynickiego, dosyć szczupłe, aby drzewa znaczną wielość dostawić mogły. Rzut oka na Planie okazuie: odległość Wisły i Nidy, a linia prostopadła odmiennym kolorem wyrażona, okazuie Proiekt ułatwienia spławu drzewa z Wisły, a nawrotem Soli —— Reszta tego Rapportu o dalszych mieyscah Solnych, zostawuie się następnemu Tomikowi Dziennika, a teraz udziela się wiadomość względem innych mieysc Solnych.

—— *Doniesienie o mieyscach Solnych w Kraiu, przez Sandomierzanina nadesłanych.*

CZyniąc zadosyć obowiązkowi przez List Uniwersalny na Powszechność włożonemu, zalecaiący, aby każdy iaką ma wiadomość o śladach Soli w Kraiu, tak *Kopalney*, iako y *Warzoney* doniosł, przeto tym Publi-

cznym Dziennika Handlowego Pismem, całey Powszechności wiadomo czynię, iż o śladach Soli w Woiewództwie Sandomirskim takie mam doniesienia, a mianowicie w 6. mieyscach o Soli *Kopalney*.

1*mo*. We Wsi J. K. Mci zwaney *Zdzieci*, leżącey pod Miastem *Połańcem* blisko Wisły i Lasów, znayduie się w iednym Dole ziemia dużo słona, do którey lizania ubiegało się Bydło, y którego ztamtąd odpędzić trudno było, aż musiano ten dół ogrodzić.

2*do*. We Wsi *Karwów* zwaney W. Rożyckiego, o mil 3. od Miasta *Sandomirza*, a milę 1. od *Opatowa*; twierdzą, iż tam w iednym mieyscu Chłopek znalazł Sol Kopalną, y oney sekretnie na domową potrzebę używał, Sąsiedzi iego z swoiey obserwacyi doszli, iż kupuiącego Soli nie widzieli, a iednak tyle iey miał, że mu dostarczało zawsze, nietylko na własną potrzebę, ale iey żądaiącym pożyczał nawet, doniesiony do Dworu, był przymuszony mieysce to obiawić, które z iakieyści boiaźni kazano ziemią zasypać.

3*tio*. We Wsi *Nasławice* W. Krąkowskiego Star: Malkowskiego o mil blisko 2. od Sandomirza, o śladach znayduiącey się tam Soli, iuż iest dawnieysze doniesienie w Dzienniku Handlowym *R*. 1786. *na kar*: 385. w tych czasach

sach pokazywano mi ztamtąd ziemię, na którą od słonecznego ciepła występuie biała powłoka, która ma słonność dosyć wielką, woda, w którey ta ziemia moczona, ma kolor żółty, ale słonność aż nadto oczywistą i wielką, z tey wody ważącey łutów 17. wyciągnęło się Soli łot 1.

4to. W gruntach Wsi *Wiśniowa* zwaney W. Kołłątaia Star: Trześniowskiego o mil 5. od Sandomierza, a o mile 1. od *Staszowa*, za Wolką Wiśniowską pod lasem znayduie się dół, w którym Wół stadny statecznie lizał Sol, dostrzeżono tego, i uwiadomiono Dwór o tym, który tęż Sol zasypać kazał.

5to. Przy Wsi zwaney *Bodzechów* J. W. Małachowskiego Kancl: W. Kor: znayduie się góra zwana *Ziawienie*, Lud tameczny, i Sąsiedni twierdzi, iż się w tey górze ma znaydować Sol kopalna.

6to. We Wsi zwaney *Zborowa* J. W. Hrabi Tarnowskiego pod nowym Miastem, do Maleszowy należącey, znayduią się także nie małe ślady będącey tamże Soli.

O wodzie zaś słoney w kilku mieyscach, oprócz Buska, powiadaią. Pod samym Sandomirzem z dwóch mieysc płyną słone źrzódła: iakoto: z pod góry, na którey stoi *Collegium Po-Jezuickie*, i o niey iest iuż opis w

Dzienniku *R.* 1786. *na kar:* 383. także z pod góry, na którey stoi *Zamek.* Ze iednak tych dwóch wod słonność więcey się być zdaie Saletrzana, a o innych wodach słonych słychać, iż nie wiele słonności maią, a są te wody dużo oddalone od lasów, przeto tu o nich doniesienia nie czynię.

Doniesienie te o *Soli kopalney*, być może, że maią iakie przydatki niepewne, że iednak do tych domysłów iakieś powody pozorne, a być może, że oraz i z rzetelnością zgodne miano, przeto takie doniesienia warte są, nie tak zupełnego odrzucenia, iako raczey dokładnego badania się, i doświadczenia, czyli są zgodne z prawdą. Wysłać tym końcem należy, ale takiego (c) któryby gorliwością Dobra Powszechnego zaięty, nie przestawał

(c) *W tych dniach do Wsi Słoboszowic leżącey od Sandomirza o mil* $2\frac{1}{2}$. *przyiechał iakiś Xiądz, podobno z Bozęcina, zaiechał nie do Dworu, ale do Chłopa na noc, bez zgłoszenia się do Pana, poszedł rano zobaczył tylko mieysce, w którym mu ktoś o Soli doniosł, i odiechał, z niewiedzieć iaką wiadomością. Tamteysi ludzie w innym się mieyscu nie dalekim bardziey spodziewaią Soli.*

stawał przekonywać zdarzaiące się trudności. XX. Plebani dokładnieysze, i obfitsze wiadomości mogliby powziąć od swych Parafianów, i one całey Powszechności ogłosić przez Rapporta, a tym sposobem prędzeybyśmy wyśledzili *Sol w Polszcze*, i coroczny wydatek kilku Milionów za Sol zagraniczną, na zbogacenie własnego Kraiu obrócilibyśmy. Ufać należy, iż chwalebna troskliwość Zwierzchności Kraiowey, nieodwłocznie przyśpieszy do skutku przywodzić przedsięwzięcia nayzdatnieysze do zamiaru tego — *Sandomirzanin*.

— *Fabryka Warszawska Mebłów wszelkich Fasonu Zagranicznego.*

TAkowa Fabryka znayduie się na Ulicy Trębackiey w Kam: Wiesiołowskiego Nro: 630 — Wyrabia różne gatunki Mebłów, iakie tylko za Granicą wymyślić się mogą, a iakie w naysławnieyszych Warszawskich Magazynach: Jarzewicza, Hampla, i innych, znaleść się mogą, a daleko tańsze, a niżeli w pomienienych Magazynach, do których biorą nawet z pomienioney Fabryki, y zaraz zbiaią niemal drugie tyle, udaiąc przed Kupującemi, że to są z Zagranicy sprowadzone, bo

bo wiedzą, że w Polszcze, u niektórych taki iest ieszcze Przesąd, że iak skoro rzeczy iakiey da się Cecha lub Nazwisko Zagraniczne, zaraz gotowi są we dwoie drożey zapłacić.

Gdyby więc Publikum nie mamiło się, że w pomienionych Magazynach, są wszystko Meble Zagraniczne, albo przynaymniey lepsze od tey Fabryki, umyślił Dziennik Handlowy szczegulnieysze opisanie tey Fabryki uczynić, iak następuie:

Oglądaiąc tę Fabrykę widziałem w niey Gatunki następuiące:

1. Różne duże Biora.
2. Biora do stoiącego i siedzącego pisania.
3. Stoliki dla Sekretarzy małe i duże.
4. S[illegible]ły do Kancelaryi.
5. Biblioteki do Xiążek.
6. Komody w różnych fasonach i kolorach.
7. Stoliki do grania w różnych fasonach i kolorach.
8. Stoliki przed-Kanapowe w różnych fasonach i kolorach.
9. Stoliki do Kredensów Ditto - Ditto -
10. Stoły do iedzenia, beycowane, składane, okrągłe.

11. Szkatułki w różnych fasonach.
12. Tualety w różnych fasonach.
13. Kanapy, Krzesła w różnych fasonach &c.

To tylko te Gatunki, które Autor Dziennika oglądaiąc mógł spamiętać, ale są tam Gatunki niemal wszystkie, które u Hampla i innych znaleść się mogą — A ieśliby które ieszcze i nie znaydowały się, tedy zapewnił Fabrykant, że może w różnych Fasonach i Kolorach, w iakich tylko kto będzie żądał, zrobić, i o tym zaręcza całą Powszechność przez te Publiczne Pismo.

Ta Fabryka gdyby przyszła do przyzwoitego swego wzrostu, mogłaby albo ocalić kilkakroć sto tysięcy co rok za Granicę wychodzących przez powyżey namienionych Magazynistów Warszawskich, albo przynaymniey umnieyszyć te zdzierstwo, które czynią pomienione Magazyny, przedaiąc Obywatelom Ceną od żadney Zwierzchności nie ustanowioną, ale arbitralną ich mocą podnoszoną, aż do spanoszenia się swoiego — Ale na nieszczęście Kraiu, ta Fabryka nie może wziąść pożądanego wzrostu, dla ucisku od Cechu i Miasta Warszawy, o co ten Fabrykant, l.. już Process podniosł aż do Assessoryi Koron: iednakże nim przyidzie do końca Sprawiedli-

wości,

wości, musi tym czasem zamknąć Warsztat, bo mu nie wolno otworzyć Magazynu w Kraiu robionych Mebłów, tak iak iest wolno *Hamplowi*, *Jerzewiczowi*, i innym, co nie Kraiowe maią Meble, ale Zagraniczne —— Otoż u nas taka Protekcya dla Fabrykantów, coby potrzeba zamknąć Magazyny Mebłów z Zagranicy sprowadzanych, ażeby nie przeszkadzały wzrostowi Kraiowym Fabrykom Mebłów, to u nas przeciwnie, Kraiowe Fabryki zamykaią, aby za Zagraniczne Meble wyszło więcey z Kraiu Pieniędzy —— Dla przekonania Publikum, iak daleko są szkodliwe Cechy i ich Zwierzchnictwa, to iest Miasta, do wzrostu Fabrykom i Manufakturom Kraiowym, położy się późniey za przykład cały Process tego Fabrykanta z Cechem i Miastem Warszawskim —— A teraz Dziennik czyni następuiące Pytanie do Powszechności. *Co iest pożytecznieyszego dla Kraiu? Czy Magazyny Zagranicznych Mebłów? Czy Fabryka Kraiowych Mebłów?*

V.

O Transporcie Spławnym.

— *Uwagi Nadwiślanina względem zdzierstwa po Spławach.*

ZLe iest, gdy się kto waży Osobę, nie zaś występek strofować. Milczeć, gdy się co złego dzieie, równie iest naganną rzeczą. Z tych powodów postanowiłem obiawić występek, a nie wymieniaiąc tą razą Osób, ani mieysca, żądaiąc aby się więcey tak źle nie działo. Znam mieysce nad Wisłą poniżey Krakowa, w którym zdarza mi się widzieć często następuiące nieprzyzwo ści i bezprawia.

1*mo*. Biorą tu podatek *Lodowy*, to iest za to, iż po lodzie Wisły ieżdżą, a ten *pięcioraki*, to iest: 1*wszy*. Cło pograniczne od fury drew. 2*gi*. bierze Strażnik Połkę drew, ale nie wiem iakim Prawem. 3*ci*. Zołnierz w Mieście stoiący, i ten także nie ma Prawa a bierze. 4*ty*. Kozak do Zamku; podob. ani Kozak, ani Zamek lodu na Wiśle nie stawiał. 5*ty*. Pachołek Mieyski dla kogoś

w Mie-

w Mieście. Broń Boże nie dać któremu z tych, tedy i kiiem zbiią, i nadgrodzą sobie Podatek i fatygę w biciu. Ultimus consumens wszystko to opłacać musi, na wyniesionym w cenę drewnie.

Właśnieby w Kraiu potrzeba zabeśpieczyć wolność donoszenia do Zwierzchności takich bezprawia. *(d)*

2*do*. Lubo powiadaią, iż w Mieście iest Prawo zakazuiące, aby nie zakupować żywności przed Miastem, ale tylko w Rynku Miasta, to Zołnierze i Strażnicy zaraz przy rewizyi kupuią przy samym przywozie, ale to tak płacą, iak sami chcą. Ludzie pokrzywdzeni płaczą i narzekaią, ale ratunku ni od kogo nie maią, a skarżyć się niebeśpieczno, bo Strażnik i Zołnierz razem z sobą chodzą pałką ręce uzbroiwszy na cudzą skurę.

3*tio*. Widać tu czasem, iak podniebytność Strażnika, Załnierz Cło wybiera, który ani przysięgą nie iest obowiązany do tego, ani czytał kiedy Instruktarza Celnego, owo zgoła, wiele się tu abuzów dzieie, nie miło patrzeć na te Despotyzmy, każdy słabego gnębi.

Nadwiślanin. VI.

(d) Nim Zwierzchność zabespieczy tak potrzebne Doniesienia, tym czasem do Dien: można wytknąć one, ieśli się nie poprawią.

VI.

O Transporcie Lądowym.

— *Uwagi Sandomierzanina o potrzebie dokładney Mappy Kraiowey.*

DO ustanowienia po Kraiu Traktów, i uwiadomienia się iak odległa iest która Fabryka Kraiowa, lub Miasta Handlowe, i dla tym podobnych wiadomości, wielceby przygodna była Mappa Królestwa Polskiego iak naydokładniey zrobiona, którąby mogły sporządzić Szkoły Głowne Koronna i Litewska, z przybranemi od Artyleryi zdatnemi ludźmi. Ufam, iż te Akademie maią do tego zamiaru zdatnych ludzi. Instrumenta znayduią się po kilku mieyscach. Fundusz na to Dzieło iuż dawno iest ustanowiony, który dotąd bezpożytecznie brał kto inny, wydać go raz tyle, ile potrzeba, a na potym iuż się oszczędzi wydatek Skarbu. W Prawie Politycznym X. Skrzetuskiego Tom I. na kar: 401. iest wyrażony ten Fundusz, gdzie Skarb na sporządzenie w Kraiu Geograficznych Kart wydáie

co rok po Złł. 8000. a żadnych Kart, choć tak dobrze płatnych, nie ma. Możnaby tę Mappę sporządzić na wzór *Zannoniego*, iżby z kart lub Atlas Polski, lub iednę wielką skleić można całego Państwa Mappę. Jeżeliby czyniło co temu zamiarowi trudność, tedy przynaymniey z tego Funduszu Złł. 8000. możnaby zapłacić Sztychunek na Blasze tych Mapp, które zastaraniem JO. Xcia Prymasa są zrysowane, a pewnie dokładnieysze są, niż *Zannoniego*, które dla ciemnych tuszow nieczytelne są, i nie wyraźne. *Sondomirzanin.*

VII.

O Miastach Kraiowych.

Specyfikacya Numerowania Warszawy, dla zaymowania wiele mieyscą w Dzien: i dla nudzenia Czytelników tak obszerną, a mniey interesowaną Materyą, iest nieco wstrzymana, a na to mieysce Rozrządzenia niektórych Juryzdykcyi, tyczące się Miasta Warszawy, ia-ko i okoliczności wyrażaiącey stan iey kładzione będą, t. nap: iak następuie.

— Spe-

— Specyfikacya Mieszczan Kupców Warszawskich, stosownie do Uniwersału Prześ: Kom: Skar: Kor: względem Remmiss wyszłego, przez Szl: Starszych Konfraternii Kupieckich ułożona 1788.

A.	*Gatunki Handlu.*
Andrychowicz Ignacy	*Aptekarz.*
Abramowicz Grzegorz	*Winny.*
Arent August Wilhelm	*Sukien: i Bławat:*
Andersch Daniel	— —
B.	
Bogdanowicz Deodat	*Turecki.*
Bauchoffer Jan Jerzy	*Noremberski.*
Berchan Daniel	*Korzenny.*
Biergier Karol	*Bławat.*
Babich Fryderyk	*Płacienny*
Bernaux —	*Galanternik.*
Blanc Piotr	*Bankier.*
C.	
Chaudoir —	*Bławat: i Str: Dam:*
Chvalier Antoni	*Sukienny.*
Cabryt Frydrych	*Bankier.*
Campioni Filip Antoni	*Korzenny.*

D.

D.	*Gatunki Handlu.*
Dawid Hieronim	*Bławatny.*
Dalen Frydrych	*Zelazny.*
E.	
Ebert Chrystian	*Korzenny.*
Epinger Jan Krzysztow	*Aptekarz.*
Emich Jan	*Galanterski.*
F.	
Franciszkoni Augustyn	—— ——
Felber Piotr	*Noremberski.*
Faustmann Andrzey	*Brabandzki.*
Fraas Jan	*Zelazny.*
Frantz Piotr	*Korzenny.*
Fontanna Antoni	*Korzenny.*
G.	
Gastel J[illegible]ef	*Noremberski.*
Gidelski Jan	*Korzenny.*
Gordon Tomasz	*Bławatny.*
Gautier Jan	*Sukienny.*
Gotti Felicyan	*Winny.*
Giering Jan Samuel	*Sukienny.*
Grewiński Szymon	*Korzenny.*
Gieritz Mikołay	*Korzenny.*
[illegible]rni Samuel	*Brabandzki.*
Gizlansoni ——	*Faiansowy.*
Gwiaździński ——	*Korzenny.*

H.

H.	Gatunki Handlu.
Haag Jan	*Winny.*
Hangel Tomasz	*Brabandzki.*
Heryng Walenty	*Bławatny.*
Hampel Franciszek	*Magazyn Meblów.*
Heunich i Larocque	*Galanterski.*
Hurtych Ignacy	*Aukcyonarz.*
J.	
Jakubowicz Paschalis	*Turecki.*
Idziński Tomasz	*Brabandzki.*
Jarzewicz Henryk	*Magazyn Angielski.*
K.	
Kloss Michał	*Korzenny.*
Kaznic Jan	*Brabandzki.*
Klech Jan z. Bracł	*Noremberski.*
Köller Gottfried	*Norember[illegible].*
Kokular Mikołay	*Brabandz[illegible]*
Kortum Karol	*Bławatny.*
Kossakowski Daniel	*Korzenny.*
Kozłowski Jozef	*Winny.*
Köhler i Kreybich	*Noremberski.*
Kreybich Floryan.	*Noremberski.*
Krüger Antoni	*Turecki.*
Krügier Jan Anton	*Brabandzki i róż*
Kiliani Floryan	*Winny.*
Kintzel Jan Paweł	—— ——

Ku-

	Gatunki Handlu.
Kuchciński Jan	Żelazny.
Kukler —	Bławatny.
Kaebs Beniamin	Sukienny.

L.

Lebem Gottfried	— —
Lazarowiczowa Urszula	Bławat: i Str: Dam:
Lechmann Samuel	Żelazny.
Lignau Jozef	Korzenny.
Lorentz Franciszek	Korzenny.
Lottych Dawid	Sukienny.
Liebelt —	Bławatny.

Ł.

Łyszkiewicz Maciey	Bankier.
Łukaszewicz Jozef	Turecki i Winny.

M.

Makarowicz Franciszek	Turecki.
Maraszewski Jakub	Korzenny i Winny.
Mietelski Stanisław	Korzenny.
Michler Samuel	Sukienny.
Meling Jan	Winny.
Murawski Wawrzyniec	Korzenny.
Münckenbek —	Żelazny.
Manugiewicz Teodor	Turecki.
Manugiewicz Grzegorz	Brabandzki.

Mon-

	Gatunki Handlu.
Monfreulle Andrzey	*Brabandzki.*
Milewski Franciszek	*Korzenny.*
Muradowicz Kazimierz	*Brabandzki.*
Miller Jan Gottfried	*Bławatny.*
Meyzner Jan	*Korzenny Hurtownik.*
N.	
Nalke Fryderyk	*Brabandzki.*
Nazon Franciszek	*Galanteryiski.*
Noltemaier	*Bławatny.*
O.	
Ochanowicz Michał	*Bławatny.*
Osiecki Piotr	*Winny.*
Otosielski ——	*Korzenny.*
Olier ——	*Bławatny.*
P.	
Piatty Antoni Maria	*Noremberski.*
Pułtarzewski Jakub	*Zelazny i Korzenny.*
Puchalski Kazimierz	*Winny.*
Przybyłowski Kaietan	*Brabandzki.*
Pessaner Jan Kapistran	*Winny.*
Q.	
Queisser Karol	*Sukienny.*
Queisser ——	*Brabandzki.*

R.	Gatunki Handlu.
Rożański Antoni	*Korżenny.*
Roezler Michał	*Noremberski.*
Raffałowicze Andr: Stan: Jan	*Korzenny i Zelazny.*
Ragge Jakub	*Zelazny.*
Rabbe Jakub	*Winny.*
Rethen Johann Henryk	*Bankier.*
Rauthenstrauch	*Korzenny.*
Richard	*Galanter: i Winny.*
S.	
Staniszewski Franciszek	*Korzenny i Bławat:*
Satler Michał	*Bankier.*
Schadel Jan	*Zelazny.*
Spiski Jan	*Korzenny.*
Schubert Karol Gotlieb	*Winny.*
Szultz Pi[illegible]	*Brabandzki.*
Szepelsk Tomasz	*Korzenny.*
Szultz Jan Gotlieb	*Sukienny.*
Schultz Karol	*Bławatny i Sukienny.*
Sienski ——	*Winny.*
T.	
T[illegible]kel Franciszek	*Noremberski.*
[illegible]schner Jan Jakub	—— ——
Tański Jozef	*Winny y Brabandz:*
Tauber Jan	*Korzenny Hurtow:*

	Gatunki Handlu.
Thiesz —	Papiernik.
Turchetti Stefan	Norembersk.

W.

Wieprzowski Karol	Żelazny.
Woszydło Wawrzyniec	Korzenny.
Woszydło Krzysztof	Sukienny.
Węgliński Tomasz	Brabandzki.
Weber Jan Frydrt	Sukienny.
Wunsch Daniel Gottfr:	Sukienny.
Wilson —	Stroiów Damskich.

Z.

Zahn Antoni Frantz	Norembersk.
Zembrzuski Marcin	Winny.
Zieliński Franciszek	Zelazny
Zatler Michał	— —

Niżey na podpisach wyrażeni, stosuiąc się do Publiki pod Dniem 1. Kwietnia Roku ninieyszego zaszłey, o rzetelności wyżey wyrażoney Specyfikacyi aktualnych Mieszczan Kupców Warszawskich zaświadczamy, i na to przy przyciśnieniu Pieczęci Mieyskiey, Rękami własnemi podpisuiemy — Dan na

Ratuszu Miasta Starey Warszawy 2. Kwietnia 1788.

Woyciech Lobert Miasta J. K. Mci Rezydencyonalnego Prezydent Miasta Starey Warszawy mpr.
Jozef Łukasiewicz Starszy Ławnik M. S. W. mpr.
Jerzy Dawidson Starszy Gminny M. S. W. mpr.

— *Rezolucya Kom: Skarb: Kor: dozwalaiąca Remissę do Roku iednego Kupcom Warszawskim w pomienioney Specyfikacyi zaiętym.*

„ KOmmissya Rzplitey Skar: Kor. Memo- „ ryał Szl: Jozefa Rzempołuskiego i Sta- „ nisła a Rafałowicza Starszych Kupieckich, „ Imieniem Konfraternii Kupców Miasta Jego „ Królewskiey Mci Warszawy, o Remissy „ ich Towarów do Warszawy z Komor Pogra- „ nicznych do Kommissyi podany, rezolwuiąc: „ Ponieważ Ciż spisany Regestr, Kupców War- „ szawskich Chrześcian, Obywatelstwo i Han- „ del w Mieście tuteyszym maiących, z wy- „ rażeniem Imion i Przezwisk Kupieckich, „ podpisem Magistratu Miasta Warszawy stwier-

„ dzo-

„ dzony, i autoryzowany w Kommissyi swo-
„ iey złożyli, i podług Uniwersału względem
„ Remiss dnia dwudziestego trzeciego Februa-
„ ryi *Anni currentis* wydanego, dla Kupców
„ Warszawskich w Regestrze specyfikowanych,
„ do roku iednego o dobrodzieystwo Remiss
„ dopraszaią się; Zaczym przychylaiąc się do
„ prośby przez nich Memoryałem zaniesioney,
„ dysponuie Komorom Granicznym na Tra-
„ ktach Pryncypalnych sytuowanym, któremi
„ Furmani zwykle chodzić powinni, aby na
„ Towary dla Kupców Warszawskich Rege-
„ strem drukowanym specyfikowanych lądem
„ wiezione, do Komory Warszawa do Roku
„ iednego, to iest: do Dnia pierwszego Maia
„ Tysiącznego Siedmsetnego Ośmdziesiątego
„ Dziewiątego Roku, Remissę czyniły i da-
„ wały, zlecaiąc Urodzonemu Kontr[olerowi Re]gestran-
„ towi Generalnemu Skarbu Koronn[eg]o, wy-
„ drukowania kosztem Konfraternii Kupie-
„ ckiey, takowych z Przezwiskami Kupców
„ Warszawskich Specyfikacyi, i oney że do
„ Prowincyi Celnych końcem rozesłania ich
„ po Komorach Pogranicznych przesłania, za-
„ lecaiąc Komorom remittuiącym zachowan[i]e
„ przepisu w Uniwersale o Remissach wydanym
„ będącego.

„ Dzia-

„ Działo się w Warszawie w Pałacu
„ Rzplitey Krasińskim zwanym, na Kommis:
„ Rzplitey Skar: Kor: w Interessach Ekonomi-
„ cznych, Dnia 16. Kwietnia Roku 1788.

„ Z Protokułu Ekonomicznego Kommis:
„ Skar: Kor: wypisano i wydano."

Jan Ostaszewski Chorąży Prasn: R. K. R. S. K. mpp. (L.S.)

Fr. Andrychiewicz S. K. R. S. K. mpp.

Z pomienioney szczegulney Specyfikacyi Mieszczan Warszawskich, wypada Specyfikacya powszechna taka:

— *Specyfikacya Gatunku i Liczby Mieszczan Kupców Warszawskich.*

Aptekarzy - - -	2.
Winiarzy - - -	16.
Sukiennych - - -	13.
Bławatnych - - -	16.
Tureckich - - -	6.
Noremberskich - -	12.
Korzennych - - -	28.
Galanterników - -	5.
Bankierów - - -	5.

Zela-

Zelaznych - - -	11.
Brabandzkich - -	16.
Faiansowy - - -	1.
Aukcyonarz - - -	1.
Papiernik - - -	1.
Od Stroiów Damskich -	3.
Magazynu Meblów - -	1.
Ditto Angielskich - -	1.
Hurtowników - -	2.

Podług tey Specybkacyi byłoby tylko Kupców Warszawskich 138.

Ale daleko więcey onych w różnym gatunku znayduie się, że zaś do tey Specyfikacyi przez Urząd Miasta Warszawy nie są zaięci, znać, że albo Obywatelstwa ieszcze w tym Mieście nie maią, albo inne ia[illegible]e temu są przyczyny —— Lecz za Rok, gdy [illegible]ą znowu uzyskiwać takowe Dobrodzieystwo [illegible]missy., może pomnożą swą liczbę, którą [illegible]ziennik Handlowy dla Publiczney ciekawości [illegible]mieszka udzielić w swym Piśmie.

VIII.

VIII.

O Jarmarkach Kraiowych.

O Tym Artykule dla szczupłości mieysca nic w tym Miesiącu nie kładzie się.

IX.

O Kontraktach Kraiowych na Summy, Dobra, i różne Rzeczy.

—— *Specy acya Dóbr y Summ na Kontraktach S. Jań ch w Mieście Brześciu Litewskim, różnem Negocyacyami i Transakcyami uayspono wanyc odeszłych, tudzież i bezczynnie pozostałych w Roku 1788.*

1mo. *Dobra zbyte w Woiewództwie Brzeskim Litewskim.*

		Złł: Pol:
Worotynicze w części	- za	4,000.
Bosiacza część	- - za	1,300.

Bosia-

			Złł: Pol:
Bosiacza druga część	- -	za	2,400.
Kamień i Turna cum attinent:		za	109,000.
Hliniszcze alias Zdżitowicze	-	za	25,000.
Kustryn	- - -	za	112,000.
Horki	- - - -	za	4,200.

2do. *Dobra zastawione w tymże Woie-wództwie.*

			Złł: Pol:
Bosiacz	- - -	za	24,000.
Jelonka	- - -	za	50,000.
Zasimowicze	- - -	za	12,000.
Część Bacik Bukrabowszczyzna		za	14,000.
Hermany i Szedzie	- -	za	21,000.
Wáławel	- - -	za	80,000.
Linowki połowa	- -	za	2,000.
Hliniszcze	- - -	za	17,000.

3tio. *Dobra zaarendowane w tymże Woie-wództwie.*

			Z[illegible] Pol:
Sławatycze	- - -	za	45,0[illegible]0.
Hutowicze	- - -	za	1,0[illegible].
Wołkowicz część	- -	za	2,00[illegible]
Paprotney część	- -	za	1,500.

4to.

4to. Dobra ieszcze do zbycia w tymże Woiew.

		Złł: Pol:
Czarnełosy i Widne - -	za	300,000.
Werołynicze i Kustowicze -	za	150,000.
Głębokie, Szedzie i Hermany	za	150,000,
Kulinowszczyzna w 3ciey części	za	80,000.
Ditto - - w 4tey części	za	70,000.
Podbiała - - -	za	54,000.
Syczowka - - -	za	60,000.

5to. Dobra do zastawy w tymże Woiewództwie.

		Złł: Pol:
Głębokie - - -	za	60,000.

6to. Summy do Lokacyi na Dobrach w tymże Woiewództwie.

	Złł: Pol:
Summa - - - -	100,000.
Ditto - - - -	80,000.
Ditto - - - -	25,000.
Ditto - - - -	30,000.
Ditto - - - -	25,000.
Ditto - - - -	30,000.

---

a Jurkowszczyzna i Pilipowicze w Wowództwie Wołyńskim do przedania.

Obra te są Dziedziczne, sytuowane w Woiew: Wołyńskim w Powiec: Łuckim, nad Rzęką *Cerem* o milę letką od *Słuczy*, między Mia-

Miastami, *Korcem*, *Zwiahlem*, *Berendomem*, *Ostrogiem*, *Sławutą*, przy dostatnim Lesie, *Borowym*, *Potazonym*, *i Brzostowym*, obfite w Pastwiska, Grónta rodzayne, Stawy, Młyny, Sadzawki zarybione, z Ogrodem Włoskim, z Dworem i wszelkim zabudowaniem naylepszym, w Kraiu beśpiecznym, za Summę 280,000. do przedania, do weryfikacyi Inwentarza, z letkim sposobem onych nabycia, gdyż niektóre Summy Kościelne i Ewikcyonalne zostać *ad Fundum* na długo mogą — Pewność tych Dóbr, iaka teraz w nabyciu rzadka (*e*) ktoby tych Dóbr nabycia życzył sobie, niech się adressuie do Zwiahla na Korzec do J. P. Buszkiewicza Archiwisty J. O. Xcia Kalixta Ponińskiego Generała Maiora W. Kor: chcąc się o Dziedzictwie tych Dòbr zainformować, a tak gdy do rzeczonego J. P. Buszkiewicza chcący na[illegible]ć te Dobra zaadressuie się, ten da wiedzieć [illegible]iedzicowi, a Dziedzic będzie miał honor K[illegible]respondencyą z nabywaiącym zaiąć — Mi[illegible]ysce do ukończenia Tranzakcyi Dubno oznaczy[illegible]ę, lub

[illegible]śli

(*e*) *Zapewna muszą być pewne, i niepodległe osz[illegible]niu, gdy Nazwisko ich przed Publicznością nie iest taione, bo Ci tylko taią, i wcale nie podaią do Publiczney wiadomości, co chcą cichacza, lub w zamęcie samych Kontraktów oszukać, aby wcześnie nicht nie mógł, ani się rozpytać, ani rozpatrzyć.*

ieśli to być może Dom własny Dziedzica, gdzie i Inwentarz zweryfikuie się.

Wieś Lezmierz w Woiew: Łęczyc: do przedania.

DObra te leżą w Woiew: Łeczyckim, mila od Łęczycy na Trakcie Warszawskim, w tey Wsi iest Młyn Wodny z Jagielnikiem na na Rzece Bzura, z Laskiem do tego przyległym, Grunt Pszenny, Osiadłość dosyć dobra, z Karczmą, do przedania za 60,000. Złł: — *Referencya do Dziennika Handlowego.*

— *Kamienica w Warszawie przy Ul: Brzozowey Nro: 217. do przedania.*

KAmienica ta czystego Dochodu, oprócz Pod[illegible]ów Publicznych, z okładem 2000. Złł: do R[illegible]u przynosząca, o 3. Piętrach z Piwnicam[illegible] Placem obszernym ku Wiśle ciągnącym się [illegible]o przedania za Sum: Złł: 27,000. — Chcący [illegible]abydź ma się udać do *Dziennika Handl.*

- *Dworek w Warszawie przy Ul: Smiałey Nro: 2026. do przedania.*

DWorek ten nowo-zabudowany, z Ogrodem drzew rodzaynych, z Stayniami, Wozo-

Wozowniami, Placem obszernym do przedania za Złł: 8000 —— *Referencya do Dziennika Handlowego.*

—— *Kamienica przy Ul: Franciszkanskiey Nro: 2258. do przedania.*

Kamienica dosyć obszerna, na Gruncie Dziedzicznym, w Podwórzu iey iest Młyn Koński deptany ze wszelkim porządkiem bardzo dobry, nad Młynem Spichlerz mogący obiąć więcey 1000. korcy Zboża, przy tych Budowach Plac dosyć obszerny, na którym wygodnie mogą być Staynie, Wozownie od tyłu, a od Ulicy przyczyniwszy Murów, na które właśnie gotowe iest mieysce, można przeformować z tey Kamienicy na piękny Pałacyk, zwłaszcza, że ta Kamienica, leży na rogu dwu Ulic Naliwek i Francizskańskiey, takoż przechodzą przeciw tey Kamienicy 2. Ul: wielkie iedna ku Powązkom, druga ku nowym Koszarom Artylerycznym, a zatym przy takiey pozycyi ta Kamienica, nie tylko, że iest wesoła, ale i Intratna — Dziedzic tey Kamienicy życzyłby przedać ią za gotowe Pieniądze, lub zamienić na iakie Dobra Ziemskie lub Mieyskie w mnieyszey wartości, dla wzięcia gotowego Przydatku, lub n-znaczną Dzierżawę, lub na iaką pewną Facyendę —— *Referencya do Dziennika Handlowego.*

—— *Ka-*

— *Kamienica przy Ulicy Fawory Nro: 1993. do przedania.*

KAmienica ta leży przy Ulicy Fawory z iedney strony, a z drugiey przy Ulicy Szymanowskiey, z Stayniami, Wozowniami, i wszelkiemi wygodami do przedania za Złł: 40,000 — Referencya tamże do *W. Pałuckiego Burgrabiego Ciechanowskiego.*

— *Wieś Serchow w Woiewodztwie Wołyńskim do przedania, lub Zastawy.*

WIdząc, iż WWMcPan Dobr: wszystkich Obywatelów swoią wspierasz łaską, dozwalaiąc do siebie adnotować żądania, i prozby; Przeto ia maiąc tu w Woiewództwie Wołyńskim, a Powiecie Łuckim Wieś *Serbów* mila od Styru Rzeki spławney sytuowaną, maiącą Lasy użytkowi Klepek, Balów, i [illegible]ażów zdatne, tudzież Trakt całey Litwy do Korony, tak Latem, iako i Zimą nieustanny: Chciałbym tę Wieś przedać Dziedzictwem, że zaś iest na przeszkodzie iedno błoto, które do Publicznego Przeiazdu, aby było przenacone, czyli na dawno bytym Moście poprawione, a że też błoto w pół z Wsią *Serbowem* należy do Wsi Sąsiedzkiey Hołuzyia, która zbrania

prze-

przemocnie wspólney naprawy na tym błocie Mostów, przez co Publiczny upada Trakt, potrzeba tedy koniecznie, aby był od Kommissyi Skarb: wydany rozkaz, nakazuiący Wsi Hołozyi, ile współ do tego błota należącey, naprawiać część tegoż Błota do gruntów Jey reguluiącego się, a tym sposobem nie tylko, że przez Publiczny całey Litwy przeiazd, znaczną wygodę uczynić może Obywatelom, ale więcey mil kilka skróci, Kupcom i Podrużnym Drogi, co adnotować, i w tey mierze wydania Rozkazu naprawy tego błota od Prześ: Kom: Skar: Kor: dopraszam się. Spław z tey Wsi do Pińska, Kiiowa, Czarnobyla, iest bardzo bliski, i do Portu teraz nowo-zwanego Ogiński ku Królewcu swoię mieć może kommunikacyą, grunta ma dobre mieyscem chromoszowate, obfituie w Jezior 4. rybnych, których iedne w wielkości mili okaże się, asy ku wszelkiemu użytkowi ma sposobne, udzież Dziekciów, Smół, i więcey, iest coroc a Fabryka, Młynów 3. wodnych, a iede wietrzny ma. Ta Wieś czyni do Roku raty Złł: 6,000. iak teraz, ale za poprawą B a może być daleko więcey — Z Dworem por dnym i całym zabudowaniem. Ktoby tedy życzył sobie nabydź Dziedzictwem lub Zastawą tey Wsi, supplikuię mnie uwiadomić, pod

Koper-

Kopertą W. Kaniowskiego Mecenasa Łuckiego, a ten List mnie duydzie pewnie, gdyż o to odemnie obligowany.

—— *Kamienica w Warszawie przy Ulicy Podwalu Nro: 505. do przedania, lub zamiany na Dobra z dodatkiem znaczney Summy.*

KAmienica ta z Wozownią, Staynią, Sklepami do różnych Szynków, Piwnicami, 1wszym, 2gim i 3cim Piętrem, bez żadney Inwolucyi, iest do przedania za Summę Czer: Złł: 4,500. lub do Negocyacyi na Dobra z dodaniem nawet znacznego Kapitału, szacunkowi Dóbr wynoszącego —— Życzący sobie tey Propozycyi uskutecznienia, ma się referować do J. P. Al...ego Prokopowicza Plenipotenta w teyże Ka...nicy mieszkaiącego.

K...NIEC CZĘŚCI VI. DZIENNIKA ROKU TRZECIEGO.

